

“เกียรติภูมิท้องถิ่น”

รางวัลพระปกเกล้า '54

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ

- ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

โดย วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า

“...ข้าพเจ้าเห็นว่า สวัสดิ์เดือกตั้งของประชาชน
ควรจะเริ่มทันทีที่การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศมณฑล
ข้าพเจ้าเชื่อว่า ประชาชนควรมีสวัสดิ์เดือกตั้งในกิจการของท้องถิ่น
เรากำหนดพยายามให้การศึกษารื่องนี้แก่เขา
ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นการผิดพลาด ถ้าเราจะมีการปกครองระบมรัฐสภา
ก่อนที่ประชาชนจะมีโอกาสเรียนรู้ และมีประสบการณ์อย่างดี
เกี่ยวกับการใช้สวัสดิ์เดือกตั้งในกิจการปกครองท้องถิ่น”

รางวัลพระปกเกล้า'54

บรรณาธิการ ภควัด อัจฉริยะปัญญา
ฉัตรระวี ถิติโยดม

ISBN = 978-974-449-619-5

วปท.55-02-1000.0

พิมพ์ครั้งที่ 1 มกราคม 2555
จำนวน 1,000 เล่ม

ผู้จัดรูปเล่ม และออกแบบปก นายสุชาติ วิวัฒน์ตระกูล

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

พิมพ์ที่

บริษัท เอ.พี. กราฟิค ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด
745 ถนนนครไชยศรี แขวงนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 02-243-9040-4 โทรสาร 02-243-3225

จัดพิมพ์โดย

สถาบันพระปกเกล้า
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 02 - 1419563-77 โทรสาร 02-1438175
<http://www.kpi.ac.th>

สารบัญ

	หน้า
รายละเอียดโครงการรางวัลพระปกเกล้า	5
ผลการตัดสินประจำปี 2554	15
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลพระปกเกล้า	
● ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	19
1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	20
2. เทศบาลเมืองสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา	27
3. เทศบาลเมืองเขาสามขุ่ย อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี	33
4. เทศบาลตำบลเกาะกา อำเภอเกาะกา จังหวัดลำปาง	39
5. เทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน	45
6. เทศบาลตำบลหนองสอง อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดสุรินทร์	53
7. เทศบาลตำบลพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ	60
8. องค์การบริหารส่วนตำบลหัวจิม อำเภอพนม จังหวัดเชียงราย	66
9. องค์การบริหารส่วนตำบลปางง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่	74
● ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์	81
1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	82
2. เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา	90
● ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม	97
1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่	98
2. เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	106
3. เทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี	113
4. เทศบาลนครภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต	122
5. เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช	130
6. เทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร	137
7. เทศบาลตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	144
8. เทศบาลตำบลปริก อำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา	151

สารบัญ

	หน้า
รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาฯ รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2554	159
คณะผู้จัดงานของวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น	160
ภาคผนวก	161
ผลการตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ พ.ศ. 2544-2553	163

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2554

รางวัลพระปกเกล้า 2554

วัตถุประสงค์โครงการ

สถาบันพระปกเกล้า ในฐานะเป็นหน่วยงานอิสระของรัฐ ภายใต้การกำกับดูแลของประธานรัฐสภา มีพันธกิจในการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของการปกครองระบอบประชาธิปไตย จึงได้จัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้า และใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าขึ้นเป็นประจำทุกปี และตั้งแต่ปี พ.ศ.2552 รางวัลพระปกเกล้า ได้ขยายประเด็นสำหรับการมอบรางวัลพระปกเกล้า เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเมือง และการพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง โดยกำหนดให้มีสภาพพัฒนาการเมืองและการเมืองภาคประชาชนเป็นพื้นฐานของประชาธิปไตย กล่าวคือ การมีประชาธิปไตยโดยรูปแบบเช่น มีการเลือกตั้ง มีกระบวนการทางรัฐสภาแบบประชาธิปไตยอย่างที่แล้วมานั้น เป็นเพียงได้ชื่อว่ามีความประชาธิปไตย แต่ยังมีได้สะท้อนให้เห็นการพัฒนาทางการเมืองของสังคมอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ ร่างวิไลพระปกเกล้าประจำปี พ.ศ.2554 แบ่งการมอบรางวัลฯ เป็น 3 ประเภท ดังนี้

- ประเภทที่ 1 รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
- ประเภทที่ 2 รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- ประเภทที่ 3 รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

ทั้งนี้ สถาบันฯ ได้จัดให้มีการมอบรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2554 แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านการพิจารณาคัดเลือกของคณะกรรมการรางวัลพระปกเกล้า ในงานประชุมวิชาการประจำปีสถาบันพระปกเกล้า (KPI Congress) ในเดือนมีนาคม 2555

ประเภทที่ 1 ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

เพื่อเป็นการส่งเสริมและกระตุ้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลในการปกครองท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักความโปร่งใสในการบริหารงาน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวชี้วัดสำคัญ

- หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณที่ชัดเจน

- นวัตกรรมส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารงาน
- การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
- การตอบสนองปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชน
- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันทุจริตคอร์รัปชัน
- การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีความหมายในกระบวนการจัดทำและติดตามประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น
- การมีส่วนร่วมของประชาชนในการริเริ่มและเสนอแนะโครงการ
- การมีส่วนร่วมของผู้ด้อยโอกาสในสังคม
- การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการของสภาท้องถิ่น
- นวัตกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประเภทที่ 2 ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

เพื่อเป็นการส่งเสริมและผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่สำคัญในการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ ให้เกิดขึ้นในท้องถิ่น อันเป็นรากฐานสำคัญที่จะก่อให้เกิดความสันติสุขสมานฉันท์ในระดับชาติ

ตัวชี้วัดสำคัญ

- นโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- บุคลากรมีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- การมีกลไกรูปแบบต่างๆ ภายในหน่วยงานเพื่อเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

- การมีแผนและมีการดำเนินการตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม ให้เกิดความสันติสุขและสมานฉันท์
- การประยุกต์ใช้ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมในการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- การมีองค์ความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- การปลูกฝังค่านิยมด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์
- ประสิทธิภาพการจัดการข้อพิพาทกับประชาชน
- กรณีศึกษาที่เป็นเลิศด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

ประเภทที่ 3 ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่บริหารจัดการท้องถิ่น ให้สามารถร่วมมือกับเครือข่ายจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในการร่วมมือพัฒนาท้องถิ่นไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกัน

ตัวชี้วัดสำคัญ

- นโยบายการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการเสริมสร้างเครือข่าย
- แผนงาน โครงการ กิจกรรม สนับสนุนการเสริมสร้างเครือข่าย
- บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการริเริ่มเครือข่าย/ เข้าร่วมเครือข่าย
- การจัดทำฐานข้อมูลเครือข่าย

- การสนับสนุนการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน เครือข่าย
- การจัดทำผลการดำเนินงานเครือข่าย
- กรณีศึกษาที่ประสบผลสำเร็จของการทำงานเครือข่าย

หลักเกณฑ์การมอบรางวัลพระปกเกล้าและใบประกาศเกียรติคุณ สถาบันพระปกเกล้า

การมอบรางวัลพระปกเกล้าแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านต่างๆ ที่กล่าวมา แบ่งการมอบรางวัลพระปกเกล้า ออกเป็น 2 ระดับ คือ

○ โล่รางวัลพระปกเกล้า พร้อมใบประกาศเกียรติคุณ สถาบันพระปกเกล้า

มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการฯ แล้วว่ามีความเป็นเลิศในด้านนั้นๆ

○ ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

มอบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผ่านการพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการฯ แล้วว่า ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ในด้านนั้นๆ

กระบวนการประเมินและคัดเลือก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับ รางวัลพระปกเกล้า 2554

การประเมินและคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อมอบรางวัลพระปกเกล้า และใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า มีกระบวนการหลัก ดังนี้

ขั้นที่ 1 การรับสมัครองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมในโครงการ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2554 โดยกรอกใบสมัครเข้าร่วมโครงการรางวัลพระปกเกล้า พร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาตามที่ได้กำหนดไว้ในใบสมัคร

ง	งค	ก	กค	ง	ง
ง	ก	ก		จ	2554
ก		ก		ง	
งก	กข			ค	
ข	ง	ง	ช	ง	ก

ขั้นที่ 2 การประเมินคุณสมบัติขั้นต้น

คณะวิจัยทำการพิจารณาข้อมูลเบื้องต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมโครงการทั้งหมด โดยพิจารณาให้คะแนนจากเกณฑ์ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน และตัวชี้วัดขั้นพัฒนา (แยกตามประเภท) ในขั้นนี้หลักฐานและเอกสารประกอบการพิจารณาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดส่งให้แก่คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก ฯ จะได้รับการตรวจสอบและให้คะแนนอย่างถี่ถ้วน

ขั้นที่ 3 การประเมินคุณสมบัติเฉพาะประเด็น

ขั้นที่ 3.1 การประเมินความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่

คณะวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถามในการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเด็นต่างๆ

ขั้นที่ 3.2 การประเมินการดำเนินโครงการและกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยการสนทนากลุ่ม การสังเกตการณ์ และการสัมภาษณ์ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่การดำเนินงานของโครงการและกิจกรรม

ขั้นที่ 4 คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ทำการศึกษาข้อมูลในพื้นที่

จากกระบวนการรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 - 3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด จะได้รับการพิจารณาเพื่อการศึกษาข้อมูลในพื้นที่โดยคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก ฯ

ขั้นที่ 5 การคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า 2554

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ทำการศึกษาข้อมูลในพื้นที่แล้ว ได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ และพิจารณาว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดมีความเหมาะสมที่จะได้รับรางวัลพระปกเกล้า ในฐานะที่มี “ความเป็นเลิศ” และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดที่ “ผ่านเกณฑ์” และสมควรได้รับใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

ทั้งนี้ ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ จะมีการพิจารณาโดยนำข้อมูลการร้องเรียนที่ได้จาก สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ในประเด็นเรื่องการทุจริตและความไม่โปร่งใสในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมด้วย

ผลการตัดสิน ของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น เพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2554

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ
ประจำปี 2554

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

จำนวน 9 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. เทศบาลเมืองสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
3. เทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
4. เทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
5. เทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
6. เทศบาลตำบลหนองล่อง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน
7. เทศบาลตำบลพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ
8. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
9. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

จำนวน 2 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
2. เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

จำนวน 8 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
2. เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3. เทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
4. เทศบาลนครภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
5. เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
6. เทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
7. เทศบาลตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
8. เทศบาลตำบลปรึก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้า

สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานประจำปี 2554

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

จำนวน 15 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรธานี
3. เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
4. เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

5. เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
6. เทศบาลเมืองตาดลี อำเภอตาดลี จังหวัดนครสวรรค์
7. เทศบาลตำบลบ้านแฮด อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น
8. เทศบาลตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
9. เทศบาลตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
10. เทศบาลตำบลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
11. เทศบาลตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
12. เทศบาลตำบลริมเหนือ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
13. เทศบาลตำบลวังหมัน อำเภอสามเงา จังหวัดตาก
14. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกิว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
15. องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์

จำนวน 3 แห่ง

1. เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. เทศบาลเมืองสตูล อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
3. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง อำเภอสุวรรณคโลก จังหวัดสุโขทัย

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

จำนวน 8 แห่ง

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดตราด
3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูน
4. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร
5. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์

6. เทศบาลตำบลห้วยฉัตร อำเภอห้วยฉัตร จังหวัดลำปาง
7. เทศบาลตำบลต้นธง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
8. องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง อำเภอแกด้า จังหวัดมหาสารคาม

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2554

ประเภทที่ 1
ด้านความโปร่งใสและส่งเสริม
การมีส่วนร่วมของประชาชน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน จึงกำหนดกลยุทธ์ “สร้างองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรของประชาชน” เพื่อให้ประชาชนเกิดความรัก มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และเข้ามาร่วมกันพัฒนาจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยยึดหลัก SMART ในการทำงานเพื่อเป็น “องค์กรแห่งคุณภาพ” สามารถร่วมกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ อย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ ภายใต้การใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างคุ้มค่า

ข้อมูลพื้นฐาน

- * สถานที่ตั้ง ตำบลจองคำ อำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000
โทรศัพท์ 053-611-385 โทรสาร 053-611-150
- * ประชากร 242,742 คน (ชาย 124,594 คน หญิง 118,148 คน)
- * พื้นที่ 12,681.259 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 7 อำเภอ)
- * รายได้ 116,884,059.95 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินยืมจากเงินสะสม)
- * เงินอุดหนุน 79,167,318.38 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายอัครเดช วันไชยธนวงศ์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. นายวุฒิ ริยะนา ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. นายนิวัติ ผิวคำ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 21 คน
หญิง จำนวน 3 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้แก่

เวทีประชาคมแบบมีส่วนร่วม

ภายใต้โจทย์ความแตกต่างหลากหลายของพื้นที่ เชื้อชาติ ภาษา อีกทั้งข้อจำกัดของบุคลากร และงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงได้นำหลักการ SMART@MHS ที่เน้นความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชนมาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเกิดได้จากกระบวนการสร้างความเป็นเจ้าของแก่ประชาชน ตั้งแต่ร่วมหารายได้คือการเสียภาษี ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมติดตามและประเมินผล ซึ่งในแต่ละกระบวนการล้วนมีความโดดเด่นในเรื่องความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

การร่วมคิด ร่วมทำ จากอุปสรรคสำคัญ คือ การขาดแคลนงบประมาณ ดังนั้น การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงต้องคำนึงถึงความคุ้มค่า เกิดประโยชน์และตรงตามความต้องการของประชาชนโดยแท้จริง ที่สำคัญต้องครอบคลุมทั้งจังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่ใช่แค่กลุ่มประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงมีกระบวนการที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็น โดย

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆ ขององค์กร แม้จะถือเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด แต่ก็ยังเป็นระดับที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นก้าวแรกของการที่ภาคราชการจะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ วิธีการให้ข้อมูลได้ใช้ช่องทางต่าง ๆ เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่าง ๆ การจัดนิทรรศการ จัดหมายข่าว การจัดงานแถลงข่าว การตีพิมพ์ และ การให้ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ เป็นต้น การสร้างการมีส่วนร่วมระดับนี้เป็นการดึงให้ประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาทในการตัดสินใจดำเนินนโยบาย ควบคุมการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน และก่อให้เกิดกระบวนการตรวจสอบและเรียกร้องกรณีที่เกิดความสงสัยในกระบวนการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี

ในเวทีประชาคมแบบมีส่วนร่วม กระบวนการร่วมคิดเริ่มตั้งแต่การเชิญชวนให้ประชาชน กลุ่มประชาคมท้องถิ่นทุกระดับ ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการในทุกพื้นที่เข้าร่วมเสนอแนะให้ข้อคิดเห็นหรือโครงการหรือกิจกรรมตามความต้องการและความจำเป็นของชุมชน/หมู่บ้าน/ตำบล เพื่อบรรจุไว้ในแผนงานและงบประมาณประจำปี โดยที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีการวางระบบการจัดทำงบประมาณและกำหนดเป้าหมายที่ระดับตำบล โดยแต่ละตำบลต้องปรากฏโครงการหรือกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอย่างน้อยที่สุดจำนวน 1 โครงการหรือกิจกรรม ทั้งนี้ โครงการต้องเป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ตำบลนั้นๆ เสนอผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่นั้นๆ และให้มีคณะกรรมการในพื้นที่ร่วมกันตัดสินใจ จัดลำดับความจำเป็น ก่อนเสนอจัดทำแผนการดำเนินการและแผนงานงบประมาณประจำปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อป้องกันการทับซ้อนของการจัดทำกิจกรรม/โครงการ ทั้งยังเป็นการให้ความสำคัญและสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของพื้นที่ นอกจากนี้โครงการทุกโครงการที่บรรจุลงในแผนพัฒนาท้องถิ่นและข้อบัญญัติงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนยังสามารถระบุได้ว่าโครงการต่างๆ มีที่มาอย่างไร ประชาชนกลุ่มใดเป็นผู้เสนอโครงการ ส่วนโครงการที่เสนอโดยส่วนราชการอื่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนก็จะนำไปทำประชาคมก่อนเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในแต่ละพื้นที่เช่นเดียวกับโครงการที่ประชาชนเสนอ

การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ แม้ว่าการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนจะกำหนดกิจกรรมภายใต้ความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน และต้องดำเนินการตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ แต่การดำเนินการของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เข้าไปดำเนินการในพื้นที่จริง ก็อาจมีความคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามประสงค์โดยแท้ของประชาชนในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ใช้กระบวนการแจ้งหรือบอกกล่าวกิจกรรมหรือโครงการแก่ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ รวมถึงผู้นำชุมชน ก่อนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ พร้อมทั้งขอความร่วมมือให้เข้าทำการตรวจสอบและติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดว่ามีการทุจริตหรือไม่ การดำเนินการต่างๆ มีความโปร่งใสหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาการแก้ไขปัญหา และการจัดบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ทั้งเป็นการควบคุมการปฏิบัติงาน การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปด้วยความถูกต้องอยู่ในกรอบของกฎหมายระเบียบและข้อบังคับ ประชาชนผู้รับบริการก็จะได้รับความเป็นธรรม

การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ในการติดตามและประเมินผลงานเพื่อประเมินว่างานที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้ทำไปนั้นได้รับผลดี ได้รับประโยชน์หรือไม่ แต่การรอคอยความคิดเห็น

ในลักษณะตั้งรับที่ใช้ในอดีตนั้น มีประสิทธิภาพในการได้ข้อมูลค่อนข้างน้อย องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้จัดทำโครงการ **Dr.Kid** คัดเลือกเด็กนักเรียนจำนวน 800 คน จากโรงเรียน นำมาให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล หลังจากนั้นให้นักเรียนรับผิดชอบเข้าไปเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามในหมู่บ้าน/ตำบลของตนเอง โดยมีการสำรวจความเห็นทุกหมู่บ้านและทุกตำบล แม้ว่าจะไม่มีโครงการหรือกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านนั้นก็ตามประชาชนผู้ให้ข้อมูลจะมีความรู้สึกสะทกใจในการให้ข้อมูลเพราะเหมือนกับการบอกเล่าเรื่องราวให้กับลูกหลานของตนฟัง อีกทั้งยังสามารถใช้ภาษาถิ่นภาษาชนเผ่าที่เข้าใจ สามารถสื่อสารได้อย่างถนัดมากกว่าพูดภาษาทางการ ข้อมูลที่ได้จะเป็นฐานข้อมูลในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติหน้าที่แต่ละพื้นที่ และเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการทำงานในปีงบประมาณต่อไป แต่ทั้งนี้ผลการประเมินก็ต้องแจ้งให้ประชาชนได้รับทราบด้วย โดยจะใช้วาระแห่งการจัดทำประชาคมแผนและงบประมาณของปีเป็นโอกาสที่จะนำเสนอต่อประชาชน เป็นการออกแบบการทำงานที่เป็นการหมุนวนของการจัดปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น และอุดช่องว่างของความเสียหายของการจัดทำกิจกรรมหรือโครงการ โดยภาคประชาชนอย่างแท้จริง

จากการดำเนินการประชาคมแบบมีส่วนร่วม ทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างมาก มีการรายงานข้อมูลข่าวสารต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยให้ความสำคัญในเรื่องของความโปร่งใสในการดำเนินงาน นำมาซึ่งความเชื่อถือศรัทธา อีกทั้งความเคลือบแคลงสงสัยในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอนที่ผ่านมาก็ลดลง และการที่โครงการหรือกิจกรรมมาจากความต้องการของประชาชน ทำให้ประชาชนรู้ว่าสิ่งที่คิดผ่านเวทีประชาคมแบบมีส่วนร่วมนำไปใช้ได้จริงแล้วเกิดผลอย่างไรบ้าง ประกอบ

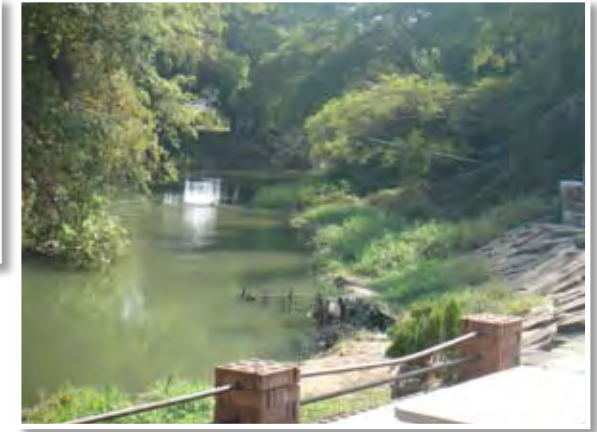

กับการตื่นตัวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ในฐานะเป็นผู้ผ่านความเห็นชอบก่อนเสนอเข้าแผนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กลายเป็นแรงจูงใจที่ทำให้ประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่มีความสนใจและเข้ามามีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็น และติดตามตรวจสอบการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง คอยให้คำชี้แนะ ข้อท้วงติงต่อระบบการทำงานที่อาจยังมีปัญหา และเป็นจุดบอดที่ผู้บริหารองค์กรยังมองไม่เห็น

นอกจากนี้การจัดเวทีประชาคมแบบมีส่วนร่วมของประชาชนทำให้การเกิดการบูรณาการงานร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล โครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ไม่ซ้ำซ้อนกัน แต่เป็นการเติมเต็มซึ่งกันและกัน ประชาชนได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงทุกกลุ่มและมีโครงการที่หลากหลายทั้งด้านการศึกษา การพัฒนาเด็กและเยาวชน การพัฒนารายได้ คุณภาพชีวิต การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

เทศบาลเมืองสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

เทศบาลเมืองสีคิ้ว เป็น ส ค ม เมือง ที่ ประชาชนยึดอาชีพค้าขายเป็นหลัก แต่ยังคง

รักษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิมของบรรพบุรุษในรูปแบบฉบับคนยวนโยนกที่ย้ายถิ่นฐานมาจากเชียงแสนได้เป็นอย่างดี กลิ่นอายวัฒนธรรมแบบชาวเหนือจึงมีให้เห็นอยู่ในสังคมเมืองสีคิ้วอยู่ไม่น้อย ไม่ว่าจะเป็นภาษาวิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม ตลอดจนอาหารการกิน ทั้งนี้ ด้วยความผูกพันในชุมชนแบบยวนโยนกได้หล่อหลอมให้ชุมชนของที่นี่มีความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ของพื้นที่เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือระหว่างคนยวนด้วยกัน หรือความร่วมมือระหว่างคนยวนกับคนอีสาน รวมถึงคนมุสลิมในพื้นที่ ก็มีให้เห็นในท้องถิ่นแห่งนี้

ผลจากพลังภาคประชาชนและชุมชนที่เข้มแข็งได้เป็นแรงผลักดันให้เทศบาลเมืองสีคิ้วสามารถพัฒนาพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนตอบรับและสนับสนุนกับการดำเนินงานต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการที่เกี่ยวข้องกับบริบทด้านสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตที่เทศบาลให้ความสำคัญอย่างมาก ไม่น้อยไปกว่าการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสถานที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่ครบครัน อาทิ ศูนย์กีฬาเยาวชน ห้องสมุด ศูนย์ข้อมูลข่าวสารชุมชน เป็นต้น

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลมิตรภาพ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30140 โทรศัพท์ 044-986-043 โทรสาร 044-986-040
- * **ประชากร** 17,388 คน (ชาย 8,269 คน หญิง 9,119 คน)
- * **พื้นที่** 11.63 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 19 ชุมชน)
- * **รายได้** 57,057,904.01 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้เงินยืมจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 40,366,359 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายปรีชา จันทรรวงทอง นายกเทศมนตรีเมืองสีคิ้ว
2. นายสะอาด นาคาเริงฤทธิ์ ประธานสภาเทศบาลเมืองสีคิ้ว
3. นายสมโภชน์ จันทรวงษ์ ปลัดเทศบาลเมืองสีคิ้ว

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 16 คน
หญิง จำนวน 2 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนของเทศบาลเมืองสีคิ้ว ได้แก่

เมืองน่าอยู่ในบริบทเทศบาลเมืองสีคิ้ว

แนวคิด “เมืองน่าอยู่ในบริบทเทศบาลเมืองสีคิ้ว” เกิดขึ้นจากความต้องการส่งเสริมชุมชนและภาคประชาชนในพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพ มีแผนงานและมีกลไกในการมีส่วนร่วมพัฒนาเมืองให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหลัก นำไปสู่

การพัฒนาให้เทศบาลเมืองสีคิ้วเป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนตามองค์ประกอบเมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน องค์การแห่งการเรียนรู้และพัฒนา และการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล

จากแนวคิดดังกล่าว นำไปสู่การพัฒนาโครงการที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนมากมาย โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต ที่มีการต่อยอดไปสู่การดำเนินงานในระดับชุมชน โดยให้คนในชุมชนเป็นผู้ดำเนินการหลักขับเคลื่อนการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ อาทิ

* **โครงการคัดแยกขยะและหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่** ดำเนินการโดยยึดหลักการจัดการขยะชุมชน มีการรณรงค์ให้ประชาชนได้มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ลดปริมาณขยะ โดยการจัดทำกิจกรรมขยะแลกไข่ เพื่อให้ประชาชนคัดแยกขยะตามประเภท คือ ขยะที่สามารถรีไซเคิลได้ เช่น ขยะกระดาษ พลาสติก เป็นต้น ขยะอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดไฟ เป็นต้น ประชาชนรวบรวมขยะดังกล่าวมาแลกไข่ไก่จากเทศบาล การดำเนินการดังกล่าวช่วยให้เทศบาลสามารถลดปริมาณขยะที่จะทิ้งในที่รองรับขยะซึ่งมีขีดจำกัดในการรองรับ ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การเป็นชุมชนปลอดขยะ และถนนปลอดถังขยะ

* **โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูลำตะคลองและคลองสาขา** ดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชมรมเรารักษ์ลำตะคอง ที่ประกอบไปด้วยตัวแทนชุมชนในเขตเทศบาลที่มีพื้นที่ติดกับสายน้ำลำตะคองดำเนินการเก็บตัวอย่างและตรวจวัดคุณภาพน้ำทุกเดือน เพื่อรายงานผลผ่านระบบเฝ้าระวังคุณภาพน้ำเพื่อการเตือนภัย และหาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำโดยภาคประชาชน

ทั้งนี้ เทศบาลเมืองสีคิ้วได้ดำเนินกิจกรรมภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนจนได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย ทั้งในส่วนของภาคประชาชน คือ ชุมชนบ้านเหนือ ที่ได้รับรางวัลชุมชนรักษ์น้ำ และในส่วนของเทศบาลที่มุ่งมั่นตั้งใจทำงานจนได้รับรางวัล รองชนะเลิศอันดับ 1 เทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน ประจำปี 2552

โครงการสัมมนาประจำเดือนผู้นำชุมชนเทศบาลเมืองสีคิ้ว

เทศบาลเมืองสีคิ้วได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของประชาชน จึงได้จัดทำโครงการสัมมนาประจำเดือนผู้นำชุมชนขึ้น เพื่อให้การประสานงานระหว่างเทศบาลกับประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างแท้จริง ตลอดจนเพื่อให้ผู้นำชุมชนร่วมมือกับเทศบาลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างตรงเป้าหมาย

กิจกรรมดังกล่าวดำเนินการเป็นประจำทุกเดือน โดยจัดประชุมสัมมนาทุกวันพุธที่สองของเดือน มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาประกอบไปด้วยประธานคณะกรรมการชุมชนทุกชุมชน เลขานุการคณะกรรมการชุมชนทุกชุมชน ประธาน อสม.ทุกชุมชน ประธานชมรมต่างๆ ในเทศบาลเมืองสีคิ้ว อาทิ ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมผู้พิการ ชมรมตลาด เป็นต้น รวมถึงส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่สีคิ้ว คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล หัวหน้าส่วนราชการ และพนักงานเทศบาลเมืองสีคิ้ว

การสัมมนาประจำเดือนได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทำให้หอประชุมเทศบาลเปรียบเสมือนเวทีประชาคมของผู้นำชุมชนได้เสนอปัญหา แสดงความคิดเห็นต่อเทศบาล ตลอดจนกลุ่มหรือหน่วยงานราชการในประเด็นต่าง ๆ อย่างตรงไปตรงมา อีกทั้งยังเป็นการติดตามผลการดำเนินงานของเทศบาลหรือส่วนราชการต่างๆ ในแต่ละเดือน ว่าที่เคยสัญญาจะทำอะไรไว้ หรือจะดำเนินการแก้ไขปัญหาที่นั้น มีการดำเนินการจริงหรือไม่ หรือมีความคืบหน้าไปมากน้อยเพียงไร นอกจากนี้ยังมีสมาชิกสภาในฐานะตัวแทนของชุมชนแต่ละเขตได้เสนอปัญหาแสดงความคิดเห็นในการบริหารงานของคณะผู้บริหารเทศบาลตลอดจนเสนอแนะข้าราชการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนมาด้วย ซึ่งทำให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนในการสื่อสารแบบสองทาง ทำให้ผู้นำชุมชนนำข่าวสารจากเทศบาลไปประชุมกับคณะกรรมการชุมชนและประชาชนในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้การตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทุกๆ ปัญหาได้รับการแก้ไขอย่างทันที่ โดยยึดหลักการบริหารงานแบบธรรมาภิบาล ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ส่งผลให้โครงการสัมมนาผู้นำ

ชุมชน เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของเทศบาลทุกชั้นตอน และมีความโปร่งใส ประชาชนตรวจสอบการบริหารงานของคณะผู้บริหารเทศบาลได้ทุกช่องทาง จนทำให้การบริหารงานของเทศบาลเมืองสีคิ้วได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากพี่น้องประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสีคิ้วมาโดยตลอด

ปฏิทินแจ้งบอกกล่าวภารกิจ เทศบาลเมืองสีคิ้ว

เทศบาลเมืองสีคิ้วให้ความสำคัญกับกระบวนการตรวจสอบการดำเนินงานโดยภาคประชาชน รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดภารกิจและกิจกรรมการพัฒนาพื้นที่ร่วมกับเทศบาล ตลอดจนความสำคัญของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ที่มุ่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน การบริหารงานของเทศบาลได้สะดวกมากขึ้น เทศบาลเมืองสีคิ้วจึงได้จัดทำโครงการ “ปฏิทินแจ้งข่าวบอกกล่าวภารกิจ” ขึ้นเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของเทศบาลเมืองสีคิ้วให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง และเป็นข้อมูลสำหรับประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลเมืองสีคิ้วในรอบปี

ทั้งนี้ การจัดทำปฏิทินดังกล่าวเริ่มจากการประชุมผู้บริหาร ส่วนราชการ ทุกส่วนของเทศบาลรวมถึงผู้นำชุมชน เพื่อกำหนดแผนงานโครงการภารกิจกิจกรรมในแต่ละเดือนของแต่ละหน่วยงานให้มีความสอดคล้องไม่ซ้ำซ้อนกัน โดยนำข้อมูลจากเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และแผนการดำเนินงานประจำปีมาประกอบการกำหนดวันดำเนินงานหรือกิจกรรมในปฏิทินประจำปี โดยระบุกิจกรรมในปฏิทินเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบจากนั้นสรุปข้อมูลจากการร่วมประชุมกำหนดวันดำเนินกิจกรรม นำมาจัดทำปฏิทินประจำปี จำนวน 5,000 ชุด แล้วดำเนินการจัดส่งปฏิทินให้กับส่วนราชการในพื้นที่เทศบาลเมืองสีคิ้ว ผู้นำชุมชน ประชาชน และครัวเรือนละ 1 ฉบับ

จากผลการจัดทำปฏิทินดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองสีคิ้วได้รับรู้รายละเอียดกิจกรรมของเทศบาลในแต่ละเดือน ว่าทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร โดยสามารถดูได้จากปฏิทินแจ้งข่าวบอกกล่าวภารกิจ

ถือเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้ามาตรวจสอบได้ตลอดเวลา ทำให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาล นอกจากนี้ ประชาชนยังมีความพึงพอใจในการรับบริการที่สามารถวางแผนการรับบริการได้ว่า ในช่วงวันใด เวลาไหน เดือนอะไร ที่เทศบาลจะมีการดำเนินกิจกรรมบริการอะไรบ้าง ทำให้ได้รับความสะดวกในการขอรับบริการและการติดต่อประสานงานกับเทศบาล

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใสและประหยัด

ในการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลเพื่อดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะที่เป็นการก่อสร้างต่างๆ นั้น เทศบาลเมืองสีคิ้วยึดหลักการทำงานที่โปร่งใสและประหยัดงบประมาณเป็นสำคัญ โดยอาศัยการดำเนินงานภายใต้ระเบียบที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด เน้นการเปิดโอกาสให้ผู้รับเหมาในแต่ละพื้นที่ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลมาเสนอราคา และดำเนินการประมูลราคาอย่างเป็นธรรมภายใต้ระบบ E-Auction โดยเทศบาลจะตั้งงบประมาณการดำเนินงานในโครงการก่อสร้างต่างๆ อิงตามมาตรฐานราคากลางที่สำนักงานประมาณกำหนดเป็นหลัก ในส่วนของราคาวัสดุครุภัณฑ์ก็ใช้ราคาที่พาณิชย์จังหวัดกำหนดไว้ ซึ่งทำให้เทศบาลสามารถคัดเลือกผู้รับเหมารายที่เสนอราคาได้อย่างเหมาะสมกับการก่อสร้างและงบประมาณที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันก็อาศัยกลไกการตรวจสอบจากภาคประชาชนในพื้นที่การก่อสร้างให้คัดเลือกผู้แทนกันเองเพื่อเข้ามาร่วมเป็นคณะกรรมการจัดจ้าง และคณะกรรมการตรวจรับกับเทศบาล

ทั้งนี้ จากการตรวจสอบการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างถนนของเทศบาลในปีงบประมาณที่ผ่านมา พบว่า เทศบาลเมืองสีคิ้วสามารถประหยัดงบประมาณภายหลังจากทำสัญญาเทียบกับที่เทศบาลได้กำหนดไว้ถึง 1,191,800 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 18.64 ซึ่งงบประมาณที่เทศบาลประหยัดได้นั้น ยังสามารถนำไปพัฒนาพื้นที่ในด้านอื่นที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและชุมชนในเทศบาลเมืองสีคิ้วได้อีกมากมาย

เทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

เทศบาลเมืองเขาสามยอด เมืองแห่งต้นทุ่นทางทรัพยากรบุคคลอันล้ำค่า อันเนื่องมาจากการเป็นศูนย์รวมคลังสมองจากภาคส่วนต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ อาทิ ข้าราชการบ้านนาฏสถาบันการศึกษา กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งยังมีทุนทางสังคมที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่าง

จากที่อื่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากการที่ภาคส่วนต่างๆ นั้นมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ตามหลักการปกครองตนเองของ “พลเมือง” ยินยอมพร้อมใจกันสร้างสรรค์สังคม ให้สามารถพึ่งพาตนเอง มีจิตอาสาเสียสละทำงานเพื่อส่วนรวม หรือที่เรียกกันว่าสร้างบ้านแปงเมืองร่วมกัน ขณะที่เทศบาลเมืองเขาสามยอดเป็นผู้สนับสนุนการทำงานของภาคส่วนต่างๆ อยู่เบื้องหลัง โดยเน้นการบริหารจัดการที่โปร่งใส ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองและจัดการตนเองได้ เสมือนหนึ่งเป็นเจ้าของเทศบาลร่วมกัน ก่อให้เกิดความรัก ความผูกพันต่อถิ่นที่อยู่อาศัย และเป็นการฉีกกำลังระหว่างภาคส่วนต่างๆ กับเทศบาลก้าวเดินไปด้วยกันอย่างเข้มแข็ง และมั่นคงสืบไป

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
รหัสไปรษณีย์ 15000
โทรศัพท์ 036-627-377 โทรสาร 036-627-377
- * **ประชากร** 27,860 คน (ชาย 14,871 คน หญิง 12,989 คน)
- * **พื้นที่** 32.5 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 34 ชุมชน)
- * **รายได้** 39,869,662 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินย่ำ
ขาดจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 61,621,336 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นางสาวใจ เลิศวิริยะประภา นายกเทศมนตรีเมืองเขาสามยอต
2. นายวิชัย พยงงาม ประธานสภาเทศบาลเมืองเขาสามยอต
3. ส.ต.ต.สินชัย ขวัญเขียว ปลัดเทศบาลเมืองเขาสามยอต

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 17 คน
หญิง จำนวน 1 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนของเทศบาลเมืองเขาสามยอต ได้แก่

โครงการชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนารายได้

โครงการนี้เป็นโครงการสืบเนื่องจากโครงการคืนถังขยะ ลดภาวะโลกร้อน ซึ่งเกิดจากความตระหนักร่วมกันถึงปัญหาการจัดการขยะในชุมชนของตน ประกอบกับเทศบาลประสบปัญหาการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะ

ซึ่งไม่สามารถจัดเก็บได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยครอบคลุมทุกครัวเรือน โครงการนี้จึงเกิดขึ้นเป็นโครงการต่อยอดที่เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะด้วยตนเอง และนำรายได้ดังกล่าวส่งให้กับเทศบาลตามวันเวลาที่กำหนด โดยเทศบาลได้สร้างแรงจูงใจให้ชุมชนตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของการจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะ ด้วยการจัดสรรเงินกลับคืนแก่ชุมชนตามสัดส่วนของเงินค่าธรรมเนียมที่ชุมชนสามารถจัดเก็บได้ ถ้าหากชุมชนสามารถจัดเก็บรายได้จากลูกค้ารายใหม่ที่ยังไม่เคยชำระค่าธรรมเนียมขยะให้กับเทศบาลได้ เทศบาลจะให้ค่าตอบแทนคืนแก่ชุมชนนั้น 10% เพื่อให้ชุมชนนำรายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมไปพัฒนาชุมชนของตน

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า จากเดิมที่เทศบาลจัดเก็บได้เพียง 754 ราย เมื่อเทศบาลเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเก็บค่าธรรมเนียม ทำให้ชุมชนสามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมขยะเพิ่มขึ้นจากเดิมถึง

535 ราย โดยมีชุมชนเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 11 ชุมชน ความสำเร็จที่ชุมชนได้รับและเห็นเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนคือ การนำรายได้ส่วนหนึ่งจากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมไปสร้างศาลาเฉลิมพระเกียรติเพื่อใช้เป็นสถานที่ทำกิจกรรมของชุมชน สร้างความภาคภูมิใจและจิตสำนึกรักถิ่นท้องถิ่นของตน กลายเป็นชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน ทั้งยังทำให้ประชาชนได้ตระหนักว่าค่าธรรมเนียมที่เสียไปนั้นได้นำกลับมาพัฒนาชุมชนของตน

โครงการประกวดธรรมาภิบาลชุมชนตำบลเขาสามยอด

ด้วยเทศบาลเมืองเขาสามยอดแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 34 ชุมชน ซึ่งยากต่อการบริหารจัดการได้อย่างทั่วถึง อีกทั้งนโยบายการบริหารงานของเทศบาลที่เน้นความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเพื่อให้ประชาชนเกิดความกระตือรือร้น ต้องการเห็นชุมชนของตนมีการพัฒนา เกิดความรัก ความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจ และช่วยเหลือเกื้อกูลกันมากขึ้น เทศบาลจึงริเริ่มโครงการประกวดชุมชนให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบัน และได้มีการพัฒนาต่อยอดเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ดำเนินโครงการมาโดยตลอด และในปี 2554 ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการเพิ่มเติม โดยมีผู้แทนจากส่วนราชการในอำเภอลพบุรี เพื่อร่วมกันกำหนดคุณสมบัติของชุมชนที่ประสงค์ร่วมโครงการตามความสมัครใจและตามความยินยอมของสมาชิกชุมชน รวมถึงมีการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์การประเมินชุมชน ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์การประเมิน 4 ด้าน คือ ด้านสาธารณสุข ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดระดับคะแนนและเงินรางวัลเพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับชุมชนในการพัฒนาชุมชนของตน โดยได้แบ่งหลักเกณฑ์ระดับคะแนนและเงินรางวัลออกเป็นรางวัลเหรียญทอง เหรียญเงิน เหรียญทองแดงและรางวัลชมเชย พร้อมกับได้รับโล่เกียรติบัตรพร้อมเงินรางวัลเป็นจำนวน 15,000 10,000 6,000 และ 3,000 บาทตามลำดับ

จากการประกวดโครงการดังกล่าว ทำให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและพัฒนาท้องถิ่นด้วยความเต็มใจ เกิดจิตสำนึกสาธารณะ จิตอาสาพัฒนาท้องถิ่น มีความรัก ความผูกพันเพื่อให้เขาสามยอดกลายเป็นเมืองแห่งธรรมาภิบาล และเมืองแห่งรอยยิ้มตลอดไป

โครงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น (ด้วยวิธี CAR Score)

จากแนวนโยบายการบริหารงานด้านการพัฒนาการเมืองของเทศบาลเมืองเขาสามยอดที่ยึดหลักประชาธิปไตยและการบริหารบ้านเมืองภายใต้หลักนิติธรรม คุณธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักข้างต้น การดำเนินงานจึงต้องเริ่มจากการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดี อันเกิดจากความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตั้งแต่เริ่มเสนอโครงการจนถึงการติดตามและประเมินผลตามหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม เทศบาลจึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรวมถึงภาคประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการติดตามประเมินผล และร่วมเป็นคณะกรรมการติดตามประเมินผลโครงการด้วย โดยเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถจัดทำแผนชุมชน และติดตามประเมินผลแผนชุมชนด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง

การติดตามประเมินผลตามแผนพัฒนาด้วยวิธีการ CAR Score นี้ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เครือข่ายภาคประชาชนตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลว่าโครงการ กิจกรรมใดของทางเทศบาลที่ได้ดำเนินการแล้วบ้าง โดยมีการใช้สีเป็นสัญลักษณ์ คือ สีน้ำเงินสำหรับโครงการที่ดำเนินการแล้ว และสีแดงสำหรับโครงการที่ยังไม่ดำเนินการ ประชาชนสามารถติดตามความก้าวหน้าเป็นรายโครงการเพื่อสร้างความเข้าใจอย่างชัดเจนกับประชาชน รวมถึงมีการจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์แสดงข้อมูลการดำเนินกิจกรรมตามแผนพัฒนาท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นถึงการบริหารงานที่มีความโปร่งใสและสามารถบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและกำกับ

ตรวจสอบการทำงานของเทศบาลได้ง่ายขึ้น เป็นไปตามหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย ทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนกับเทศบาลในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันให้เข้มแข็ง และน่าอยู่สืบไป

เทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

เทศบาลตำบลเกาะคาให้ความสำคัญกับการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองแก่ประชาชนทุกระดับ มุ่งเน้นการให้บริการโดยยึดความพึงพอใจสูงสุดของประชาชนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินงาน ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นที่แท้จริง และตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม ส่งผลให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง และเกิดการเมืองภาคประชาชนขึ้นอย่างยั่งยืน

ข้อมูลพื้นฐาน

- * สถานที่ตั้ง ตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
รหัสไปรษณีย์ 52130
โทรศัพท์ 054-281-066 โทรสาร 054-282-402
- * ประชากร 4,899 คน (ชาย 2,280 คน หญิง 2,619 คน)
- * พื้นที่ 4.74 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 8 ชุมชน)
- * รายได้ 19,868,870.85 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้เงินยืมจากเงินสะสม)
- * เงินอุดหนุน 8,624,053 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นางสาวเพ็ญภักดิ์ รัตนคำฟู นายกเทศมนตรีตำบลเกาะคา
2. จ.ส.อ.บุญส่ง จันท์แจ่ม ประธานสภาเทศบาลตำบลเกาะคา
3. นายวุฒิกกร พิจอมบุตร ปลัดเทศบาลตำบลเกาะคา

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 8 คน
- หญิง จำนวน 4 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนของเทศบาลตำบลเกาะคา ได้แก่

การสร้างเมืองน่าอยู่ด้วยสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชน

เทศบาลตำบลเกาะคา ได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของ ศูนย์ประสานงานและบริหารจัดการร่วมด้านการบริหารจัดการขยะ อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นจำนวน 5 แห่งจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันเพื่อจัดบริการสาธารณะด้านการจัดการขยะ ภายใต้การสนับสนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันในรูปแบบ “ศูนย์บริการสาธารณะแบบมีส่วนร่วม” อันมีเทศบาลตำบลเกาะคาเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินการสนับสนุนงบประมาณและบุคลากรในการบริหารจัดการขยะ ส่วนภาคีสมาชิกที่เหลือให้การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากรในการบริหารร่วม สำหรับวัตถุประสงค์หลักของการดำเนินการคือ ลดปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในพื้นที่ให้เหลือน้อยที่สุด โดยอาศัยการมีส่วนร่วม

ของประชาชน ซึ่งในการรณรงค์คัดแยกขยะได้แบ่งขยะออกเป็นประเภทต่างๆ ได้แก่ ขยะเปียก ขยะขายได้ ขยะอันตราย และขยะแห้ง โดยเทศบาลได้มีการอบรมให้ความรู้การทำปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์จากขยะเปียกมอบวงขอบซีเมนต์กับสมาชิกผู้สนใจ เพื่อไปทำปุ๋ยหมักจากขยะเปียกส่งเสริมการทำปุ๋ยหมักโดยใช้ไส้เดือนย่อยสลายขยะเปียก และให้ความรู้ในการคัดแยกขยะที่ขายได้ ส่วนขยะอันตรายเทศบาลให้เอกชนรับไปกำจัด และขยะแห้งที่เหลือจากการคัดแยกแล้วเทศบาลจะนำไปฝังกลบที่บ่อขยะ

กิจกรรมที่ต่อยอดจากการคัดแยกขยะ คือการจัดตั้งธนาคารขยะที่บ้านแสนตอ หมู่ 11 ตำบลท่าผา เพื่อเป็นจุดรับซื้อขยะจากประชาชนในพื้นที่ และเป็นจุดแปรรูปหรือประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ใหม่จากขยะเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ ตะกร้าจากกระดาษ/หนังสือพิมพ์ กระเป๋าและหมวกจากกล่องเครื่องดื่มหรือกล่องนม ประกอบกับมีการบริหารจัดการธนาคารขยะโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนให้สมาชิกผู้สนใจซื้อหุ้นเพื่อใช้เป็นเงินเริ่มลงทุน เมื่อสิ้นปีสมาชิกจะได้รับเงินปันผลจากผลกำไร ส่วนหนึ่งจัดแบ่งเป็นทุนการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนในพื้นที่ นอกจากนี้ยังได้ขยายกิจกรรมสู่สถานศึกษาและชุมชนอื่นในเขตเทศบาล โดยทุกครัวเรือนได้เข้าร่วมกิจกรรมคัดแยกขยะ ทำให้ชุมชนบ้านแสนตอกลายเป็นต้นแบบการจัดการขยะแบบครบวงจร และต่อมาได้ขยายผลไปยังชุมชนอื่นเพิ่มอีก 6 หมู่บ้าน ทั้งยังพัฒนาต่อยอดกิจกรรมคัดแยกขยะไปสู่กิจกรรมการย่อยสลายขยะอินทรีย์โดยใช้ไส้เดือนพันธุ์พื้นเมือง การทำปุ๋ยจากใบไม้ การทำปุ๋ยจากเศษอาหาร เศษผัก และเศษผลไม้ ซึ่งได้ผลิตเป็นปุ๋ยอินทรีย์กิจกรรมการทอดผ้าป่าขยะเพื่อนำวัสดุเหลือใช้มาแปรรูปและประดิษฐ์เป็นสิ่งของหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากเศษขยะ

นอกเหนือจากการสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างเมืองน่าอยู่ผ่านกิจกรรมคัดแยกขยะแล้ว เทศบาลตำบลเกาะคายังให้ความสำคัญกับการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างเมืองน่าอยู่

ตั้งแต่ระดับเยาวชน โดยร่วมมือกับโรงเรียนเกาะคาวิทยาคม จัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้เพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียนปกติ จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนให้นักเรียนทุกคนได้ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนเรียนรู้และทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลดภาวะโลกร้อน 6 ฐาน ได้แก่ 1) แหล่งเรียนรู้บ้านดอกไม้ 2) แหล่งเรียนรู้บ้านพืชผักสมุนไพร 3) แหล่งเรียนรู้บ้านนักประดิษฐ์ 4) แหล่งเรียนรู้บ้านธนาคารขยะ 5) แหล่งเรียนรู้บ้านปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ 6) แหล่งเรียนรู้บ้านกระดาษรีไซเคิล

การดำเนินกิจกรรมลดปริมาณขยะในชุมชนและโรงเรียน และกิจกรรมลดโลกร้อนของเทศบาลตำบลเกาะคาที่เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมคือ นอกจากลดปริมาณขยะในชุมชนได้มากแล้ว ยังทำให้ชุมชนและโรงเรียนเกิดความตระหนักถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และร่วมดำเนินกิจกรรมที่จะนำไปสู่การลดการใช้พลังงานและการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เทศบาลตำบลเกาะคาและโรงเรียนเกาะคาวิทยาคมได้เรียนรู้ร่วมกันในการแก้ไขปัญหา ร่วมพัฒนาสิ่งแวดล้อมของเมืองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และสามารถต่อยอดไปสู่กิจกรรมอื่นอีกมากมาย เช่น โครงการคืนชีวิตสู่สายน้ำอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม นักสืบสายน้ำ การทอดผ้าป่าขยะ ทอดผ้าป่าต้นไม้ ฯลฯ ส่งผลให้เทศบาลตำบลเกาะคาและโรงเรียนเกาะคาวิทยาคมได้รับคัดเลือกให้เป็นเมืองที่มีกิจกรรมดีเด่นและได้รับรางวัลทัศนศึกษาและอบรมด้านสิ่งแวดล้อม ณ ประเทศญี่ปุ่น รวมถึงได้รับพระราชทานถ้วยรางวัลเมืองดีเด่นจากทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี อันนำความภาคภูมิใจมาสู่ประชาชนชาวเกาะคาโดยทั่วกัน

การเปิดพื้นที่สร้างสรรค์และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ผ่านเวทีช่วงผลึก ฮ่อมกำกืด และเวทีประชาคม

จากปัญหาการพัฒนาประเทศที่ขาดความสมดุล ขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และขาดการพัฒนาที่สอดคล้องกับลักษณะของ

ชุมชนท้องถิ่น เทศบาลตำบลเกาะคาจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการบูรณาการวิถีชีวิตอัตลักษณ์และภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนา เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ ทั้งนี้การบูรณาการองค์ความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนของท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นเด็กเล็ก เยาวชน คนในชุมชน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม กลุ่มอาชีพและหน่วยงานอื่นๆ เพื่อตอบสนองต่อการเรียนรู้ให้เท่าทันโลกในปัจจุบัน เรียนรู้วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักการแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจแบบพอเพียง ซึ่งเวทีที่เทศบาลตำบลเกาะคาใช้บูรณาการองค์ความรู้ต่างๆ คือ **เวทีช่วงผลึก ฮ่อมกำกืด** และเวทีประชาคม คำว่า “ช่วง” ภาษาท้องถิ่นภาคเหนือแปลว่า ลาน ลานกิจกรรม คำว่า “ผลึก” แปลว่า ปัญญา คำว่า “ฮ่อม” แปลว่า รวบรวม คำว่า “กำกืด” แปลว่า ความคิด รวมแปลว่า ลานปัญญารวมความคิด เทศบาลตำบลเกาะคาจึงได้พัฒนาเวทีช่วงผลึก ฮ่อมกำกืด และเวทีประชาคมให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเทศบาลตำบลเกาะคา” ใช้พื้นที่สาธารณะของชุมชน เช่น ศาลาอเนกประสงค์ ลานบ้าน ลานวัด และสวนสาธารณะ เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อร่วมกันค้นหาปัญหา เปิดเผยข้อมูลและระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนติดตามผลจากการแก้ไขปัญหาต่างๆ ทั้งในระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล โดยค้นหาบุคคลที่มีจิตอาสาต้องการพัฒนาและดูแลหมู่บ้านมาเป็นแกนนำหลัก หรือที่เรียกกันว่า “นักวิจัยชุมชน” ชุมชนละ 2-5 คน ทำหน้าที่ชวนคุย ค้นหาข้อมูล นำเสนอข้อมูล วิเคราะห์ หาปัญหาในพื้นที่ หาพื้นที่สร้างสรรค์

จัดเวทีให้ประชาชนได้ร่วมกันสะท้อนความคิด และสรุปข้อมูลต่างๆ นำเสนอต่อเทศบาล และประกาศให้ประชาชนในหมู่บ้านได้รับทราบเพื่อเกิดความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าของทุกความคิดเห็น

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยการเปิดพื้นที่สร้างสรรค์เพื่อชุมชน เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผ่านการอ่าน การค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต การมีปฏิสัมพันธ์ พูดคุย ซักถาม ระหว่งกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเปิดเผยข้อมูล การบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ก่อให้เกิดการรวมตัวกันในกลุ่มชุมชนสร้างสรรค์กิจกรรมอันเป็นประโยชน์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน ร่วมกันคิดแก้ไขปัญหาในชุมชน ก่อให้เกิดสังคมที่เข้มแข็ง ผ่านการใช้พื้นที่สาธารณะ เพื่อให้ประชาชนมีจิตสำนึกสาธารณะ เกิดการเมืองภาคประชาชนที่เข้มแข็ง มีการจัดการด้วยตนเองอย่างยั่งยืน

การบูรณาการร่วมกันของภาคีเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกชุมชน ในการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้ชุมชนแห่งนี้ ก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงรูปธรรมที่สำคัญ เช่น สามารถสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชนในการส่งเสริมกิจกรรมของเด็ก เยาวชน และครอบครัว และเป็นศูนย์กลางการศึกษาดูงานของทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะประเด็นการสร้างพื้นที่ที่สร้างสรรค์และแหล่งเรียนรู้สำหรับเด็ก เยาวชน วัฒนธรรมท้องถิ่น และการส่งเสริมอาชีพ นอกเหนือไปกว่านั้น คือ ผลลัพธ์ในเชิงนามธรรมที่ทำให้คนในท้องถิ่นมีช่องทางในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ลดพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และประชาชนท้องถิ่นได้เข้าถึง ดังนั้น ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตแบบองค์รวมที่สร้างความยั่งยืนและเข้มแข็งของคนในท้องถิ่นผ่านการเรียนรู้ร่วมกัน

เทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอบึง จังหวัดลำพูน

เทศบาลตำบลบ้านกลาง เป็นเขตพื้นที่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในภาคเหนือ ซึ่งเป็นแหล่งสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง ทั้งยังเป็นแหล่งลงทุนสำคัญของนักธุรกิจชาวไทยและชาวต่างประเทศ ส่งผลให้

ประชากรหลังไหลเข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ขณะเดียวกันประชาชนดั้งเดิมมีการใช้ชีวิตในบริบทสังคมเกษตรกรรมที่ให้ความสำคัญกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมประเพณีแบบเดิม ทำให้เกิดความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม สภาพสังคม ความเป็นอยู่ของประชาชน ทั้งในรูปแบบสังคมเมืองและสังคมชนบท

การบริหารงานในพื้นที่จึงต้องผสมผสานสังคมสองรูปแบบให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ภายใต้มิติการพัฒนาที่ให้ความสำคัญครอบคลุมยุทธศาสตร์ทุกด้าน ทั้งนี้ การดำเนินงานเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่าย ร่วมแสดงความคิดเห็นและเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น มีการทำงานลักษณะภาคีเครือข่าย บางกิจกรรมต้องจัดให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยอาศัยแนวทางการบริหารงานที่โปร่งใสและเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเป็นสำคัญ เทศบาลยังมุ่งสร้างสรรค์ต่อยอดนวัตกรรมการบริหารให้เกิดความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ จัดทำโครงการกิจกรรมที่เป็นรูปธรรม โดยมุ่งเป็นองค์กรต้นแบบด้านความโปร่งใสและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในเชิงการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
รหัสไปรษณีย์ 51000
โทรศัพท์ 053-090-711-23 โทรสาร 053-554-449
- * **ประชากร** 9,338 คน (ชาย 4,381 คน หญิง 4,957 คน)
- * **พื้นที่** 18.314 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 12 หมู่บ้าน)
- * **รายได้** 66,639,843.36 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้เงินยืมจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 15,053,640 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายวิทย์กร เชื้อนแก้ว นายกเทศมนตรีตำบลบ้านกลาง
2. นายสว่าง กันทาผาบ ประธานสภาเทศบาลตำบลบ้านกลาง
3. นายรักพงษ์ บุลศิริ ปลัดเทศบาลตำบลบ้านกลาง

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 10 คน
หญิง จำนวน 2 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนของเทศบาลตำบลบ้านกลาง ได้แก่

เทศบาลใสสะอาด คิดดี ทำดี มีคุณธรรม เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต

เทศบาลได้ดำเนิน “โครงการ เทศบาลใสสะอาด คิดดี ทำดี มีคุณธรรม เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต” เพื่อเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยม

ความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรม ให้แก่กลุ่มของผู้บริหารและบุคลากร กลุ่มสมาชิกสภา กลุ่มองค์กรชุมชนและประชาชน และกลุ่มธุรกิจเอกชน และส่งเสริมบทบาทภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมป้องกันการทุจริต สร้างกลไกพัฒนาระบบการตรวจสอบ ตลอดจนสร้างขวัญกำลังใจให้ประชาชน เจ้าหน้าที่ที่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม

การดำเนินงานระยะเริ่มต้น เทศบาลพยายามขยายกลุ่มเป้าหมายในการรณรงค์ เสริมสร้างจิตสำนึก และดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ อาทิ การประกวดคำขวัญ เขียนเรียงความ และการกล่าวสุนทรพจน์ของนักเรียน การประกาศเจตนารมณ์ป้องกันและปราบปรามการทุจริตของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล และพนักงานเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการอบรมให้ความรู้แก่กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มสตรีแม่บ้าน ที่ปรึกษา นายกเทศมนตรีประจำหมู่บ้าน สภาเด็กและเยาวชน และยังได้จัดกิจกรรมยกย่องคนดีศรีบ้านกลาง ซึ่งเป็นผู้ประพฤติดี มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ทุกคนได้ยึดเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติตน

สำหรับในปี 2554 เทศบาลตำบลบ้านกลางได้ดำเนินการต่อยอดจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นรูปธรรมเพื่อขยายกลุ่มเป้าหมาย และเครือข่ายที่จะสร้างความโปร่งใสในการทำงานผ่านโครงการดังกล่าว ดังนี้

- * กิจกรรมสร้างจิตสำนึกและให้ความสำคัญในการออมเพื่อครอบครัวผู้ด้อยโอกาส
- * กิจกรรมพนักงานจิตอาสาท้องถิ่นพัฒนาที่ยั่งยืน
- * กิจกรรมผ้าป่าขยะรีไซเคิล
- * กิจกรรมเสริมสร้างผู้นำคุณธรรม
- * กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมนำประชาชนสุขใจ
- * กิจกรรมพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชนในด้านผู้นำคุณธรรม

“เทศบาลใสสะอาด คิดดี ทำดี มีคุณธรรม” ของเทศบาลตำบลบ้านกลางถือได้ว่าเป็นโครงการที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างทัศนคติ และค่านิยม ความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรม ให้แก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน มีการปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องเหมาะสมกับการดำเนินงานของกลุ่ม หรือองค์กรต่างๆ ในลักษณะเครือข่าย และจัดกิจกรรมครอบคลุม ทั่นต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน ทั้งยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ประชาชน มีความเชื่อมั่นและเชื่อถือต่อองค์กร ก่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีในอนาคต ระหว่างหน่วยงานกับประชาชน นอกจากนี้ การส่งเสริมยกย่องคนดีให้เยาวชนและประชาชนได้ยึดถือเป็นแบบอย่างจะส่งผลให้กลายเป็นชุมชนสังคมที่น่าอยู่ยิ่งขึ้นในอนาคต

ชมรมเบาหวาน-ความดันโลหิตสูง โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้งชมรมเบาหวาน-ความดันโลหิตสูงตำบลบ้านกลาง ตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 341 คน และได้จัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการรับประทานอาหาร การออกกำลังกาย การจัดการอารมณ์ การจัดการสิ่งแวดล้อม ฯลฯ มีการ

นัดหมายสมาชิกให้มารวมกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกันอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และมีการตรวจประเมินผลระดับน้ำตาลในเลือดและระดับความดันโลหิตอยู่เสมอ

ทั้งนี้ การดำเนินงานล่าสุดของชมรมได้นำไปสู่การต่อยอดโครงการ โดยการจัดตั้ง “โรงเรียนนวัตกรรมสุขภาพชุมชน” ขึ้น ตามแนวทาง

การพัฒนาระบบประกันสุขภาพของท้องถิ่นหรือพื้นที่ บริหารจัดการ ในลักษณะคณะทำงานแต่ละฝ่าย ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฎิคม ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และฝ่ายการเงินบัญชี ซึ่งโรงเรียนแห่งนี้เป็นที่ศูนย์ฝึกอบรม ถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดูแลสุขภาพของผู้ป่วย โดยเฉพาะกลุ่มคนที่เป็นโรคเบาหวาน-ความดันโลหิตสูง โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการทำงาน ร่วมวางแผน ตรวจสอบและประเมินผลโดยชุมชน เพื่อพัฒนาคนในตำบลบ้านกลางให้มีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี รวมถึงการพัฒนากลุ่ม อสม. ไปเป็น อสมช. (อสม.ระดับเชี่ยวชาญ)

จากความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างชมรมเบาหวาน-ความดันโลหิตสูง เทศบาลตำบลบ้านกลาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้เทศบาลได้รับรางวัลกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ดีเด่น ประจำปี 2553 จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพ เขต 1 เชียงใหม่ และในระยะเวลาสองปีที่ผ่านมา พบว่าจำนวนร้อยละของผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงต่อโรคลดลง ประชาชนมีความพึงพอใจในการดำเนินงานสูงถึงร้อยละ 94.35 ซึ่งเทศบาลจะได้นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงต่อยอดโครงการ นอกจากนี้ การดำเนินงานของชมรมยังแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันควบคุมโรค โดยนำเทคนิควิธีการสมัยใหม่ผสมผสานเข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่น และใช้กระบวนการแก้ไขปัญหาด้วยองค์ความรู้ที่เรียกว่า “แผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์” ที่เน้นการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพด้วยตนเอง รวมถึงการตรวจสอบเป้าหมายและการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน พร้อมทั้งจะเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่หน่วยงานอื่นต่อไป

การบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกลางวิทยานุกูล โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน

การจัดตั้งโรงเรียนบ้านกลางวิทยานุกูล แม้ว่าจะมาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ แต่เทศบาลตำบลบ้านกลางก็มีความจำเป็นที่จะต้องชี้แจงทำความเข้าใจกับโรงเรียนในสังกัดของกระทรวง

ศึกษาธิการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ถึงเหตุผลการจัดตั้งโรงเรียนของเทศบาลเอง โดยการจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน จนได้ข้อสรุปยอมรับให้จัดตั้งเป็นโรงเรียนในสังกัดเทศบาล ภายหลังการจัดตั้งโรงเรียน แม้โรงเรียนบ้านกลางวิทยานุกูลจะได้รับการจัดสรรงบประมาณ

โดยตรงจากเทศบาลตำบลบ้านกลาง และงบประมาณสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แต่ก็ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการศึกษา ยังคงประสบปัญหาด้านอาคารสถานที่ที่ต้องก่อสร้างเป็นอาคารเรียน โรงอาหาร และอาคารอำนวยการอื่นๆ เพื่อรองรับกับปริมาณนักเรียนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี และปัญหาการขาดแคลนบุคลากรครูผู้สอน เพื่อจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นในแต่ละระดับชั้น แต่ด้วยความร่วมมือระหว่างเทศบาลตำบลบ้านกลาง ชมรมผู้ปกครองนักเรียนและครูโรงเรียนบ้านกลางวิทยานุกูล ชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียน จึงจัดกิจกรรมระดมทุนสนับสนุนงบประมาณจัดหาสื่อ วัสดุ

อุปกรณ์ทางการศึกษา การก่อสร้างต่อเติมอาคารเรียนต่างๆ รวมถึงการเข้ามามีส่วนร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ทั้งด้านการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาดังกล่าวให้หมดไป

ทั้งนี้ มีกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ พอสรุปได้ดังนี้

- * การสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และการก่อสร้างอาคาร เทศบาลตำบลบ้านกลาง ร่วมกับชมรมผู้ปกครองนักเรียนและครูโรงเรียนกำหนดระเบียบและข้อตกลงร่วมกันในการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดการศึกษา โดยระดมทุนจากสมาชิกชมรม เป็นค่าบำรุงชมรมและค่าสนับสนุนการศึกษาเป็นรายปี ปีละ 300 บาทต่อคน รวมเป็นเงินประมาณ 150,000 บาทต่อปี นำเงินดังกล่าวไปใช้ในการจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน อาทิเช่น เครื่องฉายโปรเจคเตอร์ เครื่องดนตรีวงดุริยางค์ เต็นท์สำหรับเข้าค่ายลูกเสือ ฯลฯ และมีการจัดทำบุญทอดผ้าป่า เพื่อสร้างห้องสมุดของโรงเรียน และต่อเติมอาคารเป็นห้องเรียนจำนวน 2 ห้อง สำหรับการสนับสนุนจากภาคธุรกิจเอกชน ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยบริษัท ทานากะ พรินซ์ชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ ได้บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียน เป็นจำนวนเงิน 720,000 บาท ซึ่งโรงเรียนได้นำเงินไปใช้ในการก่อสร้างเรือนพยาบาล โรงอาหาร และต่อเติมอาคารเป็นห้องเรียนเพิ่มเติม
- * การเชิญวิทยากรในชุมชนมาถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาให้แก่ครูผู้สอนและเด็กนักเรียน ซึ่งเป็นประชาชนที่มีภูมิปัญญาในท้องถิ่นที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านเป็นอย่างสูง และสมัครใจที่จะถ่ายทอดภูมิปัญญา องค์ความรู้ของตนและสาธิตวิธีการปฏิบัติ

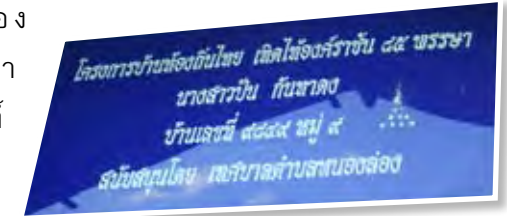

ให้แก่ผู้เรียนโดยไม่มีค่าตอบแทน อาทิเช่น การสาธิตการเพาะเห็ด เลี้ยงกบ เลี้ยงปลา การฝึกสอนดนตรีพื้นเมือง การฝึกสอน นาฏศิลป์ ฯลฯ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน และยังช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่งให้คงอยู่สืบไป

- * การจัดโครงการสายใยแห่งคุณธรรมนำปัญญา โดยโรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็กนักเรียน ทั้งในและนอกโรงเรียน โดยมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ กิจกรรมการอบรมพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร กิจกรรมห้องเรียนคุณธรรม และกิจกรรมหมู่บ้านคุณธรรม

เทศบาลตำบลหนองล่อง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน

เทศบาลตำบลหนองล่อง
ขับเคลื่อนการบริหารงานพัฒนา
โดยอาศัยแนวคิดการทำงานฉันทน์
ครอบครัวเดียวกัน ให้ความสำคัญ
กับกระบวนการรับ
ฟังความคิดเห็นของ
ประชาชนทุกภาคส่วน
อย่างเท่าเทียมกัน
และสม่ำเสมอ เพื่อ
มุ่งตอบสนองความ
ต้องการและสร้าง
ประโยชน์จากการ

ดำเนินงานต่างๆ แก่ประชาชนมากที่สุด โดยนโยบายการทำงานต่างๆ เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตั้งแต่เด็กเล็กจนถึงผู้เฒ่าผู้แก่เป็นหลัก ทั้งนี้ สามารถสะท้อนภาพได้ชัดเจนที่สุดจากกิจกรรมต่างๆ ที่เทศบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนอันถือเป็นกำลังหลักของสังคมหนองล่องในอนาคต โดยการปลูกฝังและส่งเสริมค่านิยมประชาธิปไตย ก่อให้เกิดการตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของความเป็นพลเมือง และขยายสู่ประชาชนทุกเพศทุกวัยและชุมชนในพื้นที่ให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนอย่างกว้างขวาง ทำให้พื้นที่เทศบาลตำบลหนองล่องเป็นพื้นที่ที่มีประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุดของจังหวัดลำพูน และของประเทศติดต่อกันถึง 2 ครั้ง

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลหนองล่อง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน รหัสไปรษณีย์ 51120 โทรศัพท์ 053-505-048 โทรสาร 053-504-650 ต่อ 11
- * **ประชากร** 6,020 คน (ชาย 2,962 คน หญิง 3,058 คน)
- * **พื้นที่** 17.92 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 9 หมู่บ้าน)
- * **รายได้** 12,625,250.26 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 10,300,096 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายคำ กันทาดง นายกเทศมนตรีตำบลหนองล่อง
2. นายศักดิ์ชัย ทันใจ ประธานสภาเทศบาลตำบลหนองล่อง
3. นายณรรวูฒิ กลิ้งจักร ปลัดเทศบาลตำบลหนองล่อง

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 10 คน
หญิง จำนวน 2 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนของเทศบาลตำบลหนองล่อง ได้แก่

กระบวนการ “สร้างน้ำ(ใจ) ให้น้ำ(ประปา)”

เนื่องจากเทศบาลตำบลหนองล่องเป็นเทศบาลขนาดเล็กมีงบประมาณจำกัด ไม่เพียงพอดำเนินโครงการ ประกอบกับภารกิจหน้าที่มีจำนวนมาก และมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน โดยปกติท้องถิ่นหลายแห่ง ผู้ใช้อำนาจ

ทางการบริหารมักดำเนินโครงการที่มาจากนโยบายของตนเอง หรือมีการขัดแย้งกันในการจัดสรรงบประมาณระหว่างผู้บริหารกับสมาชิกสภา หรือระหว่างสมาชิกสภาด้วยกันเอง เพื่อรักษาฐานเสียงของตนเองในแต่ละเขต แต่สำหรับเทศบาลตำบลหนองล่องไม่มีฝ่ายค้าน ไม่มีความขัดแย้งในการแย่งงบประมาณ ไม่มีการหารงบประมาณลงสู่หมู่บ้าน เพื่อนำไปพัฒนาในเขตเลือกตั้งที่เป็นฐานเสียงของตนหรือกลุ่มของตนแต่อย่างใด ทุกคนทั้งฝ่ายบริหาร สมาชิกสภาถือเป็นตัวแทนของประชาชนเหมือนกัน มองเห็นปัญหา ความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนร่วมกันจากงบประมาณที่จำกัด ความต้องการเร่งด่วนมีมาก แต่สมาชิกสภาซึ่งเป็นตัวแทนของทุกหมู่บ้านได้มีการเสียสละแทนที่จะแก่งแย่งงบประมาณเข้าหาฐานเสียง แต่เปลี่ยนแปลงจากความเห็นแก่ตัว สร้างน้ำใจเสียสละเพื่อมองประโยชน์ส่วนรวม โดยการประชุมปรึกษาหารือกันนอกกรอบ เพื่อลดความเป็นทางการและให้ได้ข้อสรุปร่วมกันก่อนประชุมสภาเทศบาล และมีมติร่วมกันในการตัดสินใจบรรจุแผนงานโครงการดังกล่าวในแผนพัฒนาเทศบาลและเทศบัญญัติงบประมาณ และการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในส่วนที่เกินศักยภาพ

ทั้งนี้ เห็นได้ชัดจากการที่มีหมู่บ้านที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำสะอาดในการอุปโภค บริโภค คือ บ้านวังสะแกง หมู่ที่ 3 และบ้านวังสะแกงใต้ หมู่ที่ 9 กว่า 800 ครัวเรือน เนื่องจากระบบประปาเดิมเกิดสนิมเหล็กทำให้ประชาชนไม่สามารถใช้อุปโภคบริโภคได้ และอาจส่งผลในด้านสุขภาพ ดังนั้น จากการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ความต้องการผ่านการประชาคมในระดับต่างๆ รวมถึงการนำเสนอในที่ประชุมหลายๆ เวที เพื่อพิจารณาคัดเลือกโครงการและจัดลำดับความสำคัญจำเป็นเร่งด่วน ผลการประชุมประชาคมเห็นพ้องต้องกันให้โครงการประปาหมู่บ้านเป็นโครงการที่สมควรดำเนินการเป็นอันดับแรก โดยจัดทำ “โครงการก่อสร้างระบบประปาผิวดินขนาดใหญ่” เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น

ประกอบกับในปีงบประมาณ 2553 รัฐบาลมีนโยบายให้ทุกหมู่บ้าน มีน้ำสะอาดสำหรับการอุปโภคบริโภคทั่วประเทศ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ซึ่งมีเงื่อนไขให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมทบงบประมาณ จำนวนร้อยละ 50 ของโครงการ ซึ่งต้องใช้จ่ายเงินในการสมทบจำนวน 1,500,000 บาท แต่เทศบาลประสบปัญหาไม่ได้รับการตอบสนองเมื่อส่วนกลางยกเลิกนโยบาย ทำให้ประชาชนที่รอคอยเกิดความผิดหวังที่ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้

อย่างไรก็ตาม เทศบาลและประชาชนในพื้นที่ยังมีความเห็นร่วมกันอย่างมุ่งมั่นที่จะผลักดันโครงการประปानीให้ประสบผลสำเร็จ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนในอนาคตต่อไป

การพัฒนาประชาธิปไตยเพื่อเด็กและเยาวชน

หนองล่องเป็นชุมชนท้องถิ่นที่ประชาชนอยู่อาศัยแบบสังคมเกษตรกรรม สังคมชนบท ต่างคนขยันทำมาหากิน เมื่อมีงานบุญประเพณี ก็มาร่วมกันดำเนินกิจกรรม แต่ความไม่เข้าใจกันบางอย่างก่อให้เกิดความขัดแย้งแบ่งเป็นพรรคเป็นพวกอย่างไม่มีเหตุผล รวมถึงความไม่เข้าใจกันระหว่างเยาวชนต่างหมู่บ้าน ซึ่งอาจมาจากกิจกรรมทางการเมืองในระดับต่างๆ ที่ผ่านมา อันเป็นสาเหตุทำให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดอยู่ลึกๆ ของคนในชุมชน

ทั้งนี้ เยาวชนในฐานะที่ได้รับผลกระทบจากความไม่เข้าใจจึงทำให้เกิดความวิตกกังวลไม่สบายใจ ในนามตัวแทนของเยาวชนในหมู่บ้านได้รวมตัวกันก่อตั้ง “กลุ่มเยาวชนดนตรีพื้นเมือง” เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการ

สืบสานประเพณีอันดีงาม และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ทำให้เด็กและเยาวชนในชุมชนมีความรักใคร่ปรองดองช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อในชุมชนมีกิจกรรม เช่น งานบุญและงานมงคล กลุ่มเยาวชนดนตรีพื้นเมืองจะเข้าไปช่วยเหลือร่วมกิจกรรม ทำให้ผู้ใหญ่มีส่วนร่วมกับเด็ก เมื่อเด็กและเยาวชนมีความรักใคร่ปรองดองกันแล้ว ก็อยากให้ผู้ใหญ่ในชุมชนมีความรักใคร่เช่นเดียวกัน จึงนำไปสู่การเกิดโครงการอบรมเยาวชนให้ความรู้ด้านเกี่ยวกับประชาธิปไตยเพื่อการมีส่วนร่วมในชุมชนของผู้ใหญ่ เด็กและเยาวชน โดยเยาวชนจะลงพื้นที่พบปะชาวบ้านพร้อมกับนำป้ายคำขวัญเป็นสื่อกลางติดในที่ประชุมของหมู่บ้าน รมณรงค์การใช้สิทธิเลือกตั้ง พร้อมทั้งพูดคุย และสร้างความเข้าใจกันภายในครอบครัว เพื่อลดความขัดแย้งทางความคิดที่รุนแรงทางการเมือง ตลอดจนประชาสัมพันธ์การดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตยให้กับพี่น้องประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน

การดำเนินงานนี้ จึงนำไปสู่การสร้างการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยในระดับเยาวชนที่ไม่มีสิทธิในการเลือกตั้ง แต่เป็นผู้สร้างความตื่นตัว ทั้งในด้านความคิด การกระทำ ส่งผลให้ผู้ใหญ่ได้รับรู้ และตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเอง รวมถึงเยาวชนยังทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการลดความขัดแย้งทางความคิดต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกชุมชน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองล่อง

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองล่อง เกิดจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากสภาพที่ไม่พึงประสงค์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเดิม เมื่อเทศบาลนำปัญหาดังกล่าวผ่านกระบวนการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม

ตั้งแต่การคิด การดำเนินกิจกรรม การตรวจสอบการดำเนินงาน จึงนำไปสู่ การรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเดิมในพื้นที่ และจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลหนองล่องขึ้น มีการพัฒนาต่อยอดกิจกรรมต่างๆ ที่เสริมสร้าง การเรียนรู้ให้เด็กอย่างเหมาะสมเพิ่มขึ้น โดยตระหนักถึงการเตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่ดีพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติ ปัญญา และลักษณะนิสัย ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ พัฒนาศักยภาพ คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัยแก่เด็กสู่ความพร้อมในการ พัฒนาในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

จากการประชุมปรึกษาหาแนวทางในการนำวิธีการต่างๆ มาใช้ในการ เรียนการสอนภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งจะเน้นการนำไปใช้ที่ง่าย สะดวก สามารถถ่ายทอดให้ทุกคนในครอบครัวและชุมชนได้ จึงมีความเห็น ร่วมกันในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเป็นศูนย์กลาง และมีการนำ **“ทฤษฎีการศึกษาแบบนีโอฮิวแมนนิส”** มาประยุกต์ใช้กับการเรียน การสอนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองล่อง โดยเน้นการกอดเป็น หลัก ตลอดจนการใช้เพลงสบายๆ และกิจกรรมโยคะกับเด็ก เพื่อให้เด็ก มีคลื่นสมองที่ต่ำลง อันเป็นการช่วยลดความก้าวร้าวและสร้างความอบอุ่น ให้แก่เด็ก

ทั้งนี้ ผลจากการนำทฤษฎีนีโอฮิวแมนนิสมาใช้ได้ปรับเปลี่ยน พฤติกรรมเด็กและความสัมพันธ์ครอบครัวในชุมชนเป็นอย่างมาก โดยเด็กเล็ก มีพัฒนาการเรียนรู้อันรวดเร็ว จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญาดีขึ้น เกิด ความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัว เกิดภาคีเครือข่ายร่วมกัน ระหว่างครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการส่งเสริมการรวม กลุ่มกอด ชมรมกอด เพื่อให้การขยายไปสู่วงกว้างมากขึ้น และมีการ ส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดจากแม่ไปสู่พ่อ จากครอบครัวไปสู่ชุมชนอย่าง ต่อเนื่อง

การก่อสร้างบ้านท้องถิ่นไทย เทิดไท้องค์ราชัน เจริญพระเกียรติ

เทศบาลตำบลหนองล่องให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาของ ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ยากจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ไร้ที่อยู่อาศัยที่อยู่ ภายในเขตรับผิดชอบ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน และเพื่อ เป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เทศบาลตำบล หนองล่องจึงได้กำหนดให้มีการสร้างบ้านเพื่อคนไร้ที่อยู่และเป็นผู้ยากไร้ จำนวนปีละ 2 หลัง

ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าว มุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมของ ผู้ด้อยโอกาสในสังคมให้สามารถได้รับสิทธิพื้นฐานด้านที่อยู่อาศัย โดยผ่าน กระบวนการคัดเลือกจากทุกภาคส่วนเพื่อให้ได้มาซึ่งการให้โอกาสที่จะ ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ซึ่งมีกระบวนการพอสังเขป ดังนี้

- * การแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกฯ มีทุกภาคส่วนมาร่วมเป็น คณะกรรมการฯ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกคนในแต่ละ หมู่บ้านในการคัดเลือก
- * ในการคัดเลือกอาศัยคณะกรรมการฯ เปิดโอกาสให้ประชาชน ในชุมชนมีส่วนร่วมในรับฟังการพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติ ได้รับการสงเคราะห์ที่อยู่
- * การดำเนินงานการก่อสร้างบ้าน ประชาชนในแต่ละหมู่บ้านชุมชน จะมาร่วมแรงร่วมใจกันช่วยกันสร้างบ้าน ร่วมรับรู้ผลการดำเนินงานและความสำเร็จด้วยกัน

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้ก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจสามาน สามัคคีกันของคนในหมู่บ้านชุมชนอย่างมาก เห็นได้จากการที่บ้านสร้างเสร็จ โดยใช้งบประมาณเพียงหลังละ 50,000 บาท ซึ่งงบประมาณส่วนนี้ เป็นเพียงค่าวัสดุอุปกรณ์ ส่วนแรงงานและอาหารการกิน ชาวบ้านในชุมชน จะร่วมกันออกแรง และหุงหาอาหารมาช่วยกันตามกำลังของแต่ละคน

เทศบาลตำบลพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลพระเหลา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ
รหัสไปรษณีย์ 37180
โทรศัพท์ 045-463-031-2 โทรสาร 045-463-636
- * **ประชากร** 2,825 คน (ชาย 1,338 คน หญิง 1,487 คน)
- * **พื้นที่** 2.8 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 5 ชุมชน)
- * **รายได้** 13,910,288.69 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้
เงินยืมจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 8,820,202 บาท

คณะผู้บริหาร

1. ว่าที่ พันตรี เผชญูลาภ อินทรจันทร์ นายกเทศมนตรีตำบลพนา
2. นายปฏิภาณ สิงห์นาค ประธานสภาเทศบาลตำบลพนา
3. นายเทพพิทักษ์ วงละคร ปลัดเทศบาลตำบลพนา

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 9 คน
- หญิง จำนวน 3 คน

“พนาเมืองนักปราชญ์” ความเป็นนักปราชญ์และใฝ่เรียนเป็นลักษณะเด่นของคนเมืองพนา เมืองพนาเป็นแหล่งเรียนรู้ เป็นสถานศึกษา มาตั้งแต่สมัยเริ่มสร้างบ้านแปงเมือง การศึกษาทั้งทางพระพุทธศาสนาและการศึกษาภาษาไทยเริ่มขึ้นที่นี่ โดยได้มีการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นเป็นแห่งที่ 2 รองจากจังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังมีโบราณสถานที่สำคัญเก่าแก่และโดดเด่น คือ วัดพระเหลาเทพนิมิต มืองค์พระเหลาเทพนิมิตที่งดงาม เป็นศูนย์รวมทางจิตใจของคนพนา ผู้คนมีความสมัครสมานสามัคคี และมีความสัมพันธ์กันแบบเครือญาติ การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อร่วมกันพัฒนาบ้านเมืองให้มีความเจริญรุ่งเรืองจึงเป็นสิ่งที่พบเห็นได้ไม่ยากนัก

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนของเทศบาลตำบลพนา ได้แก่

โครงการทำความดีถวายพ่อหลวง ร้อยดวงใจให้ชุมชนปลอดภัย ลดภาวะโลกร้อน

ปัจจุบันเทศบาลตำบลพนามีปริมาณขยะที่ต้องจัดเก็บและนำไปกำจัดที่เทศบาลเมืองอำนาจเจริญเป็นจำนวนมาก ทั้งๆ ที่ในเขตเทศบาลมีจำนวนประชากรเพียงไม่กี่พันคน และคาดการณ์ว่าไม่เกิน 20 ปี สถานที่กำจัดขยะก็จะไม่สามารถรองรับขยะต่อไปได้อีกหากไม่มีมาตรการดำเนินการแก้ไข และด้วยอัตราการเพิ่มขึ้นของขยะในชุมชนทุกปีก็จะทำให้เกิดปัญหาเรื่องงบประมาณค่าใช้จ่ายต่างๆ ซึ่งเทศบาลแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการตั้งถังขยะเพื่อรองรับใน 5 ชุมชนไว้ให้บริการ ทำให้ประชาชนไม่เข้าใจกระบวนการบริหารจัดการขยะอย่างครบวงจร และเข้าใจว่าการทิ้งขยะลงถังที่เทศบาลได้จัดเตรียมไว้ให้ เป็นการเพียงพอสำหรับการทำหน้าที่พลเมืองที่ดีแล้ว ดังนั้นวิธีการแก้ไขปัญหาคือเทศบาลร่วมกันคิด คือ ช่วยกันลดปริมาณขยะด้วยการคัดแยกจากต้นกำเนิด คือ นำขยะในครัวเรือนของตนเองกลับมาใช้ใหม่หรือ

ใช้ประโยชน์ต่างๆ เช่น การทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ การแปรรูปขยะ เป็นต้น ประกอบกับสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะอย่างครบวงจรให้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและเกิดจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกันของชุมชน ผ่านการอบรมตามโครงการทำความดีถวายพ่อหลวง ร้อยดวงใจให้ชุมชนปลอดขยะลดภาวะโลกร้อน ทั้งนี้ จากผลการดำเนินงานพบว่าแท้จริงแล้วทั้ง 5 ชุมชนมีขยะที่ต้องนำไปกำจัดเพียง 2.8 ตัน และเทศบาลจัดเก็บขยะมูลฝอย (ขยะมีพิษ/สิ่งที่ไม่ใช่แล้ว) สัปดาห์ละ 1 วัน เท่านั้น

เทศบาลตำบลพนาได้ประกาศสงครามกับขยะและจัดให้มีการเดินรณรงค์ประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อดำเนินการให้ชุมชนปลอดขยะอันเป็นการดำเนินการตามโครงการฯ เติมรูปแบบและเติมพื้นที่เขตเทศบาล ผลจากการดำเนินโครงการได้เกิดกิจกรรมต่อเนื่องขึ้น อาทิ กิจกรรมขยะแลกบริการต่างๆ จากเทศบาล เช่น ขยะแลกบริการเมล็ดพันธุ์ผัก ขยะแลกบริการตัดผมฟรี การประกวดแฟนซีรีไซเคิล การประกวดคำขวัญ กิจกรรมขยะแลกไข่ นอกจากนี้ เทศบาลยังได้ประเมินผลโครงการทุก 3 เดือนเพื่อติดตามความก้าวหน้าและรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานจริงในชุมชน ภายหลังจากการดำเนินโครงการพบว่าปริมาณขยะลดลงอย่างเห็นได้ชัดในปี 2552 จากปริมาณขยะ 1.6 ตันต่อวัน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2553 ปริมาณขยะที่เก็บได้อยู่ที่ 1.0 ตันต่อวัน

ผลที่ตามมาภายหลังจากการดำเนินโครงการทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างประชาชนและเทศบาล ทำให้เทศบาลปราศจากขยะเต็มพื้นที่ และเกิดโครงการต่อเนื่องตามมา อาทิเช่น โครงการประกวดชุมชนปลอดขยะ Zero Waste ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการทำดีเพื่อแผ่นดินชุมชนปลอดขยะ (Zero Waste) เฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา 84 ชุมชน เป็นต้น ซึ่งโครงการเหล่านี้ได้สร้างการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในชุมชนทั้ง 5 ชุมชนแบบเป็นเครือข่ายเชื่อมโยง ประชาชนร่วมกันดำเนินการ

กับเทศบาลในการจัดเก็บรายได้จากขยะและนำรายได้นั้นมาต่อยอดให้กับชุมชนได้อีกทางหนึ่ง

โครงการสรรหา 1000 เมือง 1000 ชีวิต พิทักษ์คุณภาพชีวิตคนเมือง

จากชุมชนขนาดเล็กที่กำลังเผชิญกับภาวะการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี ก่อให้เกิดปัญหา

การทำลายสภาพแวดล้อม เช่น ปัญหาขยะที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นในขณะที่เทศบาลไม่มีพื้นที่กำจัดขยะเป็นของตนเองต้องอาศัยพื้นที่จากท้องถิ่นใกล้เคียง ปัญหามลพิษในอากาศและน้ำเน่าเสียในชุมชน ปัญหาสุขภาพที่เกิดจากการบริโภคอาหารที่ให้พลังงาน และไขมันมากเกินไป ได้รับสารอาหารไม่ครบถ้วน ขาดการออกกำลังกายทำให้เกิดโรคเรื้อรังตามมา เทศบาลตำบลพนาได้ตระหนักถึงสภาวะดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงได้มุ่งเน้นการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มบุคคล 4 กลุ่ม คือ วัยเด็ก วัยทำงาน วัยสูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชนและประชาชนทั่วไปให้ตระหนักถึงการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยเทศบาลได้กำหนดคุณลักษณะของเมืองที่พึงประสงค์ในการส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตของประชาชน 10 ประการ ดังนี้

คุณลักษณะที่ 1 การนำองค์กรและนโยบาย โดยกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน พร้อมเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

ในการดำเนินงานทุกระดับ มีการสื่อสารให้บุคลากรทุกระดับรับรู้ เข้าใจและนำไปปฏิบัติ

คุณลักษณะที่ 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ จัดทำประกาศเทศบาลตำบลพนา เรื่องแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล (พ.ศ.2552-2556) และแผนพัฒนาเทศบาลสามปี (พ.ศ.2552-2554) เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และแจ้งแผนดังกล่าวให้หน่วยงานอื่นๆ ทราบ และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนสมาชิกสภาเทศบาล ผู้แทนประชาคมเมือง ผู้แทนหน่วยงานราชการ ผู้แทนพนักงานเทศบาล และผู้ทรงคุณวุฒิ

คุณลักษณะที่ 3 การให้ความสำคัญกับความต้องการ การมีส่วนร่วม และความพึงพอใจของผู้รับบริการ จัดให้มีช่องทางในการร้องทุกข์ ร้องเรียนหลายช่องทาง ได้แก่ แบบฟอร์มร้องทุกข์ ร้องทุกข์ทางโทรศัพท์ ร้องทุกข์ผ่านโครงการเยี่ยมญาติยามเย็น ร้องทุกข์ผ่านตู้รับฟังความคิดเห็น การประชุมประชาคมรับฟังความคิดเห็น และโครงการเทศบาลเคลื่อนที่

คุณลักษณะที่ 4 การจัดการความรู้ จัดให้มีบริการอินเทอร์เน็ต ตำบล และบอร์ดประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้บริการประชาชน และแผนผังแสดงขั้นตอนการให้บริการ

คุณลักษณะที่ 5 มิติทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์ต่างๆ ในชุมชน เพื่อส่งเสริมอาชีพ สร้างรายได้ให้ครัวเรือน ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และสนับสนุนกลุ่มผลิตภัณฑ์เหล่านี้ ออกจากร้านแสดงตามเทศกาลที่สำคัญ ทั้งในระดับอำเภอ และจังหวัด

คุณลักษณะที่ 6 มิติทางสังคม ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต จัดสวัสดิการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ ให้การสงเคราะห์บ้านผู้ยากไร้ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกกิจกรรม

คุณลักษณะที่ 7 มิติทางการศึกษา พัฒนาคุณภาพทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการใช้ภาษาอังกฤษ โดยจัดให้มีคุณครูสอนภาษาอังกฤษชาวต่างชาติ และส่งเสริมศักยภาพบุคลากรทางการศึกษา

คุณลักษณะที่ 8 มิติทางวัฒนธรรม จัดกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรม ประเพณีที่ดั้งเดิมของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยคิด ช่วยตัดสินใจในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน

คุณลักษณะที่ 9 มิติทางสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในครัวเรือน โดยการคัดแยกขยะ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือ และสามารถดำเนินการจัดการขยะในครัวเรือนได้ ส่งผลให้ปริมาณขยะลดลง ประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่าย ทั้งของครัวเรือนและของเทศบาลในการจัดการขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะที่ 10 มิติทางสุขภาพ ส่งเสริมสุขอนามัยของประชาชน ให้เกิดการสร้างมากกว่าซ่อม และการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดี สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาด้านต่างๆ จึงได้จัดบริการด้านสาธารณสุขที่จำเป็น

ความสำเร็จที่สะท้อนให้เห็นจากการดำเนินโครงการคือ การได้รับการสนับสนุนและความพร้อมเพรียงกันของประชาชนในชุมชนทั้ง 5 ชุมชนในการดำเนินโครงการอย่างเต็มที่และมั่นใจว่าจะสามารถพัฒนาให้เทศบาลตำบลพนาเป็นเทศบาลตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในโครงการดังกล่าวได้

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทับ อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลห้วยทับ อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย
รหัสไปรษณีย์ 57120
โทรศัพท์ 053-635-224-5 โทรสาร 053-365-224-5 ต่อ 17
- * **ประชากร** 7,814 คน (ชาย 3,860 คน หญิง 3,954 คน)
- * **พื้นที่** 61.2 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 13 หมู่บ้าน)
- * **รายได้** 12,571,329.93 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้
เงินยืมจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 7,980,906 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายวินัย เครือทอง นายกองคการบริหารส่วนตำบลห้วยทับ
2. นายธานีรินทร์ เอี่ยมธีรธิตี ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทับ
3. นางสาววัลย์ คำแสนยศ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทับ

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 22 คน
- หญิง จำนวน 4 คน

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทับ อาศัยทุนทางสังคมที่สำคัญอันได้แก่ วิถีชีวิตของคนในชุมชนที่มีความผูกพันมาอย่างยาวนานกับวัฒนธรรมและจารีตประเพณีท้องถิ่น เป็นกลไกส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ประกอบกับนโยบายและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารที่มุ่งมั่นให้ความสำคัญกับการพัฒนา “คน” ให้มีคุณภาพ และให้ “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา จึงช่วยให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและกลุ่มพลังมวลชนอย่างต่อเนื่องเรื่อยมา อันกลายเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชนท้องถิ่น ดังเป้าหมายประการหนึ่งที่กำหนดไว้ คือ “ประชาชนเป็นสุข”

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทับ ได้แก่

โครงการธนาคารความดีตำบลห้วยทับ

จากเป้าประสงค์ในการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทับ

ที่มุ่งสร้างสังคมคุณธรรม

ด้วยเห็นว่าจะมีความสอดคล้องกับบริบท

ของชุมชนที่เป็นสังคมเอื้ออาทร ประกอบกับเพื่อเป็นการ “ทำความดีถวายในหลวง เฉลิมพระเกียรติฯ 84 พรรษา” องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทับ ร่วมกับคณะสงฆ์ ผู้นำชุมชน ส่วนราชการ และกลุ่มประชาชน จึงดำเนินโครงการต่างๆ มากมายที่ส่งเสริมให้คนทำความดีเพื่อตัวเองและสังคม โดยหนึ่งในโครงการที่ประสบความสำเร็จอย่างมากคือ “โครงการธนาคารความดี”

ในปี 2550 การพูดคุยกันในประชาคมทุกหมู่บ้านตามโครงการองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยมพบประชาชน ได้นำมาสู่บทสรุปของการจัดตั้ง “ธนาคารความดีตำบลห้วยม” โดยมีเป้าหมายเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนคุณธรรมความดีให้คงอยู่หรือกลับมามีบทบาทในสังคมตำบลห้วยมกระทั่งก่อให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ การตื่นตัว และการเบิกบานสำราญสุข

ธนาคารความดีตำบลห้วยม ได้เปิดทำการอย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม 2550 ณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม และได้นำระบบของธนาคารพาณิชย์ทั่วไปมาใช้เป็นต้นแบบในการดำเนินงาน โดยให้ผู้ที่ทำความดีซึ่งสมัครเป็นสมาชิกและได้รับสมุดธนาคารความดีประจำตัวสามารถติดต่อฝาก - ถอน ความดีที่ธนาคารความดีได้ ทั้งนี้คณะกรรมการบริหารธนาคารซึ่งมีผู้แทนจากชุมชน คณะสงฆ์ และส่วนราชการ ได้ร่วมกันกำหนดค่าของการกระทำความดีไว้ โดยแบ่งความดีออกเป็น 2 ประเภท คือ ความดีประเภทสัจจะ และความดีประเภทสะสม อาทิ การถือศีลห้า แต่ละข้อจะได้รับ 3 ความดีต่อวัน การเสียสละแรงกายจะได้รับ 15 ความดีต่อวัน การบริจาคทรัพย์ทุก 5 บาทจะได้รับ 1 ความดี เป็นต้น แม้เป็นการยากที่จะพิสูจน์หรือเชื่อได้ว่าผู้มาฝากความดีจะสามารถทำความดีได้ตามที่ฝากจริงหรือไม่ แต่เนื่องจากเป็นโครงการที่มุ่งส่งเสริมคนดี จึงเชื่อในความซื่อสัตย์ของผู้ฝากความดี อย่างไรก็ตามหากผู้ฝากไม่สามารถทำความดีได้ตามที่ตั้งใจไว้ ก็สามารถถอนความดีออกไปได้ หรือในกรณีที่มีความดีสะสมไว้เป็นจำนวนมากและเกิดขัดสนในปัจจุบันการดำรงชีวิต ผู้ฝากก็สามารถถอนความดีเพื่อนำไปแลกกับสิ่งของเหล่านั้นได้ โดยสิ่งของแต่ละอย่างเทียบเท่ากับค่าคะแนนความดีแตกต่างกันไป อาทิ น้ำปลา มีค่าเท่ากับ 10 ความดี หรือพัดลม มีค่าเท่ากับ 350 ความดี เป็นต้น ขณะที่สิ่งของที่จัดไว้ให้สมาชิกใช้แลกเปลี่ยนในธนาคารความดีก็มีที่มาจากชุมชนหลายช่องทาง อาทิ การรับบริจาคทั่วไป ผู้มีจิตศรัทธา สิ่งของที่วัดได้จากการรับทานซึ่ง

เกินความจำเป็น และจากโครงการ 1 วัน 1 บาท เพื่อเติมโอกาสให้แก่ผู้ยากไร้ หรือในกรณีที่สมาชิกมีความจำเป็นและได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการแล้ว ธนาคารความดีก็จะจัดซื้อสิ่งของให้โดยใช้เงินจากกองทุนธนาคารความดีตำบลห้วยม

ปัจจุบัน การดำเนินงานของธนาคารความดีตำบลห้วยมมีการพัฒนาต่อยอดหลายเรื่องจากปีที่ผ่านมา กล่าวคือ

- * การใช้ระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์เหมือนธนาคารพาณิชย์ทั่วไป บันทึกข้อมูลการฝาก - ถอนความดีของสมาชิก โดยได้รับการสนับสนุนระบบโปรแกรมจากธนาคารกรุงไทย ขณะที่ในช่วงเริ่มต้นมีการจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรในรูปแบบของเอกสารเท่านั้น
- * การขยายสาขาเข้าไปในโรงเรียนทุกโรงเรียน จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและประชาสัมพันธ์รับสมัครสมาชิกเพิ่มขึ้น โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือประชาชนทุกคนในตำบลห้วยม จึงได้มีการขยายสาขาธนาคารความดีเข้าไปในโรงเรียน โดยโรงเรียนจะมีการกำหนดค่าของการเป็นนักเรียนที่ดีที่พึงประสงค์ไว้ อาทิ มาโรงเรียนทุกวัน โดยไม่ขาด 1 ภาคเรียน จะได้รับ 40 ความดีต่อภาคเรียน บันทึกการอ่าน จะได้รับ 10 ความดีต่อเล่ม และร่วมกิจกรรมวันสำคัญของชุมชน จะได้รับ 10 ความดี เป็นต้น ซึ่งแต่เดิมสมาชิกส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้สูงอายุ
- * การมีเครือข่ายในการทำความดีเพิ่มมากขึ้น จากการที่ธนาคารความดีตำบลห้วยมได้ขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ในการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ ผู้ป่วย ผู้พิการ ผู้ติดเชื้อ หรือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนในด้านต่างๆ ในชุมชนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง จึงทำให้มีเครือข่ายในการร่วมแรงร่วมใจทำงานเพื่อชุมชนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยม

เนื่องด้วยตำบลห้วยมกำลังก้าวเข้าสู่สังคมแห่งผู้สูงอายุ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยมจึงทำงานเชิงรุกด้วยการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยม เพื่อจัดการศึกษารูปแบบพิเศษให้แก่กลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะ ความรู้และความเข้าใจของผู้สูงอายุในการดำเนินชีวิตในสังคมให้ได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ทั้งในเรื่องของการดูแลสุขภาพตนเองและผู้อื่นอย่างถูกวิธี การสืบทอดและเผยแพร่พระพุทธศาสนา รวมทั้งการถ่ายทอดวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่รุ่นลูก รุ่นหลานได้อนุรักษ์สืบทอดต่อไป ดังสโลแกนประจำตัวของโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยมที่ว่า “แก่อ่างสง่า ชาวอย่างมีคุณภาพ”

โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยมมีคณะผู้บริหารและคณะกรรมการที่ปรึกษาซึ่งเป็นผู้แทนจากหลายภาคส่วนในชุมชน อาทิ พระสงฆ์ หัวหน้าสถานีอนามัยตำบล ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด กำนัน ประธานชมรมผู้สูงอายุ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม เป็นต้น คณะผู้บริหารและคณะกรรมการที่ปรึกษาได้ร่วมกันบริหารโรงเรียนตามความเหมาะสมกับบริบทของชุมชน โดยจัดกิจกรรม

การศึกษาประจำวันที่ประกอบด้วยภาควิชาการในช่วงเช้า ได้แก่ วิชาพระพุทธศาสนา วิชาการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ และวิชาสังคมและวัฒนธรรม และภาคการศึกษาตามอัธยาศัยในช่วงบ่าย ได้แก่ เปตอง รำไม้พลอง รำวงพื้นบ้าน โยคะ ฤกษ์ดีดัดตน และวิชาชีพ นอกจากการเรียนการสอนแล้วโรงเรียนยังมีการประเมินผลนักเรียนด้วยการพิจารณาจากการเข้าเรียน การสอบในชั้นเรียน (แต่เดิมการสอบได้จัดทำในรูปแบบข้อเขียน แต่เนื่องด้วยผู้สูงอายุหลายคนเกิดภาวะตึงเครียด ประกอบกับผู้สูงอายุบางส่วนไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการตอบสนองตามความต้องการของนักเรียน โรงเรียนจึงได้จัดสอบในรูปแบบภาคปฏิบัติแทน) การร่วมกิจกรรมตามอัธยาศัยและกิจกรรมพิเศษอื่นๆ

ระบบการศึกษาของโรงเรียนผู้สูงอายุแบ่งออกเป็น 3 ชั้นปีการศึกษา โดยแต่ละชั้นปีได้กำหนดระยะเวลาการศึกษาไว้จำนวน 24 สัปดาห์ เรียนทุกวันพฤหัสบดี เวลา 08.00 – 16.00 น. โดยแต่ละชั้นปีมีหลักสูตร ดังนี้

- * **ชั้นปีที่ 1 หลักสูตรขั้นต้น (Basic)** เน้นการเรียนการสอนระดับพื้นฐานทั่วไป เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับความรู้ในด้านต่างๆ โดยมุ่งสู่เป้าหมาย “รู้จริง”
- * **ชั้นปีที่ 2 หลักสูตรชั้นกลาง (Intermediate)** เน้นให้ความรู้ที่ซับซ้อนมากขึ้น โดยเป็นการศึกษาเชิงลึกประกอบการปฏิบัติ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย “รู้จริง ปฏิบัติได้”
- * **ชั้นปีที่ 3 หลักสูตรขั้นสูง (Advanced)** เน้นการเรียนรู้เชิงวิเคราะห์ มีการศึกษาดูงาน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รู้จักการประมวลความรู้ และนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม เพื่อมุ่งสู่เป้าหมาย “รู้จริง ปฏิบัติได้ ถ่ายทอดเป็น”

โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยมเริ่มเปิดการเรียนการสอนในวันที่ 29 สิงหาคม 2553 โดยมีสถานที่ตั้งคือ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล

ห้วงมัจจุบันมีนักเรียนจำนวน 139 คน และเปิดการเรียนการสอนเพียง 2 ชั้นปี โดยแบ่งออกเป็น ชั้นปีที่ 1 จำนวน 69 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 70 คน อีกทั้งยังได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคมในพื้นที่ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน รวมทั้งยังเป็นคุณครูให้แก่ักเรียนผู้สูงอายุในวิชาที่ตนมีความถนัดด้วย

โครงการประกวดหมู่บ้าน “ตำบลห้วงมัจ หมู่บ้านน่าอยู่ เคียงคู่วัฒนธรรม”

โครงการประกวดหมู่บ้าน “ตำบลห้วงมัจ หมู่บ้านน่าอยู่ เคียงคู่วัฒนธรรม” เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2552 โดยองค์การบริหารส่วนตำบลห้วงมัจจัดสรรงบประมาณให้เป็นทุนเริ่มต้นในการพัฒนาหมู่บ้านจำนวนทั้งหมด 13 หมู่บ้านๆ ละ 20,000 บาท ในช่วงเริ่มต้น การประกวดมีเพียง 4 ด้านคือ 1) การพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม 2) การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำหมู่บ้าน 3) หมู่บ้านปลอดลูกน้ำยุงลาย และ 4) หมู่บ้านปลอดยาเสพติดและอบายมุข ต่อมาเนื่องด้วยประชาชนทุกหมู่บ้านให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตนเป็นอย่างมาก อันส่งผลให้ทุกหมู่บ้านเกิดการพัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น ไม่เพียงเฉพาะหมู่บ้านใดหมู่บ้านหนึ่งเท่านั้นที่ได้รับประโยชน์ แต่ยังคงก่อให้เกิดผลดีต่อประชาชนทั้งตำบล ดังนั้น ในปี 2554 องค์การบริหารส่วนตำบลห้วงมัจจึงได้ดำเนินการต่อยอดการประกวดหมู่บ้านด้วยการเพิ่มเกณฑ์การประกวดจำนวน 2 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมกับโครงการธนาคารความดีตำบลห้วงมัจ และ 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติพลังงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วงมัจได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินหมู่บ้าน โดยมีผู้แทนจากภาคประชาสังคมในพื้นที่ อาทิ พัฒนาการประจำตำบล โรงเรียน สถานีอนามัย และสายตรวจ เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการ

มีหน้าที่ออกประเมินหมู่บ้านจำนวนทั้งหมด 5 ครั้ง และทำการสรุปผลรวมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการหมู่บ้านและกลุ่มผู้นำหมู่บ้านเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงต่อไป นอกจากนี้ การพิจารณาตัดสินได้กำหนดรางวัลไว้ 4 ระดับ คือ ระดับเพชร ระดับทอง ระดับเงิน และระดับทองแดง โดยแต่ละระดับจะมีเงินรางวัลจำนวนที่แตกต่างกันไป

จากการดำเนินการประกวดในปีที่ผ่านมาพบว่า แต่ละหมู่บ้านได้มีการระดมทุนด้วยตนเองทั้งด้านงบประมาณ แรงกาย และเวลาในการพัฒนาปรับปรุงหมู่บ้านให้ได้ตามมาตรฐานหลักเกณฑ์การประกวด จึงกล่าวได้ว่าการดำเนินงานโครงการประกวดหมู่บ้าน “ตำบลห้วงมัจ หมู่บ้านน่าอยู่ เคียงคู่วัฒนธรรม” เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในฐานะ “เจ้าของ” และ “เป็นผู้ลงมือปฏิบัติอย่างแท้จริง” ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้ประชาชนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของชุมชน อันก่อให้เกิดพลังมวลชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาด้านอื่นๆ ภายในตำบลห้วงมัจตามมานอกเหนือจากการพัฒนาหมู่บ้านของตนเองเท่านั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าบง เป็นท้องถิ่นเล็กๆ ที่อยู่ไม่ไกลจากความเจริญในตัวเมืองเชียงใหม่มากนัก แต่ยังคงรักษาวิถีชีวิตที่สงบแบบพื้นถิ่นทางภาคเหนือ ผ่านการสืบสานงานพื้นบ้านคืองานหัตถกรรมจักสานที่ถือว่าเป็นเอกลักษณ์อันภาคภูมิใจของชาวบ้านป่าบงทุกคน และถือเป็นมรดกทางภูมิปัญญาที่บรรพบุรุษได้คิดค้น สืบสมตั้งแต่ก่อตั้งชุมชนผ่านมายังรุ่นลูกหลานในปัจจุบัน

จากงานหัตถกรรมจักสานที่เลี้ยงชีพของป่าบงนี้เอง ทำให้ชาวบ้านในชุมชนท้องถิ่นตำบลป่าบงได้เรียนรู้การบริหารงานแบบการรวมกลุ่ม และพัฒนาต่อยอดเป็นศูนย์การเรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมจักสานไม้ไผ่และหวาย ซึ่งศูนย์การเรียนรู้นี้ได้ทำหน้าที่ฟื้นฟูอนุรักษ์ และถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานหัตถกรรมจักสานที่กำลังสูญหายไป เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ตลอดจนจรรยาบรรณมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการสืบสานภูมิปัญญางานหัตถกรรมจักสานพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ ก่อให้เกิดการรวมตัวของกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน มาร่วมกันผลิตชิ้นงาน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเผยแพร่ความรู้ภูมิปัญญาด้านการจักสานให้กับเด็กและเยาวชน คณะศึกษาดูงานจากหน่วยงาน กลุ่มองค์กรต่างๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

ข้อมูลพื้นฐาน

- * สถานที่ตั้ง ตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50140 โทรศัพท์ 053-963-355 โทรสาร 053-438-050
- * ประชากร 3,875 คน (ชาย 1,870 คน หญิง 2,005 คน)
- * พื้นที่ 5.528 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 6 หมู่บ้าน)
- * รายได้ 14,322,804.28 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้เงินช่วยเหลือจากเงินสะสม)
- * เงินอุดหนุน 4,690,178 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสุพัฒน์ นาคำ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่าบง
2. นายปิยราช ชัยชมภู	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่าบง
3. นางณิสร่า มีราช	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลป่าบง

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน	11 คน
หญิง จำนวน	1 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าบง ได้แก่

ศูนย์หัตถกรรมจักสานไม้ไผ่และหวาย

ศูนย์หัตถกรรมจักสานไม้ไผ่และหวาย เกิดจากการต่อยอดความร่วมมือของชุมชนท้องถิ่นในตำบลป่าบาง ที่ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพหัตถกรรมจักสานเป็นหลัก โดยมีการลองผิดลองถูกในระยะเริ่มต้น ประกอบกับการช่วยเหลือหนุนเสริมจากองค์การบริหารส่วนตำบล นำไปสู่การเกิดศูนย์ดังกล่าว และจัดได้ว่าเป็นศูนย์ที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้าน ควบคู่ไปกับการปลูกฝังภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ชุมชนรุ่นต่อไป

ตั้งเห็นได้จากกลุ่มผู้สูงอายุในตำบลป่าบาง มีส่วนร่วมในการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมปลูกฝังและสืบทอดภูมิปัญญาด้านงานหัตถกรรมจักสานสู่เยาวชนรุ่นหลัง โดยองค์การบริหารส่วนตำบลป่าบางได้บรรจุกิจกรรมโครงการด้านการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของท้องถิ่น มุ่งเน้นให้กลุ่มเด็กและเยาวชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดรูปแบบกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ เช่น **โครงการอ้อยสอนหลาน ถักสานเครื่องจักสานล้านนา** ที่ให้กลุ่มผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นปราชญ์ชาวบ้าน ได้ถ่ายทอดภูมิปัญญาด้านการจักสานสู่ลูกหลาน ส่งผลต่อสภาพจิตใจของกลุ่มผู้สูงอายุ ทำให้ตระหนักว่าตนมีศักยภาพและมีคุณค่าต่อชุมชนและสังคม ทั้งยังสร้างความสุขให้กับกลุ่มบุคคลทั้งสองวัย ตลอดจนการส่งเสริมด้านการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าบางสนับสนุนให้กลุ่ม องค์กรภายในชุมชนไปศึกษาดูงานในพื้นที่อื่นที่ประสบความสำเร็จด้านการจักสานเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ ๆ

นอกจากนี้ ศูนย์หัตถกรรมจักสานไม้ไผ่และหวายยังช่วยพัฒนารายได้ชุมชน ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยรวบรวมผู้ที่มีความสนใจ ด้านการจักสานมาร่วมกันผลิตชิ้นงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และขยายต่อไปยังแต่ละตำบลในเขตพื้นที่อำเภอสารภี นำไปสู่การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านหัตถกรรมจักสานไม้ไผ่และหวายที่เป็น

เอกลักษณ์ ของตำบลป่าบาง เข้าร่วมการจัดแสดงผลงานนิทรรศการ ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ทั้งภายในชุมชน และนอกชุมชน ตลอดจนนำผลงานไปจัดแสดงในโอกาสต่าง ๆ ในระดับจังหวัด ประเทศ และต่างประเทศอีกด้วย เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และช่วยประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น จนกลายเป็นสินค้าผลิตภัณฑ์ OTOP ในระดับ 5 ดาว ด้านงานหัตถกรรมจักสานที่ขึ้นชื่อของจังหวัดเชียงใหม่ ทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น เกิดการกระจายรายได้ในชุมชน คนในหมู่บ้านมีงานทำและมีรายได้ ช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของชาวบ้านให้ดีขึ้น เกิดอาชีพนอกเหนือจากการทำเกษตรกรรมในท้องถิ่น

โครงการคัดแยกขยะตำบลป่าบาง

ปัญหาการกำจัดขยะและปัญหามลภาวะด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกำจัดขยะผิดวิธีเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของคนในตำบลป่าบาง อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลป่าบางต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายการเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเป็นเงินจำนวนมากในแต่ละเดือน ประชาชนบางกลุ่มขาดความรู้ในการคัดแยกขยะและกำจัดขยะในแต่ละประเภท ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย ประชาชนต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเมื่อเกิดการเจ็บป่วย องค์การบริหารส่วนตำบลป่าบางตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้สนับสนุนงบประมาณและการจัดอบรมความรู้ในการกำจัดและคัดแยกขยะให้แก่หมู่บ้านหมู่ที่ 2 บ้านร่องดอนไชย เป็นหมู่บ้านต้นแบบในการดำเนินการและเป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและตำบลอื่น ๆ ที่มีความสนใจ

ทั้งนี้ ปัจจุบันแนวทางดังกล่าวได้ขยายไปสู่ 6 หมู่บ้านครบทั้งตำบล และนำไปสู่การพัฒนาความรู้ความเข้าใจในประเด็นดังกล่าวแก่กลุ่มคนทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลป่าบางได้ร่วมมือกับศูนย์ 3 วัย สานสายใยรักแห่งครอบครัว ตำบลแม่เหียะ และ

ศูนย์พัฒนาสังคม หน่วยที่ 13 จังหวัดเชียงใหม่ จัดกิจกรรม “วัยใส ใสใจ สิ่งแวดล้อม” เพื่อให้เยาวชนในตำบลป่าบง ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหามลภาวะและสิ่งแวดล้อม และมีการคัดแยกขยะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงคุณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนวัดศรีคำซมภู และโรงเรียนวัดเทพาราม ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้ร่วมกันจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลดมลภาวะทางสิ่งแวดล้อมขึ้นภายในโรงเรียน โดยให้นักเรียนปฏิบัติภายในโรงเรียน และนำกลับไปประยุกต์ใช้กับครอบครัว ชุมชน และสังคมของตนเอง

จากการให้ความสำคัญในโครงการดังกล่าว นำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจของแต่ละชุมชนในการคัดแยกขยะ จนปัจจุบันชาวป่าบงมีความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะ และกำจัดขยะอย่างถูกวิธี สามารถนำขยะเหลือใช้กลับมารีไซเคิล ทำให้ลดปริมาณขยะและลดภาระด้านค่าใช้จ่ายการจัดเก็บขยะภายในตำบลป่าบง และยังสามารถลดอัตราการเจ็บป่วยจากกลิ่นเหม็น ควันพิษ ลดการแพร่ระบาดของเชื้อโรคและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค อีกทั้งยังช่วยเพิ่มรายได้แก่สมาชิกภายในกลุ่มและบุคคลอื่นๆ ที่เข้าร่วมโครงการนำขยะมาคัดแยกและขาย มีการกระจายรายได้เพื่อสร้างคุณค่าแก่สังคม โดยกลุ่มมีกำไรจากการดำเนินกิจกรรมและนำเงินบางส่วนมาทำนุบำรุงวัด ส่งเสริมพระพุทธศาสนา และเป็นเงินกองทุนของกลุ่มในการดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ภายในชุมชน

กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลป่าบง

กลุ่มสตรีแม่บ้านตำบลป่าบง จัดได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีความเข้มแข็งมาก อีกทั้งยังเป็นกลุ่มที่ขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ในตำบลป่าบงให้ประสบความสำเร็จมากมาย อาทิ โครงการคัดแยกขยะ กลุ่มสตรีแม่บ้านก็มีส่วนร่วมในการนำความรู้เกี่ยวกับการแยกขยะที่ได้รับกลับไปใช้ในครัวเรือนของตน และถ่ายทอดไปยังสมาชิกครอบครัวคนอื่น นอกจากนี้ กิจกรรมเด่นที่เกิด

ขึ้นจากความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มสตรีแม่บ้าน จนนำไปสู่การสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน และคนในป่าบงเองก็มีมากมาย อาทิ

* โครงการนวดแผนไทยและแพทย์แผนไทย กลุ่มสตรีและแม่บ้านตำบลป่าบง ได้นำเสนอและจัดทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มสตรีแม่บ้าน มีการทำงานร่วมกันในกลุ่มตำบล สร้างความเข้มแข็งสามัคคีขององค์กรกลุ่มสตรีในตำบลป่าบง และยังเป็นการสร้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการนวดแผนไทยที่มีคุณภาพให้เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย ซึ่งผลการดำเนินการโครงการที่ผ่านมาทำให้สมาชิกกลุ่มสตรีแม่บ้านที่ผ่านการอบรมในโครงการนวดแผนไทยและการทำลูกประคบสามารถนำความรู้ และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และชุมชน อีกทั้งมีการนวดแผนไทยเพื่อบรรเทาและบำบัดโรคให้กับกลุ่มผู้สูงอายุและผู้พิการทั้งภายในชุมชนและนอกชุมชน ตลอดจนสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้

ไม่เพียงเท่านั้น โครงการดังกล่าวยังนำไปสู่การพัฒนาโครงการอื่นๆ ที่เป็นการต่อยอดหนุนเสริมมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นภายในชุมชน โดยร่วมกับกลุ่มและองค์กรในชุมชน อาทิ กิจกรรมผู้สูงอายุยุคใหม่ใส่ใจสุขภาพ ตำบลป่าบง กิจกรรมเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ และกิจกรรมรวมพลคนรักสุขภาพ เป็นต้น

* โครงการผลิตภัณฑ์ชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการดำเนินงานที่เกิดขึ้น เนื่องจากกลุ่มสตรีแม่บ้านต้องการลดรายจ่ายในครอบครัว และมีรายได้เสริมจากการขายผลิตภัณฑ์ของชุมชน เพื่อให้ครอบครัวมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งแนวคิดดังกล่าวยังช่วยให้เกิดการรวมกลุ่มในชุมชนมีความสามัคคี เข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ โดยดำเนินกิจกรรมตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปสู่การมีผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นของตนเอง

ทั้งนี้ จากการดำเนินงานในโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดคุณประโยชน์ต่อตำบลป่าบงมากมาย ดังนี้

1. คนในชุมชนสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายรูปแบบ และนำไปเป็นสินค้าของกลุ่มและชุมชนได้ สร้างแนวความคิดและค่านิยมให้กับคนในชุมชน ในด้านการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นโดยคนในชุมชน ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีราคาถูก มีคุณภาพทัดเทียมกับผลิตภัณฑ์ที่มีในท้องตลาดทั่วไป
2. ผู้ที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และนำไปประกอบเป็นอาชีพเสริม สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้ เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ และสังคมในยุคปัจจุบัน
3. คนในชุมชน มีความสามัคคี มีการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
4. มีการนำโครงการผลิตภัณฑ์ชุมชนแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตำบลป่าบงไปอบรมต่อยอดให้กับกลุ่มสตรีแม่บ้าน ในพื้นที่ที่ประสบปัญหาอุทกภัยในโครงการฟื้นฟูผู้ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) โดยดำเนินการร่วมกับศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ 13 จังหวัดเชียงใหม่

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2554

ประเภทที่ 2 ด้านการเสริมสร้างสันติสุข และความสามัคคี

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ มีอาณาเขตครอบคลุมพื้นที่ทั้งจังหวัด จึงจำเป็นต้องบูรณาการการทำงานให้อยู่บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อส่งเสริมให้จังหวัดสตูล ซึ่งมีพื้นที่ครอบคลุมทั้ง 7 อำเภอเป็นเมืองน่าอยู่คู่คุณธรรม มุ่งเน้นให้ชาวสตูลอยู่ร่วมกันด้วยความสามัคคีท่ามกลางความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม ทันโลก มีครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจดี และสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ตามคำขวัญของจังหวัดสตูลที่ว่า “**สตูล สงบ สะอาด ธรรมชาติบริสุทธิ์**”

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลคลองขุด อำเภอเมือง จังหวัดสตูล
รหัสไปรษณีย์ 91000
โทรศัพท์ 074-712-380 โทรสาร 074-723-183
- * **ประชากร** 296,002 คน (ชาย 147,729 คน หญิง 148,273 คน)
- * **พื้นที่** 2,478.98 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 7 อำเภอ)
- * **รายได้** 134,554,928.49 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้
เงินยืมจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 66,055,324 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสัมฤทธิ์ เลียงประสิทธิ์ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
2. นายประชา กาสาเอก ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
3. นายอภิศักดิ์ อารีกุล ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 24 คน
หญิง จำนวน - คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสามัคคีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ได้แก่

โครงการจัดการแข่งขันกีฬาสตูลลีก

ประชาชนในพื้นที่จังหวัดสตูลมีความรักและชื่นชอบกีฬาฟุตบอล องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลจึงเล็งเห็นว่าควรจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอล โดยใช้ฟุตบอลเป็นเครื่องมือในการนำประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้เกิดความสามัคคี ในระยะแรกใช้ระบบการ

แข่งขันแบบทัวร์นาเมนต์เฉพาะบางพื้นที่และแบ่งสายเพื่อหาทีมชนะเลิศ แต่วิธีการแข่งขันนี้มีอุปสรรค เพราะมีระยะเวลาสั้นและจัดการแข่งขันได้ไม่ทั่วถึงทุกพื้นที่ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลจึงปรับเปลี่ยนระบบการแข่งขันใหม่ให้ทุกพื้นที่ส่งตัวแทนมาแข่งขัน โดยกำหนดให้มีทั้งประเภทเยาวชนและบุคคลทั่วไป เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้กฎ กติกา มารยาท มีระเบียบวินัยทั้งในฐานะผู้ชมและผู้เล่น อันเป็นการเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นหมู่คณะ เป็นผลให้เกิดความสามัคคี และลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างพื้นที่ได้ นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนได้ออกกำลังกาย มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ห่างไกล อดายมุข ยาเสพติด การพนัน และการทะเลาะวิวาท ทั้งยังเป็นการพัฒนาทักษะการเล่นฟุตบอลของเยาวชนและประชาชนให้ได้มาตรฐานอันจะเป็นพื้นฐานไปสู่การแข่งขันในระดับสูงขึ้น ทั้งนี้ ได้มีการอบรมผู้ตัดสิน ผู้จัดการ ทีม ผู้ฝึกสอน พิธีกรสนามและบุคคลที่เกี่ยวข้องให้สามารถทำหน้าที่ได้ตามมาตรฐานสากล

จากการดำเนินโครงการดังกล่าวส่งผลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลสามารถสร้างนักฟุตบอลที่มีการพัฒนาทักษะและมีความเป็นมืออาชีพมากขึ้น การจัดการแข่งขันได้รับความไว้วางใจในมาตรฐานการเล่น มีการตัดสินที่เป็นธรรม สามารถลดความขัดแย้งระหว่างทีมที่เข้าแข่งขันได้

แฟนบอลของแต่ละทีมที่เข้ามาร่วมเชียร์มีมารยาทในการชมและให้กำลังใจ ทีมทั้งสองฝ่าย สิ่งเหล่านี้จึงเป็นกิจกรรมที่ดึงดูดให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมพูดคุย แนะนำเกี่ยวกับการฝึกซ้อม พัฒนาทักษะการเล่นร่วมกัน เพื่อให้ทีมของตนเองแข็งแกร่งและมีมาตรฐาน เป็นผลทำให้การแข่งขันฟุตบอลสตูลลีกที่ผ่านมาไม่มีเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทร้ายแรงเกิดขึ้น อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ประการสำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลนั้นมิได้ต้องการสร้างความเป็นเลิศในการแข่งขันแต่อย่างใด หากแต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลมีกุศโลบายมุ่งหวังให้โครงการนี้สามารถเชื่อมโยงผู้คนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้มีความรัก สามัคคี ลดความขัดแย้งในพื้นที่ โดยใช้กีฬาเป็นสื่อกลาง

โครงการจัดงานสละมาตฮารีรายา สานสัมพันธ์

วันตรุษอีตหรือวันฮารีรายอ (ภาษามลายู) เป็นวันเฉลิมฉลองของศาสนาอิสลาม โดยจะมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน เช่น การทำพิธีละหมาด การเยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง การรับประทานอาหาร เป็นต้น วันตรุษอีตหรือวันฮารีรายอ หรือวันแห่งการรื่นเริงทางศาสนาอิสลาม ประกอบด้วย 2 วัน คือ 1) วันตรุษอิฎิ้ลฟิตรี เป็นการเฉลิมฉลองเนื่องในโอกาสมุสลิมออกบวช (การถือศีลอด) และ 2) วันตรุษอิฎิ้ล อฎุฮา เป็นการเฉลิมฉลองสำหรับผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครมักกะห์ และมีการสนับสนุนให้ทำความดี (สุนนะห์) มีการเชือดกุรบาน (วัว ควาย แพะ แกะ) เพื่อเป็นทานแจกจ่ายแก่คนยากจน โดยมุสลิมทั่วทุกมุมโลกจะมีการเฉลิมฉลองวันสำคัญทั้งสองนี้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสตูลดำเนิน “โครงการจัดงานสละมาตฮารีรายา สานสัมพันธ์ ครั้งที่ 1 ประจำปี 2553” โดยใช้หลักศาสนาเพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในจารีต ประเพณีอันดีงาม และส่งเสริมให้

เด็กและเยาวชนปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามหลักศาสนา อันเป็นการปลูกจิตสำนึกที่ดี รักประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น และสร้างความสมานฉันท์

ผลจากการจัดกิจกรรมทำให้ประชาชนได้พบปะสังสรรค์ มีการจัดกิจกรรมตามวิถีชีวิตของชาวมุสลิม เกิดความสามัคคี ประองตองในชุมชน และเป็นแบบอย่างให้เด็กเยาวชนและคนหนุ่มสาวประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสม ถูกต้องตามครรลองของหลักศาสนาอิสลาม ซึ่งการพบปะและรวมตัวกันในวันแห่งการรื่นเริงโดยใช้ศาสนาเป็นศูนย์กลางนี้ ทำให้แต่ละครอบครัวไม่ว่าจะอยู่แห่งหนใดเมื่อถึงวันนี้ทุกคนจะต้องพยายามกลับมาทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันกับครอบครัว เช่น การรับประทานอาหารที่มัซยิดร่วมกัน การละหมาดร่วมกัน การขอโทษและให้อภัยซึ่งกันละกันจากการปฏิบัติตัวหรือคำพูดที่ทำให้ไม่สบายใจในรอบปีที่ผ่านมา

การจัดกิจกรรมให้กับประชาชนในวันสำคัญดังกล่าว จึงทำให้คนในสังคมเกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน เป็นเกราะป้องกันการเกิดปัญหาความขัดแย้ง สร้างความรัก สันติสุขสมานฉันท์ และเจตคติที่ดีต่อประชาชนภายในจังหวัดสตูล ความสำเร็จประการสำคัญจากการดำเนินโครงการนี้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลคือการใช้ประเพณี วัฒนธรรม และกิจกรรมทางศาสนามาเป็นตัวกลางในการสานสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ที่ทุกคนมีส่วนร่วม สามารถทำให้ประชาชนในพื้นที่อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ

โครงการอบรมเครือข่ายสุดยอดผู้นำสู่ความสมานฉันท์

บทบาทและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลประการสำคัญคือการทำงานประสานและเชื่อมโยงหน่วยงานต่างๆ อย่างเป็นเครือข่าย เนื่องด้วยบางหน่วยงานมีภารกิจ หน้าที่ และเป้าหมายสอดคล้องกัน คือ “การทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มุ่งพัฒนาให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข มีความสามัคคี คนมีคุณธรรม ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจดี”

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลจึงได้จัดโครงการประชุมเครือข่ายสุดยอดผู้นำสู่ความสมานฉันท์ และได้เชิญผู้แทนจากเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ กำหนดและเชิญหมู่บ้านหรือผู้แทน ผู้นำศาสนาที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาจังหวัดสตูลได้มาแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ปัญหาอุปสรรคของแต่ละท้องถิ่น พัฒนาศักยภาพการบริหาร การประสานงานและการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปในทางทิศเดียวกัน และเสริมสร้างความรู้ สันับสนุนให้เกิดการบริหารงานร่วมกัน และสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างผู้บริหารท้องถิ่นและผู้นำชุมชนให้สามารถช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัดสตูล โดยได้เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาบรรยายในหัวข้อต่างๆ เพื่อ

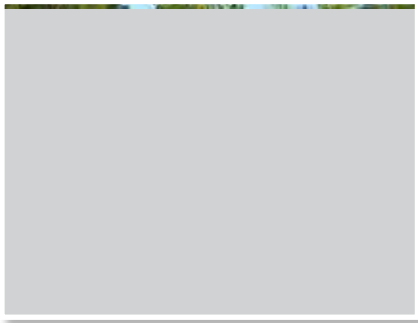
ผลจากการดำเนินโครงการก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสตูล เกิดการเมืองแบบสมานฉันท์ เมื่อมีการเลือกตั้งก็ไม่มีเหตุการณ์รุนแรงเกิดขึ้น อันเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่จังหวัด เกิดการทำงานและการวางแผนร่วมกัน กำหนดแนวทางพัฒนาท้องถิ่นแบบบูรณาการระหว่างผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน ทำให้เกิดความสามัคคีและทำให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข กรณีตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจน คือ การคัดค้านการตัดจังหวัดสตูลออกจากราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ในพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผู้บริหารท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา และประชาชนได้ร่วมกันคัดค้าน สะท้อนให้เห็นถึงการแสดงออกซึ่งความสามัคคี และมีการรวมตัวอย่างสงบและสันติวิธี

ความสำเร็จที่สะท้อนให้เห็นจากการดำเนินโครงการนี้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลคือ ดำเนินการป้องกันความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น โดยการสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในพื้นที่ผ่านผู้นำทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ อันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ต่างๆ ของจังหวัดสตูล โดยมุ่งสร้างความเข้าใจในการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเกิดปัญหาความรุนแรงหรือในสภาวะการณ์ฉุกเฉินก็สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด เพราะพื้นที่จังหวัดสตูลถือเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการสร้างสถานการณ์ความรุนแรง

โครงการสนับสนุนกิจกรรมเยาวชนจังหวัดสตูล

จากสภาพสังคมและเหตุการณ์ความรุนแรงในภาคใต้ได้ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนของจังหวัดสตูลมากขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม อันได้แก่ ปัญหายาเสพติด ปัญหาความรุนแรงในพื้นที่ ปัญหาชู้สาว ปัญหาอาชญากรรม รวมทั้งปัญหาการเป็นเป้าหมายของผู้ก่อการ

ร้ายชักนำไปในทางที่ผิด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลได้เล็งเห็นถึงการพัฒนาเยาวชนที่เป็นแกนสำคัญในการพัฒนา จึงมุ่งสร้างให้เด็กและเยาวชนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเอง สร้างจิตสำนึกรักท้องถิ่นผ่านกิจกรรมต่างๆ ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนสามารถแก้ปัญหาของตนเองในเบื้องต้น และเพื่อรอบข้างได้ด้วยการสร้างสภาวะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักการทำงานเป็นทีม สร้างทักษะ สร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนมากขึ้น ทำให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้เอง องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลจึงคัดสรรเด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม ก่อตั้ง

“เยาวชนจังหวัดสตูล” ขึ้น เพื่อให้เยาวชนเข้ามีส่วนร่วมวางแผน บริหารจัดการการแก้ไขปัญหาของเยาวชน รู้จักกระบวนการทำงานการทำงานเป็นกลุ่ม สามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ โดยเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการของรัฐและเอกชน และที่สำคัญเพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีประสบการณ์ ได้แลกเปลี่ยนความรู้ และเป็นแนวทางในการใช้ชีวิตในสังคมต่อไป

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาทำให้เด็กและเยาวชนในจังหวัดสตูลทุกพื้นที่มีการดำเนินการร่วมกัน เยาวชนแต่ละพื้นที่ได้รู้จักกับเพื่อนต่างตำบล มีความสนิทสนมกลมเกลียวช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อมีการดำเนินกิจกรรมจะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในการจัดกิจกรรมแต่ละตำบลจะมีการเชิญกลุ่มบุคคลอื่นเข้าร่วมกิจกรรม มีเยาวชนรุ่นแรกคอยให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานกับเยาวชนรุ่นปัจจุบัน มีการประสานระหว่างเยาวชนด้วยกัน จัดตั้งศูนย์อบรมจริยธรรมให้กับเยาวชน ซึ่งเป็นศูนย์รวมการปฏิบัติงานที่สามารถพัฒนาเรียนรู้ได้อย่างยั่งยืน ส่งผลให้ปัญหาการทะเลาะวิวาทของเยาวชนระหว่างพื้นที่น้อยลง

การดำเนินโครงการนี้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูลจึงเป็นการสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยนำเด็กและเยาวชนมาเป็นแกนกลางในการดำเนินการ ด้วยการสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนรู้จักกันและกันได้ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อสาธารณประโยชน์ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังภัยความรุนแรงเกี่ยวกับการก่อการร้าย ป้องกันภัยอันตรายจากความไม่สงบสุขและความรุนแรงในพื้นที่ และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

เทศบาลนครยะลา เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม มีกลุ่มชาวไทยพุทธ ไทยมุสลิม ไทยจีน และอื่นๆ อยู่ร่วมกัน มีศิลปะหลายแขนงทั้ง การเพ้นท์ผ้าบาติก การทำเรือกอลและ กริช เพลงรองเง็งและดิเกฮูลู การจัดผังเมืองของเทศบาลนครยะลาได้ชื่อว่าดีที่สุดในประเทศไทย ผู้ที่เคยมาเยี่ยมชมเมืองยะลาต่างกล่าวขานว่าเป็นเมืองที่มีความสงบร่มรื่นและสวยงามเมืองหนึ่งของภาคใต้ แม้ในปัจจุบันจะเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ แต่เทศบาลนครยะลาก็เป็นหน่วยงานหลักที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมดูแลรักษาความปลอดภัย สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักถิ่นที่อยู่อาศัย รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างทางเชื้อชาติและศาสนา

ข้อมูลพื้นฐาน

- * สถานที่ตั้ง ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา รหัสไปรษณีย์ 95000 โทรศัพท์ 073-223-666
- * ประชากร 62,462 คน (ชาย 29,668 คน หญิง 32,794 คน)
- * พื้นที่ 19.40 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 39 ชุมชน)
- * รายได้ 421,099,994.05 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- * เงินอุดหนุน 144,222,648 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ นายกเทศมนตรีนครยะลา
2. นายสมพร มั่งสั้งษ์ ประธานสภาเทศบาลนครยะลา
3. นายกฤษทวีฏ ฤทธิรงค์ ปลัดเทศบาลนครยะลา

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 20 คน
- หญิง จำนวน 4 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ของเทศบาลนครยะลา ได้แก่

โครงการเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ Yala: Bird City

การจัดงานมหกรรมแข่งขันนกเขาชาวอาเซียนเป็นกิจกรรมที่สร้างชื่อเสียงอย่างมากให้แก่เทศบาลนครยะลา ซึ่งจัดขึ้นต่อเนื่องมายาวนานถึง 26 ปี ตั้งแต่ปี 2529 จนกลายเป็นเมืองต้นแบบด้านการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงนกหัวจุกและเป็น 1 ใน 10 เมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์

(Creative Economy) ด้วยการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เทศบาลนครยะลาได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน พี่น้องชาวยะลาและจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งชาวชวาทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน อาทิ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซียและบรูไน ที่ร่วมกันจัดงานมหกรรมนี้ขึ้น ด้วยศักยภาพการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบภายใต้ความร่วมมือของทุกฝ่าย ประกอบกับการตัดสินใจที่ดีธรรม และสนามแข่งขันที่ได้มาตรฐาน ส่งผลให้งานมหกรรมแข่งขันนกเขาชวาอาเซียนเป็นงานแข่งขันที่ยิ่งใหญ่ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้บรรจุในปฏิทินท่องเที่ยวของประเทศไทยเผยแพร่ไปทั่วโลก

กิจกรรมนี้ทำให้กลุ่ม “คอนก” ทั้งชาวไทยและต่างประเทศต่างเชื้อชาติ ศาสนาได้มาสานสัมพันธ์พูดคุยกันอย่างถูกคอบ โดยเทศบาลนครยะลาเล็งเห็นว่ากิจกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดผลเชิงบวกแก่ธุรกิจเกี่ยวกับนก เป็นการสร้างงานสร้างรายได้ และเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยวได้อย่างมาก สิ่งสำคัญที่สุด คือ งานมหกรรมนี้เป็นกิจกรรมด้านวัฒนธรรมที่จะช่วยดับไฟใต้ ผสานมิตรจิตของทุกเชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมให้เป็นหนึ่งเดียว คนทุกฐานะและชนชั้นได้ร่วมแบ่งปันความสุขและสร้างความสมานฉันท์ อันนำไปสู่สังคมที่มีความสงบสุขและสันติภาพได้ ด้วยเหตุนี้เอง เทศบาลนครยะลาจึงส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงนกให้แพร่หลาย เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของจังหวัดยะลา และกระตุ้นเศรษฐกิจให้พี่น้องชาวยะลามีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยนำทุนทางกายภาพ ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเลี้ยงนก และศิลปะท้องถิ่นที่มีคุณค่ามาพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ อาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ร่วมกันผลักดันให้จังหวัดยะลาเป็นศูนย์กลางของการแข่งขันนกเขาชวา

การจัดการแข่งขันของเทศบาลนครยะลาที่ใช้นครกรงหัวจุก ซึ่งเป็นนกที่ได้รับความนิยมอย่างมากในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้และประเทศเพื่อน

บ้านนี้เอง ส่งผลให้ผู้คนทุกเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลการเลี้ยงและส่งเสริมธุรกิจที่เกี่ยวกับการเลี้ยงนกให้ขยายตัว ทั้งยังก่อให้เกิดผลพลอยได้ในการเรียนรู้ เข้าใจ ยอมรับอัตลักษณ์ของคนที่มีความวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ช่วยลดปัญหาความขัดแย้ง และสามารถสร้างความสมานฉันท์ได้อีกด้วย

โครงการรับฟังความคิดเห็นเพื่อความสมานฉันท์ (ศูนย์ประสานงานเพื่อสวัสดิการประชาชน)

จากสภาพปัญหาความรุนแรงและความไม่สงบในพื้นที่ของเทศบาลนครยะลาส่งผลให้คุณภาพชีวิตและความสุขของประชาชนลดลงอย่างชัดเจน หากแต่ภารกิจสำคัญของเทศบาลนครยะลา คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีมีคุณภาพ ปลอดภัยจากความรุนแรงสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข เทศบาลนครยะลาจึงปรับทิศทางการบริหารใหม่ เน้นการดำเนินงานเชิงรุกเป็นพื้นฐานการบริหารงาน สนับสนุนให้มีการพบปะและรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชน ภาครัฐ และภาคเอกชนเพื่อประสานความร่วมมือในการหาแนวทางแก้ไขปัญหอย่างสันติวิธี และเพื่อความรวดเร็วและป้องกันการแก้ไขปัญหที่ซ้ำซ้อน ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่มาของการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเพื่อสวัสดิการประชาชน ภายใต้ “โครงการรับฟังความคิดเห็นเพื่อความสมานฉันท์” เพื่อประสานการปฏิบัติงานบริการและงานจัดสวัสดิการประชาชนในลักษณะบูรณาการ ซึ่งสามารถลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ไม่จำเป็นและลดปัญหาความซ้ำซ้อนที่อาจเกิดขึ้น กลายเป็นเวทีพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูลข่าวสารระหว่างกลุ่มผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชนในพื้นที่และองค์กรต่างๆ เกี่ยวกับการให้บริการประชาชนและปัญหาด้านความรุนแรงและความไม่สงบในพื้นที่ โดยมีกองสวัสดิการสังคมเป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ กับประชาชน

ผลจากการดำเนินโครงการรับฟังความคิดเห็นเพื่อความสมานฉันท์หรือศูนย์ประสานงานเพื่อสวัสดิการประชาชน ทำให้ศูนย์นี้กลายเป็นศูนย์กลางของข้อมูลที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและภาคประชาชนทั้งชาวไทยพุทธและชาวไทยมุสลิมง่ายขึ้น เกิดการสร้างสัมพันธ์ภาพและความเข้าใจอันดี หน่วยงานต่างๆ สามารถให้บริการประชาชนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ลดความซ้ำซ้อนในการบริการและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ประชาชนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความขัดแย้งลดลง ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดความสมานฉันท์ในสังคม และเสริมสร้างสันติสุขแก่ประชาชนในพื้นที่

โครงการออร์เคสตราเยาวชน

เทศบาลนครยะลา ได้ดำเนินการจัดตั้งวงดนตรี “ออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา” (Yala City Municipality Youth Orchestra: YMO) ภายใต้แนวความคิดที่ว่า ดนตรีสามารถเสริมความคิด

พัฒนาสมองและเป็นสื่อในการทำกิจกรรมที่ทำให้เด็กและเยาวชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข โดยเทศบาลได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง และมีการต่อยอดอยู่เสมอ ด้วยการให้วงดังกล่าวได้เปิดการแสดงคอนเสิร์ตเพื่อโชว์ฝีมือในระดับสากลทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลให้วงดนตรีได้รับการกล่าวขานและชื่นชมในการพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีเป็นอย่างมาก

ทั้งนี้ เทศบาลนครยะลามุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายไปที่เยาวชนเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก ผ่านการทำกิจกรรมด้านดนตรี เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความเข้าใจอันดีและทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันของเด็กและเยาวชนที่มีความแตกต่างกันทางศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีสุนทรียภาพ จิตใจอ่อนโยน สามารถแสดงออกถึงความสามารถเชิงสร้างสรรค์ทางด้านดนตรี รู้จักทำงานเป็นทีม รู้จักกฎ กติกาทางสังคม สามารถนำความรู้ทักษะทางด้านดนตรีไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต

ผลการดำเนินการ นับตั้งแต่วันที่เริ่มฝึกซ้อมจนกระทั่งจัดคอนเสิร์ตมีคนเข้าฟังจนล้นห้องประชุมทุกรอบและต้องเพิ่มรอบการแสดง จนกระทั่งปัจจุบันวงดนตรีออร์เคสตราจัดแสดงมาแล้วไม่ต่ำกว่า 20 ครั้ง/ปี จนวงดนตรีออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา กลายเป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนถึงความสามัคคีและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของความแตกต่าง

การที่เทศบาลนครยะลามีแนวคิดเชิงรุกด้วยการใช้ดนตรีเป็นสื่อสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างพุทธกับมุสลิม ทำให้เด็กและเยาวชนที่เล่นดนตรีที่นับถือต่างศาสนาได้มาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกันเพิ่มมากขึ้น มีการเรียนรู้ร่วมกันถึงความคิด ความเชื่อ วิถีชีวิตที่ต่างกันไป นำไปสู่สังคมแห่งสันติและสมานฉันท์ นอกจากนี้ ผู้ปกครองของเด็กดังกล่าวก็มีโอกาสได้ปฏิสัมพันธ์ต่อกัน เป็นกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านดนตรีหรือแลกเปลี่ยนทัศนคติในวิถีชีวิตที่มีความแตกต่างกัน มีการขยายเครือข่ายของเยาวชนที่รักดนตรีออกไปอย่างกว้างขวางเป็น

สมาชิกจากรุ่นต่อรุ่นเพิ่มขึ้นทุกปี ช่วยกล่อมเกลาจิตใจเด็กให้มีความ
อ่อนโยน สื่อสารกันด้วยความเข้าใจ สามารถสร้างความสมานฉันท์ในสังคม
นำไปสู่สังคมที่มีความสันติสุข เพื่อหยุดเหตุการณ์ความรุนแรงและความ
ไม่สงบในพื้นที่ได้

รางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2554

ประเภทที่ 3
ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย
รัฐ เอกชน และประชาสังคม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่

จังหวัดกระบี่เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนามีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ทางด้านการท่องเที่ยว “เมืองน่าอยู่ เศรษฐกิจก้าวหน้า สังคมพัฒนา การศึกษาก้าวไกล” ภายใต้วิสัยทัศน์ สะท้อนได้ถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ที่ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาในทุกมิติ กอปรกับ นโยบายของผู้บริหารที่มุ่งส่งเสริมให้ภาคส่วนต่างๆ ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชน เข้ามาร่วมเป็นเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ อาทิเช่น “งานประเพณีถือศีลกินเจ เสริมดวงชะตาเมืองกระบี่” ที่มีภาคเอกชน ภาคราชการ และศาลเจ้าจำนวนมากกว่า 60 ศาลเจ้า เป็นกลไกสำคัญในการจัดงาน นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการดูแลและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ได้รับอุบัติเหตุต่างๆ ระหว่างการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ได้อย่างทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ และโครงการอนุญาตตุลาการ

หมู่บ้านจังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นโครงการที่อาศัยคนในสังคมเดียวกันร่วมกัน ตักเตือน แก้ปัญหาโดยสังคม ตามกระบวนการที่เรียกว่า “กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์”

ข้อมูลพื้นฐาน

- * สถานที่ตั้ง ตำบลไสไทย อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
รหัสไปรษณีย์ 81000
โทรศัพท์ 075-600-299 โทรสาร 075-600-290
- * ประชากร 432,705 คน (ชาย 216,393 คน หญิง 216,311 คน)
- * พื้นที่ 4,708.512 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 8 อำเภอ)
- * รายได้ 287,200,000 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้ เงินจ่ายขาดเงินสะสม)
- * เงินอุดหนุน 35,000,000 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสมศักดิ์ กิตติธรรกุล นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
2. นายยุทธนา อ่าวล็กน้อย ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
3. นางสาวอรนุช หนูแดง ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่

สัดส่วนสมาชิกสภา

ชาย จำนวน	24 คน
หญิง จำนวน	- คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ ได้แก่

โครงการ “งานประเพณีถือศีลกินเจ เสริมดวงชะตาเมือง กระบี่”

สืบเนื่องจากจังหวัดกระบี่มีชาวไทยเชื้อสายจีนอยู่เป็นจำนวนมาก ประเพณีถือศีลกินเจจึงเป็นประเพณีที่ชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดกระบี่ ได้ยึดถือปฏิบัติมาหลายชั่วอายุคน ในปี 2548 ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์ พับถล่มถล่มถล่มถล่ม “สินามิ” องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ได้เชิญตัวแทน กลุ่มศาลเจ้าต่างๆ ในจังหวัดกระบี่มาปรึกษาหารือร่วมกันว่าในช่วงของการถือศีลกินเจซึ่งเป็นช่วงที่ทุกคนได้ทำจิตใจให้สะอาด บริสุทธิ์ อยู่ในศีลในธรรม จึงน่าจะใช้โอกาสช่วงนี้จัดกิจกรรมรวมพลคนกินเจจากศาลเจ้าต่างๆ ทุกศาลเจ้าในจังหวัดกระบี่ขึ้น เพื่อทำพิธีเสริมดวงชะตาเมืองตามความเชื่อของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีมาตั้งแต่โบราณ และเพื่อร่วมอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้กับผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์คลื่นยักษ์สินามิ ดังนั้น โครงการ “งานประเพณีถือศีลกินเจ เสริมดวงชะตาเมืองกระบี่” จึงเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2548 และมีการจัดงานติดต่อกันมาเป็นประจำทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศาสนาและประเพณี ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ โดยความร่วมมือของศาลเจ้าในจังหวัดกระบี่ ประชาชนชาวจังหวัดกระบี่ หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน รวมถึงส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่อีกด้วย

ในวันที่ 4 ของประเพณีถือศีลกินเจจะมีการจัดกิจกรรมการรวมพลังของม้าทรงและผู้ถือศีลกินเจจากทุกศาลเจ้าในจังหวัดกระบี่ ร่วมประกอบพิธีกรรมบวงสรวง ณ บริเวณศาลหลักเมืองกระบี่เพื่อส่งเสริมดวงชะตาเมืองกระบี่ ร่วมพิธีสวดมนต์เสริมชะตาดวงเมือง และมีขบวนแห่พระแสดงพลังความสามัคคีของศาลเจ้าในจังหวัดกระบี่เพื่อแสดงอภินิหารขององค์เทพเจ้า และให้พรประชาชนที่มาสักการะบูชา โดยในปี 2554 มีศาลเจ้าทั่วทั้งจังหวัดกระบี่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด 66 ศาลเจ้า และมีม้าทรงเทพเจ้ามากกว่าหนึ่งพันคน ซึ่งได้มีการกล่าวขานกันว่า “มาที่นี้วันเดียว ได้บูชาเทพเจ้าครบทุกองค์” นอกจากนี้ประเพณีถือศีลกินเจยังได้สร้างกระแสทำให้เกิดกิจกรรมที่ต่อเนื่องอีกหลายกิจกรรม เช่น การรณรงค์ให้ประชาชนงดทานเนื้อสัตว์และอาหารคาว หันมาบริโภคผักเพื่อสุขภาพที่ดี ซึ่งมีทั้งชาวไทยพุทธและไทยมุสลิมเข้าร่วมเป็นการส่งเสริมให้คนทำความดี ละเว้นความชั่ว และสร้างวินัยด้านโภชนาการ และในระยะหลังได้เกิดกระแสความนิยมในกลุ่มเยาวชนที่หันมาถือศีลกินเจเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดกระบี่ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ที่ได้เจาะจงเข้ามาท่องเที่ยวในช่วงของการจัดงาน “ประเพณีถือศีลกินเจ เสริมดวงชะตาเมืองกระบี่” มากขึ้นทุกปี ในลักษณะทัวร์กินเจตามศาลเจ้าต่างๆ หรือที่เรียกกันว่า “ทัวร์เจ”

ในการจัดงาน “ประเพณีถือศีลกินเจ เสริมดวงชะตาเมืองกระบี่” องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ ได้รับความร่วมมือจากภาครัฐ เอกชน รวมทั้งศาลเจ้าต่างๆ ในจังหวัดกระบี่ มีการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการจากหน่วยงานต่างๆ มีเครือข่ายศาลเจ้าในจังหวัดกระบี่ทั้ง 8 อำเภอ เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มต้นกระบวนการ การประชุมเตรียมความพร้อมการดำเนินงานวางแผนการปฏิบัติงาน มอบหมายหน้าที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรม รับผิดชอบค่าใช้จ่ายบางส่วนที่เกิดขึ้นร่วมกัน และมีการประชุมสรุปผลการดำเนินงานในแต่ละปีเพื่อหาข้อบกพร่อง และแก้ไขในปี

ต่อไป ทำให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะศาลเจ้าทุกศาลเจ้าเป็นภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัดกระบี่

ศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่

จังหวัดกระบี่ เป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงติดอันดับโลก ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวจากทั้งใน

และต่างประเทศมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ จึงได้จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ขึ้นในปี 2548 เพื่อทำหน้าที่ป้องกันและบรรเทาเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ รวมทั้งประชาชนที่อาศัยอยู่ตามเกาะแก่งต่างๆ เพื่อช่วยสร้างความมั่นใจ และเกิดการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทางทะเลอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ ยึดแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมดำเนินงาน และมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดเครือข่ายในการแจ้งเหตุและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ประสบอุบัติเหตุต่าง ๆ ครอบคลุมทั้งจังหวัดกระบี่ และหลังจากจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ส่งผลให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่เป็นศูนย์กลางการจัดอบรม การจัดตั้งอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางทะเลตาม “โครงการ Life Guard และ Beach Guard” และร่วมบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน จัดทำโครงสร้างเครือข่ายในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยต่าง ๆ จนในปัจจุบันเกิดเป็นเครือข่ายช่วยเหลือนักท่องเที่ยวครอบคลุมทุกพื้นที่ของจังหวัดกระบี่

การดำเนินงานของศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ดำเนินงานร่วมกันในรูปแบบของเครือข่ายการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ยึดแนวทางการทำงานแบบ “จิตอาสา” มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์

ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ประกอบด้วยภาคส่วนต่างๆ เพื่อร่วมกันกำหนดรูปแบบการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้เกิดความเข้มแข็ง และสามารถปฏิบัติงานเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคม ทั้งยังส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านการร่วมดำเนินงานศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในรูปแบบเครือข่ายช่วยเหลือผู้ประสบภัยในทุกพื้นที่จังหวัดกระบี่ มีการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมอาสาสมัครเฝ้าระวังช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางทะเล กิจกรรมหนึ่งตำบล หนึ่งทีมกู้ภัย (OTOS) ให้มีความรู้ความสามารถ ร่วมกันปฏิบัติการกิจช่วยเหลือผู้ประสบภัย และเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทุกรูปแบบภายหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจการช่วยเหลือผู้ประสบภัยก็จะมีการประชุมระหว่างหน่วยงานเครือข่ายช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ เพื่อร่วมกันหาข้อสรุปและข้อบกพร่องจากการปฏิบัติ และนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริงต่อไป

จากการดำเนินงานศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ ตลอดระยะเวลาตั้งแต่ปี 2548 ถึงปัจจุบัน สามารถช่วยเหลือนักท่องเที่ยวผู้ประสบอุบัติเหตุในจังหวัดกระบี่ได้จำนวนมาก ซึ่งผลความสำเร็จล้วนเป็นผลมาจากการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ยึดแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน

และประชาชน ให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่ในการปฏิบัติการกิจการช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยไม่คิดมูลค่า กอปรกับเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่ทันสมัย ครบครัน เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจังหวัดกระบี่มีความรู้และประสบการณ์ มีการฝึกทักษะอบรม ทบทวนความรู้เป็นประจำ สามารถปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันเวลาที่ สามารถกอบกู้ชีวิต และทรัพย์สิน ส่งผลให้สามารถสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้น

โครงการอนุญาตตุลาการหมู่บ้านจังหวัดกระบี่

สืบเนื่องจากปัญหาความขัดแย้งหรือข้อพิพาทที่เกิดขึ้น และปัญหาอาชญากรรม เช่น ปัญหายาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งปัญหาอาชญากรรมประเภทอื่นๆ ทุกประเภท ซึ่งมีความรุนแรงและเพิ่มขึ้น ลำพังกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจคงไม่สามารถที่จะรักษาความสงบเรียบร้อย หรือทำให้เกิดความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน หรือระงับข้อพิพาทต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องมีการรวมพลังมวลชนในพื้นที่

เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดระเบียบสังคมให้มีความมั่นคงและปลอดภัย เพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าอยู่ร่วมกันโดยสันติสุขมีความสมานฉันท์ รักใคร่สามัคคี

โครงการอนุญาตตุลาการหมู่บ้านจังหวัดกระบี่จึงเกิดขึ้นโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ ร่วมกับตำรวจภูธรจังหวัดกระบี่ สถานีตำรวจภูธรอำเภอทุกอำเภอ สถานีตำรวจภูธรตำบลคลองขนานและทรายขาว ในการ

ร่วมกันฝึกอบรมผู้นำตามธรรมชาติ ผู้นำทางความคิดของคนในชุมชน มาร่วมกันเรียนรู้กฎหมายสู่การปรับใช้ร่วมกันภายในสังคม โดยอาศัยคนในสังคมเดียวกันร่วมกันตักเตือน แก้ปัญหาโดยสังคม ตามกระบวนการที่เรียกว่า “กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์” โดยเริ่มดำเนินงานตั้งแต่ปี 2549 ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ร่วมกับสถานีตำรวจภูธรเมืองกระบี่ จัดทำคู่มือให้กับผู้เป็นอนุญาตตุลาการทุกคน และมีพัฒนาการเรื่อยมา นอกจากนี้มีการจัดฝึกอบรมทบทวนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอนุญาตตุลาการทุกๆ ปี ในปี 2552 ได้มีการจัดทำสมุดบันทึกการปฏิบัติงานเพื่อเป็นการจัดระบบการบันทึกการปฏิบัติงานและรองรับการรายงานที่เป็นลักษณะเดียวกันทั้งจังหวัดกระบี่ ในปี 2553 ได้จัดให้มีการประกวดหมู่บ้านอนุญาตตุลาการดีเด่น และการแต่งตั้งคณะอนุญาตตุลาการระดับอำเภอ และในปี 2554 องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ได้บูรณาการโครงการอนุญาตตุลาการหมู่บ้านร่วมกับการดำเนินการรูปแบบของคณะกรรมการหมู่บ้าน

โครงการอนุญาตตุลาการหมู่บ้าน เป็นการดำเนินงานโดยมีโครงสร้างอย่างเป็นรูปธรรม มีคณะกรรมการอนุญาตตุลาการแต่ละหมู่บ้าน มีการออกบัตรสมาชิกและติดตั้งป้ายที่ทำการอนุญาตตุลาการประจำหมู่บ้าน รวมทั้งมีการกำหนดวิธีปฏิบัติ กระบวนการของคณะอนุญาตตุลาการหมู่บ้านไว้อย่างชัดเจน ทั้งยังมีการรายงานเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติอย่างเป็นระบบ จึงส่งผลให้โครงการอนุญาตตุลาการหมู่บ้านสามารถเสริมสร้างความสมานฉันท์ในพื้นที่ของจังหวัดกระบี่ให้สามารถเกิดขึ้นได้จริงและมีประสิทธิภาพตามกระบวนการที่เรียกว่า “กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์” ดังกล่าว จึงเป็นการลดปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นในชุมชนได้ดี ทำให้คู่กรณีไม่รู้สึกว่าเป็นผู้แพ้ สามารถสร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม และลดข้อขัดแย้งที่จะไปสู่ข้อพิพาทเชิงอาชญากรรมและการนำคดีสู่ศาล

เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

เทศบาลนครขอนแก่น มีความโดดเด่นเรื่องของการบริหารจัดการบ้านเมืองอย่างเป็นเครือข่ายซึ่งสามารถนำ

หน่วยงานภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่เข้ามาผนึกกำลังร่วมกันในการพัฒนาและทำให้เกิดคุณประโยชน์แก่นครขอนแก่น อันสะท้อนให้เห็นถึงความเข้มแข็งของสังคมเมือง โดยได้เปิดพื้นที่ และสนับสนุนเชื่อมโยงให้ภาคส่วนต่างๆ ทั้งกลุ่มคน ชุมชน สถานศึกษา องค์กรต่างๆ ได้มีโอกาสเข้ามาร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมสร้างสรรค์ให้ขอนแก่นให้เป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน ส่งผลให้เมืองขอนแก่นมีชื่อเสียง เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปทั้งในแง่ของการเป็นเมืองแห่งสันติสุข เอื้ออาทรที่คนขอนแก่นไม่ทอดทิ้งกัน เป็นเมืองที่มีการจัดงานระดับโลก อาทิ งานประเพณีสุดยอดสงกรานต์อีสาน เทศกาลดอกคูนเสียงแคน และถนนข้าวเหนียว งานขอนแก่นเคาท์ดาวน์ปาร์ตีปีแสง 2011 ถนนคนเดิน ศิลปะในเมืองพบศิลปะในมอ (Art Lane) และเมืองที่มีแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน อาทิ ห้องสมุดเด็กสวนดอกคูน ศูนย์พัฒนาทักษะและการเรียนรู้ (ศูนย์ ICT) โฮงมูนมังเมืองขอนแก่น

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000 โทรศัพท์ 043-221-667 โทรสาร 043-221-667
- * **ประชากร** 113,754 คน (ชาย 54,243 คน หญิง 59,511 คน)
- * **พื้นที่** 246 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 90 ชุมชน)
- * **รายได้** 491,938,548.64 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้เงินยืมจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 466,262,775.68 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายพีระพล พัฒนพีระเดช นายกเทศมนตรีนครขอนแก่น
2. นายเรืองชัย ตราชู ประธานสภาเทศบาลนครขอนแก่น
3. นายสุภัฏวิทย์ ธารชัย ปลัดเทศบาลนครขอนแก่น

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 19 คน
หญิง จำนวน 5 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลนครขอนแก่น ได้แก่

สังคมรักการอ่าน

จากกระแสยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้ส่งผลกระทบต่อเยาวชนที่ใช้เวลาไปกับการดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกมส์ เล่นอินเทอร์เน็ต ประกอบกับคนส่วนใหญ่ไม่เห็นคุณค่าของการอ่าน โดยเฉพาะ

การอ่านหนังสือที่ดีและมีสาระลดน้อยลง เทศบาลนครขอนแก่นจึงต้องการสร้างสังคมแห่งการอ่านปลูกฝังนิสัยการอ่านในกลุ่มเด็กและเยาวชน เพราะเห็นว่าหากเด็กและเยาวชนรักการอ่าน ก็สามารถที่จะแสวงหาความรู้ นำมาช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นและสังคมได้อย่างยั่งยืนเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายภาครัฐที่ผลักดันให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ

หัวใจสำคัญของการสร้างสังคมการอ่านที่เทศบาลนครขอนแก่นดำเนินการนั้นไม่เพียงแต่สร้างห้องสมุดที่ไร้ชีวิตแบบเดิมอีกต่อไป แต่เป็นห้องสมุดที่มีหนังสือประเภทต่างๆ หลากหลาย และมีหนังสือที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นหนังสือยอดเยี่ยมระดับสากล รวมทั้งมีบริการนิตยสาร หนังสือพิมพ์ และหนังสืออีกหลายประเภทให้บริการแก่คนทุกวัยให้เข้ามาเรียนรู้ โดยมีได้ให้บริการยืม-คืนแบบออนไลน์เท่านั้น แต่ยังจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กและเยาวชนในวันหยุดหรือวันว่างช่วงเย็นเพื่อให้ครอบครัวมีเวลาพักผ่อนและอยู่ใกล้ชิดกันผ่านตัวหนังสือ ถือเป็น การสร้างความรักความผูกพันและภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งในครอบครัว และมีตารางกิจกรรมศิลปะที่เชื่อมโยงกับโรงเรียนต่างๆ ทั้งในสังกัดและนอกสังกัดเทศบาลด้วย

นอกจากนี้ เทศบาลนครขอนแก่นยังได้ขยายพื้นที่สำหรับการอ่านของเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปให้สามารถใช้บริการได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง อาทิ ห้องสมุดเด็กสวนดอกคูณ ห้องสมุดเด็กสวนรัชดานุสรณ์ ห้องสมุดย่อยในชุมชน ห้องสมุดเด็กไท ห้องสมุดเด็กในโรงเรียน 4 แห่ง และโครงการห้องสมุดเคลื่อนที่แหล่งความรู้สู่ชุมชน หรือ Book Bike เป็นต้น เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก เยาวชน ผู้ปกครอง ชุมชน

พร้อมทั้งสนับสนุนความร่วมมือของครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เติบโตขึ้นอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งยังรณรงค์ให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาการศึกษาเด็กและเยาวชนผ่านการส่งเสริมการอ่าน

ความสำเร็จจากการดำเนินงานที่สะท้อนให้เห็นถึงการทำงานแบบเครือข่าย คือการทำงานร่วมกับ **สมาคมไทยสร้างสรรค์** ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาเด็กด้วยการอ่านเข้ามาบริหารจัดการทั้งระบบ โดยเทศบาลเป็นผู้กำหนดนโยบายและสนับสนุนงบประมาณ และสมาคมมีหน้าที่รายงานผลการดำเนินงานให้เทศบาลทราบทุกเดือน นอกจากนี้ยังให้ภาคประชาชนประสานกับประธานชุมชนหรือตัวแทนของชุมชนแต่ละแห่งเพื่อกำหนดแผนออกทำกิจกรรมที่ชุมชน ให้ชุมชนที่ให้ความสำคัญกับการอ่าน เสียสละพื้นที่ในบ้านของตนเพื่อตั้งชั้นหนังสือไว้ให้บริการเด็กในชุมชน และยังมีการจัดตั้งเครือข่ายในรูปแบบ **“คณะกรรมการส่งเสริมการอ่าน”** โดยมีตัวแทนจากผู้ปกครองที่มาใช้บริการห้องสมุดชุมชนร่วมเป็นกรรมการ ทำหน้าที่กำหนดทิศทาง นโยบาย และบริหารจัดการเกี่ยวกับการส่งเสริมการอ่าน การดำเนินการสร้างสังคมการอ่านได้ดำเนินเข้าสู่ปีที่ 5 ทำให้โครงการต่างๆ ภายใต้ยุทธศาสตร์การสร้างสังคมแห่งการอ่านได้รับความสนใจและตอบรับเป็นอย่างดีจากเด็ก เยาวชน พ่อแม่ผู้ปกครอง รวมทั้งชุมชน มีผู้ใช้บริการมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องขยายพื้นที่ให้บริการโดยสร้างอาคารใหม่เพื่อรองรับผู้ใช้บริการที่เพิ่มมากขึ้น ผลงานที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ คือ **โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่แหล่งความรู้สู่ชุมชน (Book Bike)** ได้รับรางวัลดีเด่นระดับประเทศ ประเภทนวัตกรรมให้บริการประชาชน ประจำปี 2552 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการพลเรือน (ก.พ.ร.)

ชมรมคนใจเดียวกัน

โดยทั่วไปองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดกิจกรรม โครงการ ต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานของชุมชนในพื้นที่ แต่มักดำเนินงานต่างกิจกรรม ต่างกลุ่มชุมชน ไม่เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่าย ขาดการ เชื่อมประสานความต้องการที่ตรงกันในบางกิจกรรม อย่างไรก็ตาม เมื่อ พิจารณาจากกิจกรรม ชมรม องค์กรต่าง ๆ ในเทศบาลนครขอนแก่นจะพบว่า มีการทำงานที่หลากหลาย แม้มีจุดประสงค์การจัดกิจกรรมแตกต่างกัน แต่ มีจุดร่วมคือ คนในเทศบาลมักจัดกิจกรรมที่ตนเองถนัดและสนใจ ด้วยเหตุนี้เอง เทศบาลนครขอนแก่นจึงสังเกตเห็นว่ากลุ่มคนเหล่านี้มีศักยภาพ และมีความปรารถนาที่จะให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างชมรม โดยได้ประสาน กับชมรมองค์กรต่าง ๆ ให้มาดำเนินงานร่วมกัน ก่อให้เกิด **“ชมรมคนใจ เดียวกัน”** เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปมีโอกาสได้ศึกษาเรียนรู้ ตามอัธยาศัย ตามความสนใจของตน เชื่อมโยงกิจกรรมเหล่านี้กับการศึกษา ในโรงเรียน ปัจจุบันชมรมคนใจเดียวกัน ประกอบด้วย 15 ชมรม ได้แก่ ชมรมบอนไซขอนแก่น ชมรมคนรักสวนชมขอนแก่น ชมรมไม้ดอก ไม้ประดับ ชมรมอนุรักษ์พระเครื่อง ชมรมนกกรงหัวจุกนครขอนแก่น ชมรม ปลาสวยงาม ชมรมถ่ายภาพ ชมรมขอนแก่นออฟโรด ชมรมแอดัมฮูป ชมรมครอบครัวรักการอ่าน เครือข่ายชมรมจักรยาน ชมรมขอนแก่นไบค์ ไทยแลนด์ ชมรมกีฬาร่วมบินขอนแก่น ชมรมหนังสือ และชมรมเครื่องปั้นเล็ก

ความโดดเด่นของการเกิดชมรม คนใจเดียวกันกับบทบาทของเทศบาลนคร ขอนแก่นที่เห็นเด่นชัดคือ การปรับบทบาท ของเทศบาลนครขอนแก่นจากเดิมเป็น ผู้ปฏิบัติเป็นผู้ประสานงาน เชื่อมโยงกลุ่ม คนต่างๆ เข้ามาร่วมกันเป็นเครือข่าย สร้าง คุณประโยชน์ให้กับนครขอนแก่น ผลจาก

การดำเนินงานของชมรมคนใจเดียวกันพบว่า มีเด็กเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไปได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และสามารถนำ ความรู้จากการจัดกิจกรรมของชมรมไปสร้างรายได้ พัฒนาสู่การสร้างอาชีพ ทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ช่วยสร้าง ความเข้มแข็งและความสัมพันธ์อันดี และดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยม ชมชมรมต่างๆ ทำให้แต่ละชมรมเกิดความเข้มแข็งในการทำกิจกรรมอย่าง ต่อเนื่องและขับเคลื่อนชมรมให้อยู่รอดได้

ศูนย์เยาวชนและครอบครัว เทศบาลนครขอนแก่น

เทศบาลนครขอนแก่นเป็นเทศบาลนครขนาดใหญ่ที่มีชุมชนมากถึง 90 ชุมชน แต่ละชุมชนมีทั้งเด็กและเยาวชนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ประกอบกับ เทศบาลมีเป้าหมายต้องการสร้างชุมชนและสังคมที่น่าอยู่ โดยมุ่งเน้นกลุ่ม เป้าหมายไปที่เด็กและเยาวชนอันเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างชุมชน และสังคมที่น่าอยู่ต่อไปในอนาคต เทศบาลจึงเกิดแนวคิดในการจัดตั้ง ศูนย์เยาวชนและครอบครัวขึ้น ในปี 2553 ดำเนินการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ ด้านจิตตปัญญาที่เน้นการเรียนรู้จากภายใน ภายใต้แนวคิด **“บ่มเพาะ แดก หน่อ ต่อยอด หลากหลาย แตกต่าง กระตุ้นการสร้างสรรค์สู่ความดีงาม”** ภายใต้บริหารจัดการโดย **“สมาคมไทลึกลา”** ที่ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วม นำทรัพยากรที่มีอยู่แล้วในชุมชนมาเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดการ ศึกษาเรียนรู้ พัฒนา สร้างสรรค์ เป็นเสมือนเกราะป้องกันให้เยาวชนมี ความเข้มแข็งทั้งความคิด จิตใจและการกระทำ ส่งผลให้เกิดการจุดประกาย ความคิดมีการนำเสนอโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากเทศบาล ซึ่งศูนย์เป็นผู้จัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่อเทศบาล

ศูนย์เยาวชนและครอบครัวแห่งนี้ยังเป็นเสมือนพื้นที่แห่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ นำความรู้ความสามารถ ของตนมาแลกเปลี่ยน เผยแพร่จากรุ่นสู่รุ่นต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

เป็นกิจกรรมทางเลือกสำหรับเยาวชนและครอบครัว ส่งเสริมการเรียนรู้ในระบบในจังหวัดขอนแก่น บทบาทของศูนย์ได้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและประสานงานกิจกรรมเรียนรู้และสร้างสรรค์ของเยาวชนในเทศบาลนครขอนแก่น รวมทั้งสร้างเครือข่ายการศึกษาทางเลือกสำหรับเยาวชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นและพื้นที่ใกล้เคียง ทั้งนี้ การดำเนินงานของศูนย์ฯ ได้วางยุทธศาสตร์ที่สำคัญไว้ 7 ประการ ได้แก่ 1) ผู้นำยุวกระบวนการ (การศึกษาทางเลือก) “ทักษะผู้นำที่เรียนรู้อย่างไรขอบเขต จากโลกภายในสู่โลกภายนอกบนวิถีจิตตปัญญาศึกษา” 2) อาศรมศูนย์เยาวชน (UYFC Hermitage) “ทักษะชีวิตจากการดำรงอยู่ร่วมกันบนวิถีจิตตปัญญา และห้องเรียนขอบฟ้ากว้าง” 3) ห้องเรียนพ่อแม่ “เกราะคุ้มกันของครอบครัวที่เกิดจากความเข้าใจ รับฟัง และสื่อสารอย่างลึกซึ้งของพ่อแม่และลูก” 4) D.I.Y. (เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์) “ทำด้วยมือ เห็นด้วยใจ งามในคุณค่าแห่งศิลป์” 5) สื่อสะท้อนความคิด “สร้างสรรค์สื่อหลากหลายรูปแบบ ไปพร้อมๆ กับสร้างสื่อสัมพันธ์ให้ตนเอง ผู้คน ชุมชนและสังคม” 6) สุขภาวะและสิ่งแวดล้อม(สุขภาวะองค์กรรวม) “สุขกาย สบายใจ จากตนเองสู่ผู้คนและสิ่งแวดล้อมรอบข้าง” และ 7) การตลาดเชิงสังคม (Social Marketing) “การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ให้สังคมได้เกิดการตระหนักในการเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสังคมน่าอยู่และเอื้ออาทร”

บทบาทของเทศบาลที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์ฯแห่งนี้คือ เทศบาลได้ทำหน้าที่ในฐานะ “คุณอำนวย” เชื่อมประสานการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคีต่างๆ อย่างเป็นเครือข่าย เพื่อก้าวข้ามอุปสรรค ข้อจำกัดต่างๆ และทำให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน จนศูนย์ฯแห่งนี้ได้กลายเป็นศูนย์ประสานงานเชื่อมโยงเครือข่ายกลุ่มต่างๆ ที่ต้องการทำงานกับเยาวชนและสังคมในเขตเทศบาลนครขอนแก่น

เทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

เทศบาลนครนนทบุรี เป็นเมืองขนาดใหญ่ซึ่งมีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร มีลักษณะสภาพสังคมเศรษฐกิจไม่ต่างจากกรุงเทพมหานคร อีกทั้งยังเป็นเขตที่ประชาชนในเขตเมืองหลวงได้ขยับขยายมาอยู่อาศัย ทำให้มีประชากรอยู่อย่างหนาแน่นทั้งประชากรจริงและประชากรแฝง ส่งผลต่อการบริหารงานและบริการสาธารณะของเทศบาลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อย่างไรก็ตามเทศบาลโดยคณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มุ่งมั่นที่จะทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยอาศัยการบริหารงานผ่านเครือข่ายองค์กรทั้งในระดับชุมชนและเอกชน ระดับหน่วยงานราชการและท้องถิ่น รวมถึงระดับองค์กรต่างประเทศ เพื่อที่จะพัฒนาและต่อยอดการให้บริการแก่ประชาชนอย่างสัมฤทธิ์ผล ไม่ว่าจะเป็น สิ่งแวดล้อม การศึกษา การสาธารณสุข คุณภาพชีวิต โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเทศบาลนครนนทบุรีที่กล่าวไว้ว่า **นครนนท์เมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีบริการที่เป็นเลิศ และบริหารจัดการที่ดี**

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
รหัสไปรษณีย์ 11000
โทรศัพท์ 02-589-0500 ต่อ 187 โทรสาร 02-589-0509
- * **ประชากร** 259,341 (ชาย 123,615 คน หญิง 135,726 คน)
- * **พื้นที่** 38.9 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 93 ชุมชน)
- * **รายได้** 1,289,571,957.88 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้
เงินยืมจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 486,121,343.28 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสมนึก ธนเดชากุล นายกเทศมนตรีนครนนทบุรี
2. น.อ.สวาท นิยมเหตุ ประธานสภาเทศบาลนครนนทบุรี
3. นางสาวพรศรี กิจธรรม ปลัดเทศบาลนครนนทบุรี

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 21 คน
หญิง จำนวน 3 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้าง
เครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลนครนนทบุรี ได้แก่

โครงการคลองสวยน้ำใส

โครงการคลองสวยน้ำใส ถือเป็นโครงการที่แสดงถึงการเสริมสร้าง
และพัฒนาเครือข่าย **ในระดับชุมชนและเอกชน** ทั้งนี้สืบเนื่องจากการเจริญ
เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วของเทศบาลนครนนทบุรี ประกอบกับการพัฒนา
สาธารณูปโภคในด้านต่างๆ ได้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมมากมาย
อาทิ ปัญหาความเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำในคลองต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
คลองในเขตชุมชนหนาแน่นของเทศบาลที่เป็นปัญหาสะสมมานาน ทำให้
ไม่สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์เพื่ออุปโภคและบริโภคได้อย่างเต็ม
ประสิทธิภาพ ทั้งยังทำให้สูญเสียความสวยงามของทัศนียภาพริมฝั่งลำคลอง
ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ปัญหาของคุณภาพน้ำ
ในลำคลองโดยส่วนใหญ่เกิดจากคลองเป็นที่รองรับน้ำเสียและของเสียจาก
แหล่งกำเนิดมลพิษต่าง ๆ เช่น บ้านเรือน แหล่งชุมชน โรงงาน สถานประกอบ
การ ที่ระบายน้ำเสียโดยมิได้มีการบำบัด จึงส่งผลทำให้น้ำเน่าเสีย
ไม่สามารถใช้เพื่อประโยชน์อื่นใดได้นอกจากการคมนาคมสัญจรทางน้ำ
เท่านั้น ตลอดจนคูคลองบางสายเกิดการตื้นเขิน เมื่อถึงฤดูฝนก็ไม่สามารถ
ระบายน้ำได้ทันทีจึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่อยู่บ่อย ๆ ก่อให้เกิด
ความเสียหายต่อชุมชน และบ้านเรือนที่อาศัยอยู่ในบริเวณริมคลอง

จากมูลเหตุที่กล่าวเบื้องต้น เทศบาลนครนนทบุรี จึงได้จัดให้มี
กิจกรรมรณรงค์ คลองสวย น้ำใส ขึ้น เพื่อฟื้นฟูคุณภาพน้ำในคลองต่างๆ
ในเขตเทศบาล แต่ความสำเร็จจากการดำเนินโครงการจะประสบผลเป็น
รูปธรรมได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนต่างๆ ในเขต
เทศบาลและหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง ร่วมเข้ามาเป็นเครือข่ายในการ
ดำเนินงาน โดยเฉพาะกับชุมชนต่างๆ เทศบาลได้ดำเนินการจัดทำบันทึก
ข้อตกลง (MOU) ว่าด้วยเรื่องคลองสวยน้ำใส ที่มีรายละเอียดเกี่ยวการ
ดำเนินงานร่วมกัน อาทิ

- * เทศบาลจะสนับสนุนการดำเนินโครงการคลองสวย น้ำใส ของชุมชน
- * เทศบาลจะร่วมกับชุมชนในการรณรงค์สร้างจิตสำนึกของประชาชนในการอนุรักษ์คู คลอง
- * ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม โดยจะดำเนินการ
  - ๑ ดูแลสภาพคลองให้สะอาด ปราศจากวัชพืชและขยะ
  - ๑ ปรับปรุงภูมิทัศน์ เพิ่มพื้นที่สีเขียว
  - ๑ ดูแลรักษาคุณภาพน้ำในคลอง
  - ๑ ไม่ปลูกสิ่งก่อสร้างรुकล้ำคูคลอง
  - ๑ มีการจัดการน้ำเสียและขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ
  - ๑ ชุมชนจะดำเนินกิจกรรมคลองสวย น้ำใสอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ เทศบาลนครนนทบุรียังได้สร้างเครือข่ายกับภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินกิจกรรมโครงการคลองสวย น้ำใส ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ อาทิเช่น กรมชลประทาน ทหารบก กรมราชทัณฑ์ เป็นต้น สำหรับเครือข่ายภาคเอกชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการคลองสวย น้ำใส อาทิ บริษัท ไทยโตชิบาอุตสาหกรรม จำกัด (นนทบุรี) บริษัท ชัยใจเดงกิ จำกัด บริษัท ไนซ์ แอพพารเอล จำกัด เป็นต้น โดยเครือข่ายภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการคลองสวย น้ำใส สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และกำลังคนในการพัฒนาคู คลอง ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้โครงการคลองสวย น้ำใสของเทศบาลนครนนทบุรีสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างยิ่ง

จากการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว ส่งผลให้เกิดความสำเร็จ ในการสร้างเครือข่ายของชุมชนในการอนุรักษ์คู คลอง พัฒนาคุณภาพ

สิ่งแวดล้อม และปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในเขตเทศบาลนครนนทบุรีให้ดีขึ้น ปัจจุบันมีชุมชนเครือข่ายที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 50 ชุมชน ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการคลองสวย น้ำใสแต่ละชุมชนจะรับผิดชอบดูแลคลองความยาวประมาณ 800 – 1500 เมตร โดยอาสาสมัครของแต่ละชุมชนมีหน้าที่เก็บขยะ และวัชพืช ในคู คลอง ตัดแต่งกิ่งไม้ตลอดแนวคู คลอง และผลิตน้ำจุลินทรีย์ จุลินทรีย์บอล ใส่ลงในคู คลองต่าง ๆ ทั้งนี้ หากรวมความยาวของคู คลอง ที่ชุมชนช่วยกันดูแลรักษาความสะอาด มีความยาวประมาณ 50,000 เมตร หรือประมาณ 50 กิโลเมตร

โครงการพัฒนาขีดความสามารถศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยในท้องถิ่น

โครงการพัฒนาขีดความสามารถศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถือว่าเป็นโครงการที่แสดงถึงการเสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายในระดับหน่วยงานราชการและท้องถิ่น โดยเทศบาลนครนนทบุรีได้รับการ

สนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อดำเนินงานโครงการพัฒนาขีดความสามารถศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยในท้องถิ่น โดยได้มีข้อตกลงร่วมกันในการพัฒนาเด็กเล็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 5 ปี

เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตและมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ให้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี และการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากทั้งด้านพันธุกรรม การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว สภาพแวดล้อม ประสบการณ์เดิม ประสบการณ์ในปัจจุบัน

ทั้งนี้ เทศบาลได้คัดเลือก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอู่ไธวัล ที่โรงเรียนนครนนท์วิทยา 5 ทานสัมฤทธิ์ เป็นศูนย์ต้นแบบ เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอู่ไธวัลเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความพร้อมในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นผู้สอนที่มีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และประสบการณ์ตรงให้กับเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและพัฒนาการตามวัยของเด็ก หรือการเรียนการสอนที่มีการพัฒนานวัตกรรมในการให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัยหลากหลาย อาทิ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ลูกเสืออนุบาล (Junior Scout) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการ (Project Approach) การนำสื่อ Montessori มาใช้ในการเรียนรู้ กิจกรรมผลิตสื่อจากเศษวัสดุ เป็นต้น โดยเฉพาะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ลูกเสืออนุบาล (Junior Scout) นั้นสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน และพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถือเป็นผู้ริเริ่มแนวคิดกิจกรรมดังกล่าวเป็นแห่งแรกในประเทศไทย

เทศบาลนครนนทบุรี จึงได้สร้างเครือข่ายทางการศึกษาผ่านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอู่ไธวัล ในการขยายความรู้และแนวทางในการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยไปยังศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นๆ ในจังหวัดนนทบุรี เพื่อพัฒนาการให้การเรียนรู้แก่เด็กในจังหวัดให้มีความทัดเทียมกัน โดยถ่ายทอดไปยังเครือข่าย 5 ศูนย์ด้วยกัน ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็กเทศบาลเมืองบางบัวทอง ศูนย์เด็กเล็กเทศบาลเมืองบางกรวย ศูนย์เด็กเล็กเทศบาลเมืองบางศรีเมือง ศูนย์เด็กเล็กเทศบาลตำบลปลายบาง และศูนย์พัฒนา

เด็กเล็กตำบลไทรมา ทั้งนี้ ศูนย์ต้นแบบจะมีการดูแลและให้คำปรึกษาแก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้ง 5 แห่ง ในทุกกระบวนการ อาทิ

- * ตรวจสอบสภาพปัญหาและความต้องการศูนย์เครือข่ายทั้ง 5 แห่ง นำปัญหาและความต้องการที่พบของศูนย์เครือข่ายมาจัดทำแผนในการพัฒนา
- * จัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานให้กับศูนย์เครือข่าย
- * จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับศูนย์เครือข่ายทั้ง 5 แห่งเกี่ยวกับ
  - อบรมดูแลให้ความรู้ในการพัฒนาเด็กเล็ก 0-5 ปี
  - จัดอบรมการผลิตสื่อจากเศษวัสดุ และการใช้สื่อ Montessori
  - จัดอบรมการสอนแบบโครงการ Project Approach
  - จัดอบรมการสอนลูกเสืออนุบาล Junior Scout
  - ดำเนินการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์เครือข่าย
  - การติดตามประเมินผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ของศูนย์เด็กเล็กเครือข่าย 5 ศูนย์
- * ศูนย์ต้นแบบและศูนย์เครือข่ายจัดกระบวนการสรุปและถ่ายทอดบทเรียนเพื่อจัดทำเอกสารสรุปการดำเนินงาน

นอกจากนี้ การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กต้นแบบและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเครือข่าย จะนำไปสู่การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในอนาคต คือ ศูนย์เครือข่ายทั้ง 5 ศูนย์ต้องก้าวสู่การเป็นต้นแบบและขยายแนวทางดังกล่าวไปยังลูกข่ายอีกศูนย์ละ 5 แห่ง รวมถึงการเข้าร่วมเป็นเครือข่ายของศูนย์ 3 วย “สานสายใยรักในครอบครัว” ตามโครงการแนวพระราชดำริของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร อีกด้วย

ความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

เครือข่ายใน ระดับองค์กรต่างประเทศ ที่เทศบาลนครนนทบุรีมีอยู่นั้น ส่วนใหญ่เป็นเครือข่ายความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับบริบทสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก โดยเทศบาลได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศมากมาย ได้แก่

* เครือข่ายความร่วมมือ Kitakyushu Initiative for a Clean Environment เป็นเครือข่ายความร่วมมือภายใต้การบริหารจัดการของ United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (UNESCAP) และภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลญี่ปุ่น Institute for Global Environmental Strategies (IGES) ซึ่งเครือข่ายความร่วมมือดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการจัดการมูลฝอย มลพิษทางน้ำ อากาศ โดยเลือกใช้เทคนิคและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

* เครือข่าย Mayors' Asia Pacific Environmental Summit เป็นการสร้างเครือข่ายโดยการจัดการประชุม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ และจัดขึ้นเพื่อกระตุ้นให้ผู้นำองค์กรต่างๆ มีการดำเนินงาน ปรับปรุง พัฒนา แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมในทางที่ดีขึ้น ภายใต้การบริหารจัดการของเมือง Melbourne ประเทศออสเตรเลีย

* เครือข่าย Southeast Asia Urban Environment Applications Project (SEA-UEMA), CIDA-AIT Partnership เป็นเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ผ่านทางสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asian Institute

of Technology) โดยการสนับสนุนงบประมาณจาก Canadian International Development Agency (CIDA) ประเทศแคนาดา

* เครือข่าย Asia-Pacific Mayors' Forum on Environmentally Sustainable Infrastructure Development เป็นเครือข่ายที่ดำเนินการโดยเมือง Ulsan ประเทศเกาหลีร่วมกับ UNESCAP (United Nation Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (ESCAP) ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อกระตุ้น ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำองค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการโครงสร้างของเมืองในการวิเคราะห์ถึงแนวโน้มของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น แนวทางแก้ไข ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและตัวอย่างเมืองที่ได้ดำเนินงานประสบความสำเร็จ

สำหรับการดำเนินงานภายใต้เครือข่ายความร่วมมือดังกล่าวข้างต้น บทบาทของเทศบาลนครนนทบุรีก็จะคล้ายคลึงกันในแต่ละเครือข่าย ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายและกิจกรรมการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ดำเนินกิจกรรมหรือโครงการตามที่ได้ลงนามข้อตกลงหรือให้สัญญาไว้ และมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เทศบาลนครภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต

เทศบาลนครภูเก็ตมุ่งมั่นพัฒนาสู่การเป็นเมืองแห่งความน่าอยู่และปลอดภัย ผู้คนทุกเชื้อชาติ ศาสนา อยู่ร่วมกันด้วยความเอื้ออาทรและสงบสุข การคมนาคมสะดวกสบาย มีสิ่งสาธารณูปโภค

ครบครัน การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมดี และยังคงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวภูเก็ตไว้ได้ ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต อาหารพื้นเมือง การแต่งกาย ภาษาถิ่น สถาปัตยกรรมชิโน-โปรตุกีสอันเป็นเอกลักษณ์ ประเพณีที่หลากหลายและหล่อหลอมทุกคนให้มีความเป็นหนึ่งเดียว โดยเทศบาลอาศัยกลไกที่สำคัญในการดำเนินงาน คือ **เครือข่ายที่เข้มแข็ง** ที่เชิญชวนทุกภาคส่วนในสังคมเมืองภูเก็ต ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนา บริหารจัดการเมือง นำไปสู่การธำรงรักษาอัตลักษณ์ของท้องถิ่นแบบภูเก็ตไว้

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต รหัสไปรษณีย์ 83000 โทรศัพท์ 076-222-932 โทรสาร 076-222-932
- * **ประชากร** 75,518 คน (ชาย 34,633 คน หญิง 40,885 คน)
- * **พื้นที่** 12 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 18 ชุมชน)
- * **รายได้** 488,374,335.39 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้เงินยืมจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 522,117,259.53 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นางสาวสมใจ สุวรรณศุภานา นายกเทศมนตรีนครภูเก็ต
2. นายทรงวุฒิ หงษ์หยก ประธานสภาเทศบาลนครภูเก็ต
3. นายรัชชัย ทองมั่ง ปลัดเทศบาลนครภูเก็ต

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 20 คน
หญิง จำนวน 4 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลนครภูเก็ต ได้แก่

การพัฒนาและอนุรักษ์ย่านการค้าเมืองเก่าภูเก็ต

พื้นที่ย่านใจกลางเมืองประมาณ 210 ไร่ เดิมเป็นย่านการค้าปลีกเก่าแก่เต็มไปด้วยตึกแถวรูปแบบชิโน-โปรตุกีส อายุประมาณ 80-100 ปี อีกทั้งเป็นถนนเศรษฐกิจสำคัญของเมืองภูเก็ต ต่อมาเมื่อศูนย์กลาง

เศรษฐกิจย้ายไปอยู่แถบชายฝั่งทะเลของเกาะภูเก็ต ทำให้การค้าในย่านนี้ซบเซาลง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างทางสังคม มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนภูเก็ต เทศบาลนครภูเก็ตจึงตระหนักว่าหากไม่ดำเนินการใดๆ เศรษฐกิจในเขตเมืองจะยิ่งแย่งลง และเยาวชนรุ่นใหม่จะลืมหอกเหง้าและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่บรรพบุรุษสร้างไว้ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาและอนุรักษ์ย่านการค้าเมืองเก่าภูเก็ตขึ้น ซึ่งเป็นโครงการที่เทศบาลร่วมกับเครือข่ายต่างๆ ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง และในปี 2554 ได้ขยายขอบเขตการดำเนินงานทั้งในเชิงพื้นที่ กิจกรรม และเครือข่ายความร่วมมือพัฒนาย่านการค้าเมืองเก่า โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น 2 ด้าน คือ

1) ด้านการปรับปรุงภูมิทัศน์เมือง เทศบาลได้ดำเนินการร่วมกับเครือข่ายต่างๆ ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค บริษัท ทีโอที จำกัด บริษัท กสท.โทรคมนาคม จำกัด บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด มูลนิธิเมืองเก่าภูเก็ต ปรับปรุงภูมิทัศน์มากมาย อาทิ ในระยะแรกได้นำสายไฟฟ้าบริเวณถนนกลางลงใต้ดิน ซึ่งประสบความสำเร็จด้วยดี เนื่องจากเทศบาลได้ทำงานโดยอาศัยเครือข่ายและการมีส่วนร่วม ทั้งจากมูลนิธิเมืองเก่าภูเก็ตและชุมชน Old Phuket Town ที่เป็นตัวกลางประสานระหว่างเทศบาลและคนในพื้นที่ จนทำให้การไฟฟ้าฯ เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน และได้ขยายโครงการระยะที่ 2 ไปที่ถนนกระบี่ ดินุ๊ก ภูเก็ต และเทพกระษัตรีบางส่วน ทั้งนี้ นอกจากการไฟฟ้าฯ และบริษัทการสื่อสารต่างๆ จะเป็นผู้ออกงบประมาณในการก่อสร้างแล้ว กรณีที่ประชาชนไม่เห็นด้วยหรือไม่เข้าใจในรูปแบบของการก่อสร้าง เครือข่ายดังกล่าวยังได้ทำหน้าที่ชี้แจงต่อประชาชนแทนเทศบาลอีกด้วย และได้ร่วมกันจัดระเบียบสายไฟให้เรียบร้อยในถนนที่ยังมิได้นำสายไฟลงดินเพื่อให้เมืองมีความสวยงามและเป็นระเบียบ นอกจากนี้เทศบาลยังร่วมกับมูลนิธิเมืองเก่าภูเก็ต โดยทำการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างในบริเวณถนนกลาง ซอยรมณีย์ ถนนกระบี่และถนนดินุ๊ก ทำให้เกิดความสวยงามและความปลอดภัยอีกด้วย

2) ด้านวัฒนธรรม เทศบาลนครภูเก็ตได้ดำเนินการร่วมกับเครือข่ายต่างๆ ได้แก่ สมาคมเพอรานากัน กรมธนารักษ์ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดภูเก็ต ศาลเจ้าจุ้ยตุ่ยเต้าโบเก้ง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ชุมชนเมืองเก่าภูเก็ต มูลนิธิเมืองเก่าภูเก็ต ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามที่แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของคนเมืองภูเก็ต โดยผลจากความร่วมมือในการดำเนินงานนำไปสู่การจัดกิจกรรมประเพณีต่างๆ อาทิ การจัดงานย้อนอดีตเมืองภูเก็ต การจัดงานวิวาร์บบาบ่าแบบโบราณ งานท่องเที่ยวฤดูหนาว ตรุษจีน ซึ่งเป็นกิจกรรมนำเที่ยวและไหว้เจ้าในเทศกาลตรุษจีน นอกจากกิจกรรมดังกล่าวยังมีการต่อยอดให้เห็นถึงรูปธรรมแห่งความสำเร็จด้านวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่ การบรรยายความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตวัฒนธรรมให้แก่ผู้มาเยี่ยมชมเมืองภูเก็ต โดยผู้บรรยายเป็นชาวชุมชนเมืองเก่าภูเก็ตเอง ทำหน้าที่เสมือนเป็นไกด์ท้องถิ่น หรือการที่กรมธนารักษ์ได้มอบอาคารราชพัสดุ ซึ่งเป็นอาคารสถาปัตยกรรมแบบชิโน-โปรตุกีส ให้เทศบาลนครภูเก็ตดำเนินการก่อตั้งเป็นพิพิธภัณฑ์เมืองร่วมกับสมาคมเพอรานากัน ทำให้พิพิธภัณฑ์นี้เป็นแหล่งศึกษาและเผยแพร่วิถีชีวิตของคนเมืองภูเก็ตต่อไป

การพัฒนาและอนุรักษ์ย่านการค้าเมืองเก่าภูเก็ตที่กล่าวมา ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจในย่านเมืองเก่า และเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีความสำคัญของจังหวัดภูเก็ต นำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถรับคณะศึกษาดูงานได้โดยไม่ต้องผ่านเทศบาล และยังสามารถได้รับเลือกเป็นชุมชนตัวอย่าง 1 ใน 16 แห่งของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

การบริหารจัดการขยะ

เทศบาลนครภูเก็ต เทศบาลนครภูเก็ต มุ่งที่จะทำการบริหารจัดการขยะแบบบูรณาการ โดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือ 2 เครือข่ายหลัก แบ่งหน้าที่รับผิดชอบกับการจัดการขยะ

1) กรรมการบริหารจัดการขยะ ที่ประกอบไปด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 19 แห่งในจังหวัดภูเก็ตโดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานฯ ร่วมกันบริหารจัดการขยะในรูปแบบของคณะกรรมการบริหารจัดการขยะ มูลฝอย จังหวัดภูเก็ต ลักษณะของความร่วมมือจะเน้นการกำจัดขยะในเชิงการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศูนย์กำจัดขยะ การกำหนดและรับผิดชอบค่ากำจัดขยะร่วมกัน การกำหนดเส้นทางขนขยะเพื่อลดปัญหามลพิษทางกลิ่น เป็นต้น 2) ประชาคมพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นเครือข่ายความร่วมมือ ในการจัดการสิ่งแวดล้อมและประเด็นขยะที่เน้นการลดปริมาณขยะ และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก ซึ่งประกอบไปด้วย

ชุมชน สถานประกอบการ ร้านอาหาร สถานศึกษา โรงแรม โรงพยาบาล มาร่วมกันทำหน้าที่สร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะและรักษาสิ่งแวดล้อม เช่น การเลี้ยงไส้เดือน การทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ รวมทั้งรณรงค์ ส่งเสริมกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้การจัดการสิ่งแวดล้อม

โดยในเครือข่ายประชาคมพิทักษ์สิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมที่เพิ่มเติมจากปี 2553 มากมาย อาทิ

- * เทศบาลร่วมกับชมรมร้านขายยาจังหวัดภูเก็ต จัดทำโครงการ Phuket Safe เพื่อคัดแยกถ่านไฟฉาย หรือแบตเตอรี่ออกจากขยะทั่วไปจากบ้านเรือนก่อนเข้าสู่เตาเผา โดยประชาชนสามารถนำถ่านไฟฉาย หรือแบตเตอรี่ไปแลกยาจากร้านขายยาที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 14 ร้าน ซึ่งจะมีสติ๊กเกอร์เป็นสัญลักษณ์ติดไว้หน้าร้าน โดยยาที่มีไว้แลกได้รับความอนุเคราะห์จากชมรมร้านขายยา ซึ่งเทศบาลไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด
- * เทศบาลร่วมกับสโมสรโรตารีภูเก็ตเซาท์ และชุมชนย่านการค้าเมืองเก่าภูเก็ต จัดทำโครงการรักชุมชน รักษาสิ่งแวดล้อม นำร่องคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี แจกถุงให้กับชุมชนเพื่อคัดแยกขยะ ถุงสีเขียวสำหรับใส่ขยะอินทรีย์ที่ย่อยสลายได้ ถุงสีดำสำหรับขยะทั่วไป ถุงสีแดงสำหรับขยะอันตราย สำหรับขยะอินทรีย์และขยะทั่วไป เทศบาลจัดเก็บตั้งแต่เวลา 20.00 น. เป็นต้นไปทุกวัน ขยะมูลฝอยอันตรายเทศบาลจัดเก็บเดือนละ 1 ครั้งทุกวันศุกร์ของสัปดาห์สุดท้ายของเดือน ในขณะที่เทศบาลได้ใช้รถจัดเก็บขยะทั่วไปมาแบ่งเป็นช่องสำหรับจัดเก็บขยะแบบแยกประเภท
- * เทศบาลร่วมกับโรงพยาบาลวชิระภูเก็ต แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เกิดเป็นเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการที่มีเป้าหมายเดียวกัน คือลดปริมาณขยะ ด้วยการคัดแยกแล้วนำขยะอินทรีย์ไปแปรรูปเป็นปุ๋ยหมัก หรือทำน้ำหมักชีวภาพ แยกขยะอันตรายหรือขยะติดเชื้อเพื่อนำไปกำจัดให้ถูกวิธี

การสร้างเครือข่ายส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา

เทศบาลนครภูเก็ตได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา 3 ด้าน ประกอบด้วย

1) การศึกษาในระบบ นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัย มีกิจกรรมที่เกิดจากเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานมากมาย อาทิ

- * เทศบาลได้ทำข้อตกลงร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต และ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พัฒนาให้นักเรียนมัธยมปลายในโรงเรียนเทศบาลปลูกปัญญา สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ 100% ซึ่งจากการติดตามพบได้ว่านักเรียนสามารถเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้ตามเป้าหมายที่วางไว้
- * เทศบาลร่วมกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ จัดทำห้องเรียนสีเขียวเป็นแหล่งให้ความรู้เกี่ยวกับการประหยัดพลังงานไฟฟ้า และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักถึงการประหยัดพลังงานและฝึกปฏิบัติจริงจนเป็นนิสัย
- * เทศบาลร่วมกับมหาวิทยาลัยหัวเฉียว มอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนในจังหวัดภูเก็ต จำนวนปีละ 2 ทุน ให้ศึกษาต่อ ในระดับปริญญาตรีที่ประเทศจีน

2) การจัดหลักสูตรท้องถิ่น เทศบาลได้ร่วมกับศาลเจ้าและชุมชนต่างๆ ในย่านซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนเข้ามาร่วมในการให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประเพณีที่ดั้งเดิมของท้องถิ่นภูเก็ต โดยเน้นเด็กระดับประถมศึกษาได้ซึมซับวิถีการดำรงชีวิตในแบบฉบับชาวเมืองภูเก็ตตั้งแต่เล็ก

นอกจากนี้ ยังขอความร่วมมือจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเข้ามาสนับสนุนให้ความรู้เกี่ยวกับทะเลอันดามันและแหล่งท่องเที่ยวอันดามันแก่นักเรียนในโรงเรียนต่างๆ เพราะทะเลอันดามันจัดได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของภูเก็ตที่ชาวภูเก็ตต้องทราบ

3) การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา เทศบาลพบว่าคุณครูที่ทำการสอนในโรงเรียนมีการย้ายกลับกลับภูมิลำเนาเดิมบ่อย ทำให้การเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง ต้องสรรหาคุณครูกำหนดแทน จึงได้มีแนวคิดที่จะสรรหาคุณครูที่เป็นคนท้องถิ่นเกิดในจังหวัดภูเก็ต เทศบาลจึงจัดทำโครงการ “ทุนการศึกษาเพื่อผลิตครูในบ้านเกิด จังหวัดภูเก็ต” โดยร่วมกับ มูลนิธิพัฒนาทรัพยากรบุคคลท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต มอบทุนให้กับเด็กภูเก็ตที่จบการศึกษาในระดับมัธยมปลาย และสนใจในวิชาชีพครู โดยเทศบาลเป็นผู้มอบทุนค่าเล่าเรียน ส่วนมูลนิธิฯ เป็นผู้มอบทุนค่าครองชีพจนจบหลักสูตร โดยมีเงื่อนไขว่าเมื่อจบการศึกษาแล้วต้องกลับมาเป็นคุณครูรับใช้บ้านเกิดของตนเอง

นอกจากนี้ เทศบาลยังมุ่งพัฒนาและจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ต่างๆ ทางการศึกษาแก่โรงเรียนเทศบาล อยู่เสมอ โดยได้ร่วมมือกับชมรมผู้ปกครอง ชมรมศิษย์เก่า และกรรมการสถานศึกษาดำเนินการ

เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอทุ่งสง
เทศบาลเมืองทุ่งสง และ
ทุกภาคส่วน น้อมนำ
พระราชดำริสและ
พระบรมราโชวาทมา
ปฏิบัติ เมื่อได้ผลสำเร็จ
เรื่องหนึ่งก็ดำเนินการ
อย่างต่อเนื่องและขยาย

ผลดำเนินงานเรื่องอื่นๆ ต่อยอดไป ทั้งนี้ได้นำหลักการทำงานแบบบูรณาการ
ด้วยเครือข่ายมาใช้ในการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น บูรณาการความคิด
ความคาดหวังของทุกภาคส่วนให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนา
ท้องถิ่น จังหวัด และประเทศ เช่น เครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหาหน้าน้ำท่วม
เมืองทุ่งสงแบบบูรณาการ เครือข่ายแก้ไขปัญหาจราจรเมืองทุ่งสงแบบ
บูรณาการ เครือข่ายผังเมืองรวมทุ่งสงแบบบูรณาการ เครือข่ายการป้องกัน
และบรรเทาสาธารณภัย ภัยพิบัติ เมืองทุ่งสงแบบบูรณาการ บริหารจัดการ
สาธารณภัย (ภัยพิบัติ) เชียงรุ๊ก เทศบาลเมืองทุ่งสงจึงนับเป็นเทศบาลที่มี
ความโดดเด่นด้านการบริหารจัดการเครือข่ายการทำงานทั้งองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ รวมถึงภาคประชาสังคม ดังจะเห็นได้จาก
การที่เทศบาลเมืองทุ่งสงใช้เครือข่ายข้างต้นในการบริหารจัดการภารกิจต่างๆ
ของเทศบาล

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลปากแพรก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ 80110
โทรศัพท์ 075-411-342 โทรสาร 075-411-515
- * **ประชากร** 29,497 คน (ชาย 13,683 คน หญิง 15,814 คน)
- * **พื้นที่** 7.17 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 18 ชุมชน)
- * **รายได้** 155,552,112.01 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้
เงินยืมจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 49,520,481 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายทรงชัย วงษ์วัชรดำรง นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง
2. นายวัชระ วสุนธราภิวัดม์ ประธานสภาเทศบาลเมืองทุ่งสง
3. นายพิเชษฐ์ อุษาสมงคล ปลัดเทศบาลเมืองทุ่งสง

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 17 คน
หญิง จำนวน 1 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้าง
เครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลเมืองทุ่งสง ได้แก่

เครือข่ายการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ภัยพิบัติ เมืองทุ่งสงแบบบูรณาการ

อำเภอทุ่งสงได้ตระหนักถึงปัญหาภัยพิบัติซึ่งเป็นปัญหาที่กำลังคุกคาม
โลกในปัจจุบัน ประกอบกับอำเภอทุ่งสงมักเผชิญกับปัญหาอุทกภัยเป็น
ประจำทุกปี และจากการเกิดอุทกภัยในเขตเทศบาลอำเภอทุ่งสง ระหว่าง

เดือนตุลาคม-มกราคม และเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2548 และวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2549 ทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อนในชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก ซึ่งการเกิดอุทกภัยอาจเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น สภาพภูมิศาสตร์ของพื้นที่อำเภอทุ่งสงที่ตั้งอยู่ในที่ราบลุ่มระหว่างหุบเขา โดยทิศเหนือเป็นแนวเทือกเขานครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นต้นน้ำของลำคลองสายใหญ่ 4 สาย คือ คลองท่าเลา คลองท่าไหลน คลองตม และคลองท่าแพ เมื่อฝนตกหนักจะเกิดกระแสน้ำไหลแรงและเร็วมาก โดยจะไหลบ่ามาท่วมเขตเทศบาลเมืองทุ่งสง พื้นที่บางตำบลของอำเภอทุ่งสง ซึ่งอยู่ทางทิศใต้คือ ตำบลชะมาย ตำบลที่วัง ตำบลเขาโร และพื้นที่บางส่วนในเขตอำเภอบางขัน คือ ตำบลวังหิน ตำบลบ้านนิคม และอีกสาเหตุหนึ่งเกิดจากสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่สร้างขึ้นกีดขวางทางน้ำ เช่น ถนน บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย การถมที่ดิน การตื้นเขินของลำน้ำธรรมชาติ ตลอดจนไม่มีอ่างเก็บน้ำเพื่อชะลอน้ำและระบบเตือนภัยน้ำท่วมที่ตีพอ ทำให้เทศบาลได้รับผลกระทบอยู่เป็นประจำ และเกิดการสูญเสียทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของราชการเป็นอย่างมาก

เทศบาลเมืองทุ่งสงจึงได้ร่วมผลักดันการทำงานแบบเครือข่าย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภัยพิบัติ เมืองทุ่งสงแบบบูรณาการขึ้น ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองทุ่งสง แนวทางพัฒนาระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภัยพิบัติ ให้มีประสิทธิภาพ โดยให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยในภัยพิบัติด้านต่าง ๆ ให้กับประชาชนในอำเภอทุ่งสง

ทั้งนี้ เครือข่ายการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย ภัยพิบัติ เมืองทุ่งสงแบบบูรณาการ ได้ประชุมและมีมติให้อำเภอทุ่งสงจัดตั้ง “ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่มแบบบูรณาการ” โดยมีนายอำเภอทุ่งสงเป็นผู้อำนวยการศูนย์ ฯ มอบหมาย

ภารกิจ ร่วมระดมทรัพยากร กำลังคน วัสดุ อุปกรณ์ ข้อมูลต่างๆ ของหน่วยงานเครือข่ายทุกภาคส่วนมาไว้ ณ ศูนย์อำนวยการฯ มีการบัญชาการ สามารถสั่งการเพื่อช่วยเหลือยามเกิดภัยพิบัติได้อย่างรวดเร็ว มีการจัดทำแผนป้องกันภัยแบบบูรณาการในทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และร่วมฝึกซ้อมแผนป้องกันน้ำท่วมตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของอำเภอทุ่งสงก่อนเกิดสถานการณ์ภัยพิบัติซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต และลดความสูญเสียในด้านชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้มากขึ้น

การดำเนินงานในลักษณะเครือข่ายนี้ช่วยให้การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอทุ่งสงเกิดความคล่องตัวในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ สามารถปฏิบัติงานป้องกัน ช่วยเหลือ และบรรเทาสาธารณภัยให้แก่ประชาชนได้อย่างรวดเร็ว เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน โดยยึดหลักการทำงานบริหารจัดการสาธารณภัยเชิงรุกทั้งระยะก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย ภายหลังภัยยุติ และการฟื้นฟูบูรณะ เพื่อพัฒนาทุ่งสงให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน

เครือข่ายพัฒนาระบบโลจิสติกส์

จุดเริ่มต้นของเครือข่ายพัฒนาระบบโลจิสติกส์ จากแนวคิดการพัฒนาเมืองทุ่งสงที่ผู้บริหารเทศบาลได้แถลงต่อสภาเทศบาล โดยมีหลักการบริหารว่า “การศึกษานำการพัฒนา ปวงประชามีส่วนร่วม” และได้สื่อสาร

แนวคิดดังกล่าวสู่บุคลากรของเทศบาลเมืองทุ่งสง และประชาคมเมืองทุ่งสง จนได้รับการยอมรับว่าเป็น “ค่านิยมร่วม” ของเทศบาลเมืองทุ่งสง นำไปสู่การทำงานร่วมกันภายใต้

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน ประชาสังคม จากค่านิยมดังกล่าวส่งผลให้เกิด “เครือข่ายย่อย: เครือข่ายผลักดันโครงการพัฒนาศูนย์กระจายสินค้า (ระบบราง) ภาคใต้ – ทุ่งสง” โดยเทศบาลเมืองทุ่งสงเป็นเจ้าภาพจัดประชุมหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดส่วนหน้าแบบบูรณาการ มีผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นประธาน ซึ่งสภาอุตสาหกรรมจังหวัดได้เสนอที่ประชุมว่า “ทุ่งสงมีศักยภาพที่จะตั้งศูนย์กระจายสินค้าของภาคใต้” เพื่อแก้ไขปัญหาด้านต้นทุนการขนส่งและเป็นการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ ซึ่งหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชนและประชาชนในอำเภอทุ่งสงก็ได้ให้การสนับสนุนแนวความคิดนี้ และได้ทำงานร่วมกัน เทศบาลเมืองทุ่งสงจึงได้เสนอพื้นที่บริเวณหมวดศิลา ซึ่งเป็นที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย จำนวน 85.43 ไร่ พัฒนาเป็นศูนย์กระจายสินค้าภาคใต้-ทุ่งสง

สำหรับการทำงานแบบเครือข่าย เทศบาลเมืองทุ่งสงได้ทำหน้าที่ประสานงานและขอความร่วมมือ เพื่อผลักดันโครงการกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น ระดับกลุ่มจังหวัด จังหวัดนครศรีธรรมราช และธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย โดย CDIA เป็นต้น ซึ่งมีกระบวนการทำงาน ดังนี้

1. การมีฐานข้อมูลเครือข่าย เผยแพร่บทบาทหน้าที่ ผลการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้าของโครงการให้ประชาชนรับทราบ โดยเผยแพร่บนเว็บไซต์ของเทศบาลเมืองทุ่งสง (www.Tungsong.com)

2. กระบวนการผลักดันศูนย์กระจายสินค้า เครือข่ายได้มีการประชุมระดมสมอง รับทราบปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินการ และข้อเสนอแนะของภาคส่วนต่าง ๆ ในการผลักดันศูนย์กระจายสินค้าอย่างต่อเนื่อง

3. ที่ประชุมมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการประสานความร่วมมือแบบบูรณาการและติดตามผลการบริหารงานขับเคลื่อนโครงการพัฒนาศูนย์กระจายสินค้าภาคใต้ – ทุ่งสง (Southern of Cargo Distribution Center –Thungsong) เพื่อผลักดันโครงการพัฒนาศูนย์กระจายสินค้าอย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยมีตัวแทนจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน อุตสาหกรรมทั้งในระดับท้องถิ่น จังหวัดและระดับกระทรวง

4. การเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างเครือข่าย ดังนี้

- * ภาคอุตสาหกรรมได้นำคณะไปศึกษาดูงานตามสถานที่ต่างๆ เช่น ด้านศุลกากรสะเดา ท่าเรือปีนัง เพื่อศึกษาการจัดการด้านศุลกากร และระบบการจัดการขนส่งของท่าเรือปีนัง ประเทศมาเลเซีย
- * เทศบาลเมืองทุ่งสง ได้นำคณะไปศึกษาดูงานที่บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทลูกของกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาการจัดตั้งบริษัทและการบริหารจัดการบริษัท โดยได้นำแนวคิดนี้มาเป็นแนวทางในการวางระบบบริหารจัดการศูนย์กระจายสินค้าในอนาคต

5. กระบวนการผลักดันโครงการในระดับต่างๆ โดยมีเครือข่ายทำงานร่วมกันเป็นทีม เช่น การผลักดันโครงการในระดับกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ผังอ่าวไทย สภาอุตสาหกรรม ภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดนครศรีธรรมราช และเทศบาลเมืองทุ่งสงได้มีการเสนอปัญหาความต้องการศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า ส่วนราชการของจังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มจังหวัดภาคใต้

ฝั่งอ่าวไทย ได้นำเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ทำให้ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างถนนเข้าสู่ศูนย์กระจายสินค้าในปีงบประมาณ 2554 และจากการผลักดันอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ได้รับงบประมาณโครงการออกแบบศูนย์กระจายสินค้าและก่อสร้างรางรถไฟเข้าสู่ศูนย์กระจายสินค้าในปีงบประมาณ 2555 จากกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย

ทั้งนี้ เป้าหมายของ “เครือข่ายพัฒนาระบบโลจิสติกส์” “เครือข่ายย่อย: เครือข่ายผลักดันโครงการพัฒนาศูนย์กระจายสินค้า (ระบบราง) ภาคใต้ – ท่งสง” ระยะสั้นคือ ท่งสงเป็นศูนย์เก็บรวบรวมและขนส่งสินค้าผู้คอนเทนเนอร์ระบบรางของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย และจังหวัดใกล้เคียง (แก้ปัญหาความเดือดร้อนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้) ส่วนระยะยาวเป็นศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าระบบรางระดับภูมิภาค (รองรับการพัฒนาภาคใต้ ประเทศไทย และ IMT-GT) และเป็นการพัฒนารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันเป็นการลดการพึ่งพิงเป็นภาระของรัฐบาล

เทศบาลตำบลลานกระบือ อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร

เทศบาลตำบลลานกระบือมุ่งเน้นการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมในการดำเนินงานมาโดยตลอด โดยให้ความสำคัญกับการติดต่อสื่อสารและการประสานงานระหว่างเครือข่าย อันส่งผลให้ปัจจุบันมีเครือข่ายร่วมดำเนินงานด้วยเป็นจำนวนมาก ลักษณะการบริหารงานในรูปแบบเครือข่ายที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของเทศบาลตำบลลานกระบือคือ โครงสร้างเครือข่ายขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยเครือข่ายย่อยเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังเป็นเครือข่ายที่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทในพื้นที่ โดยเฉพาะอีกด้วย

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลโนนพลวง อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร รหัสไปรษณีย์ 62170 โทรศัพท์ 055-769-411 โทรสาร 055-769-295
- * **ประชากร** 4,431 คน (ชาย 2,187 คน หญิง 2,244 คน)
- * **พื้นที่** 805 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 6 ชุมชน)
- * **รายได้** 41,723,305.92 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้เงินยืมจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 23,565,926 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายธำรงค์ จันคง นายกเทศมนตรีตำบลลานกระบือ
2. นายบุญมี เจนจบ ประธานสภาเทศบาลตำบลลานกระบือ
3. นายสมเกียรติ ฤทธิเชื้อ ปลัดเทศบาลตำบลลานกระบือ

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 10 คน
หญิง จำนวน 2 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลตำบลลานกระบือ ได้แก่

เครือข่ายเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

เครือข่ายเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนของเทศบาลตำบลลานกระบือเกิดขึ้นจากการทำงานร่วมกันของเครือข่ายย่อยจำนวนมากที่มีอยู่แล้วภายในชุมชน โดยตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา เครือข่ายเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน

ได้ดำเนินการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชนผ่านการจัดทำโครงการและกิจกรรมของเครือข่ายย่อย ดังเช่นโครงการบำบัดขยะแบบครบวงจรที่แต่ละเครือข่ายย่อยได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน อาทิเช่น

- * **เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข** เป็นเครือข่ายที่เกิดจากความร่วมมือของอาสาสมัครสาธารณสุขในแต่ละหมู่บ้านเพื่อช่วยเหลือกันในงานด้านสาธารณสุขและงานด้านการส่งเสริมสุขภาพภาคประชาชน โดยได้ดำเนินโครงการรณรงค์รักษาความสะอาดและสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน เพื่อเป็นการป้องกันโรคติดต่อที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ได้
- * **เครือข่ายกองทุนผู้ยากไร้** เป็นเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเทศบาลตำบลลานกระบือ วัด โรงเรียน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง หน่วยงานรัฐและเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อจัดทำกองทุนช่วยเหลือผู้ยากไร้ในชุมชน ทั้งนี้เครือข่ายได้จัดทำโครงการทอดผ้าป่าขยะ

โดยจัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการคัดแยกขยะและขายสิ่งของที่เหลือใช้ เพื่อเพิ่มเป็นรายได้ให้แก่กองทุนนำไปช่วยเหลือผู้ยากไร้ในชุมชนต่อไป

- * **เครือข่ายโรงเรียน** เป็นเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา เทศบาลตำบลลานกระบือ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่ โดยได้ดำเนินโครงการธนาคารขยะและโครงการมินิฟาร์มภายในสถานศึกษา
- * **เครือข่ายผู้สูงอายุเทศบาลตำบลลานกระบือ** เป็นการรวมตัวกันของกลุ่มผู้สูงอายุในแต่ละหมู่บ้านเพื่อดูแลสุขภาพร่างกายและจิตใจ ด้วยการจัดทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน อาทิ โครงการคัดแยกขยะและโครงการจัดทำน้ำยาเอนกประสงค์
- * **เครือข่ายการบริหารจัดการขยะมูลฝอย** เป็นเครือข่ายความร่วมมือระหว่างเทศบาลตำบลลานกระบือและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง เพื่อดำเนินการจัดการขยะร่วมกันด้วยการร่วมลงทุนและใช้พื้นที่ของเทศบาลตำบลลานกระบือในการกำจัดขยะมูลฝอย

นอกจากเครือข่ายต่างๆ ดังที่ได้กล่าวข้างต้น โครงการบำบัดขยะแบบครบวงจรยังร่วมดำเนินการโดยชมรมตลาดสดที่จัดทำโครงการหมักจุลินทรีย์ด้วยเศษอาหาร ชุมชนที่ร่วมมือร่วมใจจัดทำโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติและโครงการหน้าบ้านนำมอง และองค์กรเอกชนที่จัดทำโครงการลานกระบือมุ่งสู่อาชีพ

จากพลังเครือข่ายย่อยที่ประสานรวมตัวกันได้ด้วยเป้าหมายเดียวกัน จนกระทั่งก่อเกิดเป็นเครือข่ายใหญ่ในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมในโครงการบำบัดขยะแบบครบวงจร ส่งผลให้สภาพภูมิทัศน์ที่ไม่น่าดูและกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์จากบ่อขยะที่มีการฝังกลบแบบไม่ถูกหลักสุขาภิบาลหายไป อีกทั้งปริมาณขยะของอำเภอลานกระบือยังลดลงได้มากกว่า 2,000 ตันต่อปี

และเนื่องด้วยความสำเร็จที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม เทศบาลตำบลลานกระบือจึงกลายเป็นสถานที่ศึกษาดูงานสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งอื่น

เครือข่ายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลลานกระบือ

เทศบาลตำบลลานกระบือมีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2552 จึงได้ดำเนินการจัดตั้งเครือข่ายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลลานกระบือขึ้นมา เพื่อปฏิบัติการให้ความช่วยเหลืออุบัติภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกเขตเทศบาล โดยได้จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อให้องค์กรและหน่วยงานที่ร่วมเป็นเครือข่ายรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองในการปฏิบัติงานช่วยเหลือประชาชน และให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และบุคลากรตามความจำเป็น รวมทั้งยังได้จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกัน

เครือข่ายการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลลานกระบือประกอบด้วยองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับตำบลและอำเภอ จำนวน 10 แห่ง องค์กร/หน่วยงานแต่ละแห่งได้จัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ตามบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันคือ การป้องกันและให้ความช่วยเหลืออุบัติภัยที่เกิดขึ้น

- * **บริษัท ปตท. สผ. สยาม จำกัด** เนื่องด้วยในพื้นที่ตำบลลานกระบือมีแหล่งน้ำมันสิริกิติ์ และปัจจุบันบริษัท ปตท. สผ. สยาม จำกัด ได้รับสัมปทานในการขุดเจาะ จึงได้จัดทำโครงการฝึกซ้อมแผนเผชิญเพลิงชุมชน เพื่อเตรียมความพร้อมในกรณีเกิดเหตุอัคคีภัย อีกทั้งด้วยความพร้อมในสถานที่และบุคลากร จึงได้จัดทำโครงการณรงค์สวมหมวกนิรภัย 100 % โดยจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการขับขี่ยานพาหนะให้ถูกต้องตามกฎหมาย

- * **สถานีตำรวจภูธรลานกระบือ** จัดทำโครงการติดตั้งกล้องวงจรปิดจำนวน 9 ตัว เพื่อเฝ้าระวังอุบัติเหตุทางถนนและอาชญากรรมในเขตเทศบาลตำบลลานกระบือ และจัดทำโครงการขับขี่ปลอดภัย โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาให้ความรู้แก่คนในชุมชนเกี่ยวกับการขับขี่ยานพาหนะให้ถูกต้องตามกฎหมายจราจร ปีละ 1 ครั้ง จากการเปรียบเทียบสถิติอุบัติเหตุทางถนนในเขตเทศบาลตำบลลานกระบือ พบว่าการเกิดอุบัติเหตุในแต่ละปีลดจำนวนลงอย่างชัดเจน
- * **เครือข่ายสมาชิก อปพร.** ดำเนินการจัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลปีใหม่และสงกรานต์ โดยอยู่เฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุ ทั้งยังจัดกิจกรรมการอบรมเพื่อทบทวนความรู้เกี่ยวกับบทบาทของสมาชิก อปพร. ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนที่ประสบอุบัติเหตุต่างๆ
- * **เครือข่ายโรงเรียนในเขตเทศบาลตำบลลานกระบือ** ประกอบด้วยโรงเรียนลานกระบือวิทยา โรงเรียนอนุบาลลานกระบือ และโรงเรียนเทศบาลตำบลลานกระบือ ได้จัดกิจกรรมให้ความรู้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยเบื้องต้นและกิจกรรมการป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนนให้แก่เด็กนักเรียน
- * **เครือข่ายภาคชุมชน** ประกอบด้วยชุมชน 6 ชุมชนในเขตเทศบาลตำบลลานกระบือ ได้ร่วมกันจัดทำกิจกรรมให้ความรู้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัยเบื้องต้น กิจกรรมการป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนน และกิจกรรมติดตั้งถังน้ำยาดับเพลิงเคมีตามบ้านเรือนในจุดเสี่ยงให้แก่คนในชุมชน
- * **การประชาสัมพันธ์ภาคอำเภอลานกระบือ** จัดทำโครงการติดตั้งท่อธารประปาดับเพลิง และมีเจ้าหน้าที่อยู่เวรยาม เพื่อช่วยสนับสนุนน้ำเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้และออกปฏิบัติการณ์สนับสนุนเมื่อเกิดอุบัติเหตุในชุมชน

- * **การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอลานกระบือ** จัดกิจกรรมการฝึกซ้อมแผนเผชิญเพลิงชุมชน โดยจัดเจ้าหน้าที่อยู่เวรยาม เพื่อออกตัดกระแสไฟฟ้าเมื่อเกิดอัคคีภัยหรืออุบัติเหตุอื่นในชุมชน
- * **โรงพยาบาลลานกระบือ** คอยรับการประสานงานจากเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลลานกระบือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ และมีการฝึกซ้อมแผนระงับอัคคีภัยและเคลื่อนย้ายผู้ป่วยปีละ 1 ครั้ง
- * **ศูนย์กู้ชีพเทศบาลตำบลลานกระบือ** ทำหน้าที่รับส่งผู้ป่วยฉุกเฉินและประสานงานกับเจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของเทศบาลตำบลลานกระบือเมื่อเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนน รวมทั้งฝึกซ้อมการเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัยเบื้องต้น
- * **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียง** เทศบาลตำบลลานกระบือ ได้ทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกับเทศบาลตำบลช่องลม องค์การบริหารส่วนตำบลบึงทับแรต องค์การบริหารส่วนตำบลโนนพลวง องค์การบริหารส่วนตำบลจันทิมา และองค์การบริหารส่วนตำบลลานกระบือ ในการช่วยเหลือด้านการป้องกันและระงับอัคคีภัย

เครือข่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลลานกระบือ ดำเนินงานเชิงรุกในลักษณะการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ ผลสำเร็จในการดำเนินงานจึงสามารถชี้วัดให้เห็นเป็นรูปธรรมได้ยาก แต่ผลสำเร็จประการหนึ่งที่ได้เห็นได้อย่างชัดเจนคือ การที่เทศบาลตำบลลานกระบือสามารถนำองค์ความรู้ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์จากองค์กรและหน่วยงานที่ร่วมเป็นเครือข่ายมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนท้องถิ่นได้ จึงนับเป็นอีกหนึ่งความสำเร็จที่สามารถใช้ต้นทุนทางสังคมที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า

เทศบาลตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

เทศบาลตำบลแม่ยาว เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสภาพพื้นที่กว้างขวาง มีความหลากหลายของกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งมีวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อที่แตกต่างกัน และแต่ละ

ชนเผ่าก็ยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ดั้งเดิมของตน สภาพภูมิประเทศมีความสวยงามเป็นธรรมชาติ เป็นภูเขาสูง สลับด้วยที่ราบระหว่างภูเขามีแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจ แม้ว่าบางพื้นที่จะทุรกันดารมีปัญหาด้านการคมนาคม แต่คนในชุมชนต่างมีน้ำใจช่วยเหลือแบ่งปัน เอื้ออาทร มีความรักความสามัคคี ปราศจากความขัดแย้ง ผู้นำชุมชนทั้งท้องที่และท้องถิ่นหน่วยงานราชการในพื้นที่ต่างให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในทุกกิจกรรม และร่วมกันแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยวางเป้าหมายเพื่อพี่น้องประชาชนตำบลแม่ยาว ดังวิสัยทัศน์ของเทศบาลตำบลแม่ยาว คือ **“ประชาชนมีความสุข ชุมชนเข้มแข็งและมีส่วนร่วม”**

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย รหัสไปรษณีย์ 57100 โทรศัพท์ 053-737-359 โทรสาร 053-737-331
- * **ประชากร** 17,782 คน (ชาย 8,914 คน หญิง 8,868 คน)
- * **พื้นที่** 265.70 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 18 หมู่บ้าน 36 หย่อมบ้าน)
- * **รายได้** 23,847,571.19 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้เงินจ่ายขาดจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 17,618,233 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายพงษ์พันธ์ ต๊ะเถา นายกเทศมนตรีตำบลแม่ยาว (อยู่ระหว่างการรับรองของ กกต.)
2. นายสุรสิงห์ มามู ประธานสภาเทศบาลตำบลแม่ยาว
3. นางสุพรรณ แสงทาน ปลัดเทศบาลตำบลแม่ยาว

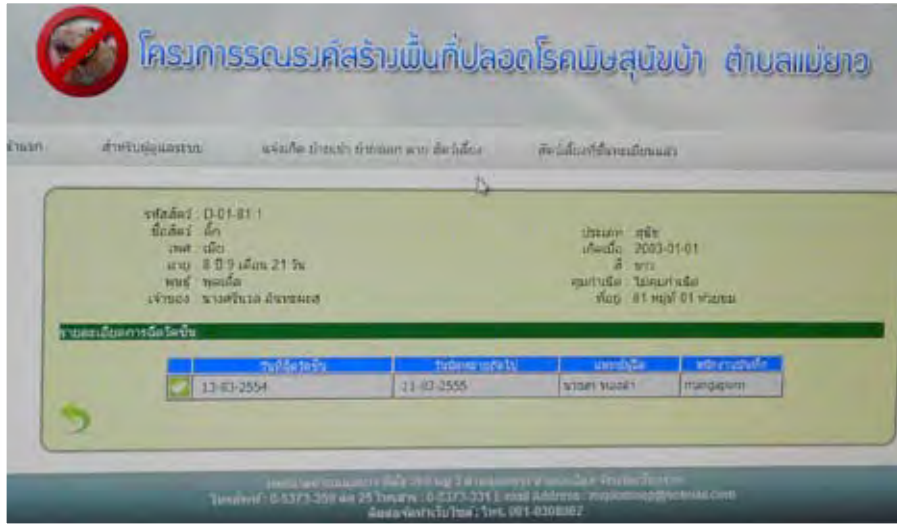
สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 9 คน
หญิง จำนวน 3 คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้างเครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลตำบลแม่ยาว ได้แก่

โครงการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies free zone Networks)

โรคพิษสุนัขบ้า (Rabies) หรือโรคกลัวน้ำ หรือภาษาคำเมืองเรียกโรคหมาว้อ เป็นโรคติดต่อร้ายแรงชนิดหนึ่ง ซึ่งอาจเกิดจากการกัด หรือข่วนจากสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เช่น สุนัข แมว หนู เป็นต้น เกิดจากเชื้อไวรัสชื่อ เรบีสไวรัส (Rabies Virus) ปัจจุบันยังไม่มีทางรักษาให้หายได้ แต่สามารถป้องกันได้ โดยการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ดีที่สุดคือระวังอย่าให้ถูกสุนัขหรือแมวกัด เพราะการติดเชื้อส่วนใหญ่มาจากน้ำลายสัตว์ที่เป็นโรคอยู่แล้ว และที่สำคัญที่สุดคือการเสริมภูมิคุ้มกันในสุนัข ซึ่งเป็นสัตว์นำโรคหลัก รวมถึงการควบคุมจำนวนสุนัข และแมว

ปัจจุบันมีประชาชนจำนวนมากในตำบลแม่ยาวเลี้ยงสุนัขและแมว ซึ่งเป็นสัตว์เลี้ยงที่อยู่ใกล้ชิดกับผูเลี้ยงที่สุด เทศบาลตำบลแม่ยาวตระหนักถึงพิษภัยจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นอย่างดี ซึ่งหากเกิดกับผู้ใดแล้วรักษาไม่ถูกวิธีผู้นั้นอาจถึงแก่ชีวิตได้ จึงได้กำหนดเป็นนโยบายสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษ

สุนัขบ้าในเขตพื้นที่ตำบลแม่ยาวดำเนินกิจกรรมรณรงค์ ป้องกัน ฝ้าระวัง ปัญหาอย่างต่อเนื่อง และเพื่อสนองต่อนโยบายของรัฐบาลที่มีนโยบายเร่งรัดให้ทุกจังหวัดสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยกรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ร่วมกันวางแผนยุทธศาสตร์ และมีนโยบายร่วมกันกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปในปี 2563 เพื่อรองรับข้อตกลงความร่วมมือระหว่างองค์การอนามัยโลก (WHO) และองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) ซึ่งกำหนดให้ทุกประเทศกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปภายในปี ค.ศ. 2020

เทศบาลตำบลแม่ยาวจึงร่วมมือกับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมือง เชียงราย และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านตึกข้อตกลงร่วมกัน 3 ฝ่าย เพื่อขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ตำบลแม่ยาว โดยสร้างภาคีเครือข่ายภาครัฐ ประชาสังคม และภาคเอกชนในการดำเนินกิจกรรม เพื่อป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ตำบลแม่ยาวร้อยละ 100 ควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว และสร้างแกนนำองค์กรภาคประชาสังคมให้มีความรู้ และร่วมรณรงค์เผยแพร่ ฝ้าระวัง ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่อง

สำหรับกระบวนการดำเนินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ประกอบด้วยการทำงานของภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชนร่วมกัน โดยมีการแบ่งบทบาทและหน้าที่ ในส่วนของภาครัฐมี **เทศบาลตำบลแม่ยาว** เป็นหลักในการจัดตั้งศูนย์ประสานงานการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เทศบาลตำบลแม่ยาว เพื่อทำหน้าที่ประสานงานภาคีเครือข่ายทั้งสามภาคส่วน และสนับสนุนงบประมาณสำหรับฉีดวัคซีนสุนัขและแมวปีละ 2 ครั้ง ทำหมันฟรีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และจัดโครงการอบรมให้ความรู้แก่แกนนำภาคประชาสังคม ครู เด็กนักเรียน เพื่อรณรงค์เผยแพร่ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า วิธีการดูแลสัตว์เลี้ยง วิธีป้องกันไม่ให้ถูกสุนัขกัด วิธีปฏิบัติเมื่อถูก

สุนัขกัด และส่วนที่เป็นจุดเด่น คือ การจัดทำทะเบียนสุนัขและแมวทั้งตำบล จากการลงทะเบียนผ่านเว็บไซต์ และการสำรวจข้อมูลสุนัขและแมวผ่านผู้นำหมู่บ้าน และอาสาปศุสัตว์หมู่บ้าน โดยบันทึกและจัดทำสถิติจำนวนประชากรสุนัขและแมวเป็นรายครัวเรือนทุกหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลแม่ยาว นอกจากนี้ได้จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์สำหรับเผยแพร่ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งภาษาไทย ภาษาชนเผ่า และภาษาอังกฤษ เพื่อให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ส่วน **สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองเชียงราย** มีหน้าที่หลักในการรวบรวม และวิเคราะห์พื้นที่และข้อมูลสุนัขและแมว จัดทำแผนเพื่อประสานและกำหนดจุดการทำหมันสุนัขและแมว เพื่อควบคุมจำนวนของสุนัขและแมวในพื้นที่ตำบลแม่ยาว และประสานบุคลากรทีมสัตวแพทย์จากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย และสำนักงานปศุสัตว์อำเภอใกล้เคียงเพื่อให้บริการผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว นอกจากนี้ยังดำเนินการจัดหาวัสดุและยาในการทำหมันสุนัขและแมว จำนวนกึ่งหนึ่งจากยอดค่าใช้จ่าย จัดทำทะเบียนและสรุปลงทะเบียนให้บริการฉีดวัคซีนและทำหมันสุนัขและแมว สนับสนุนสื่อและมีส่วนร่วมเป็นวิทยากร ให้ความรู้แก่กลุ่มแกนนำภาคประชาสังคม และร่วมรณรงค์ในพื้นที่ตำบลแม่ยาวร่วมกับปศุสัตว์ตำบลและอาสาปศุสัตว์ประจำหมู่บ้าน ส่วน **โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล** ทำหน้าที่ประสานและเตรียมความพร้อมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า โดยให้ความรู้ เป็นที่เลี้ยงแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ให้ขอแนะนำและปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้ถูกสุนัขกัด ทำเรื่องส่งต่อไปยังโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ รายงานผลศูนย์ประสานงานการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเทศบาลตำบลแม่ยาว และฉีดวัคซีนสร้างภูมิคุ้มกันแก่ อสป. (อาสาปศุสัตว์ประจำหมู่บ้าน) **โรงเรียน 7 แห่งในตำบลแม่ยาว** ช่วยบริการลงทะเบียนสุนัขและแมวผ่านเว็บไซต์ ร่วมรณรงค์สร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้ากับกลุ่มแกนนำในพื้นที่ จัดตั้งชมรมคนรัก

สุนัขในโรงเรียน โดยมีส่วนร่วมสำรวจข้อมูลสัตว์เลี้ยงกับปศุสัตว์ตำบล/อาสาปศุสัตว์หมู่บ้าน และ อสม. รวมทั้งบรรจุเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าในวิชาสุขศึกษาเกี่ยวกับวิธีป้องกันไม่ให้ถูกสุนัขกัด/วิธีปฏิบัติเมื่อถูกสุนัขกัด และ **สถานีตำรวจภูธรแม่ยาว** ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการบังคับใช้กฎหมายตามเทศบัญญัติ เรื่องการเลี้ยงและปล่อยสุนัขฯ โดยร่วมสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่ยาว

ส่วนภาคเอกชนที่มีบทบาทสำคัญในโครงการ อาทิ **มูลนิธิชนเผ่าลุ่มน้ำโขงและชมรมทิวไร่ข้างบ้านรวมมิตร** สนับสนุนวัคซีน/วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น สื่อสำหรับใส่รณรงค์ให้แก่เด็กนักเรียน สื่อแผ่นพับ กองทุนสวัสดิการแก่อาสาปศุสัตว์ประจำหมู่บ้าน (อสป.) จัดฝึกอบรมทบทวนอาสาปศุสัตว์ และยังสนับสนุนกองทุนสวัสดิการแก่นักท่องเที่ยวหากถูกสุนัขกัดร่วมกับเทศบาลตำบลแม่ยาว

ในส่วนของภาคประชาสังคมได้มีหลายหน่วยงานเข้าร่วมดำเนินโครงการ ได้แก่ **อาสาปศุสัตว์หมู่บ้าน/ปศุสัตว์ตำบล** มีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการลงพื้นที่ปฏิบัติ เช่น สำรวจข้อมูลสุนัขและแมวรายครัวเรือน ส่งศูนย์ประสานงานการสร้างพื้นที่ฯ เทศบาลตำบลแม่ยาว ดำเนินการฉีดวัคซีนสุนัขและแมว โดยจัดทำทะเบียนสมุดประจำตัวสัตว์ให้กับเจ้าของสัตว์เลี้ยง ติดตามเฝ้าระวังสุนัขและแมวเมื่อไปกัดคน และร่วมรณรงค์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าทุกกิจกรรม **อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน** มีหน้าที่เผยแพร่ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชนภายในหมู่บ้าน ติดตามเฝ้าระวังคนที่ถูกสุนัขกัดเมื่อได้รับแจ้งจากอาสาปศุสัตว์หมู่บ้านกรณีสุนัขหรือแมวที่กัดไว้เสียชีวิต โดยแนะนำให้ฉีดวัคซีนครบ 5 เข็ม และร่วมรณรงค์สร้างพื้นที่ปลอดโรคปลอดโรคพิษสุนัขบ้าทุกกิจกรรม **ผู้นำฝ่ายปกครองและผู้นำกลุ่มบ้านบริวาร** ที่ร่วมสำรวจข้อมูลสุนัขและแมวกับ อสป./ปศุสัตว์ตำบล และ อสม.ร่วมรณรงค์การสร้างพื้นที่

ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า สร้างกฎหมู่บ้านในการสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวสำหรับหมู่บ้านท่องเที่ยวในการควบคุมสุนัขไม่ให้ออกเล่นพ่วนในช่วงวันหยุด และฤดูกาลท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมี วัด ที่พระสงฆ์ช่วยประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนไม่ให้ทิ้งสุนัขในวัด และเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าแก่พุทธศาสนิกชน

ความมุ่งมั่นในการดำเนินโครงการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้านี้สามารถเห็นผลเป็นรูปธรรมโดยในเขตเทศบาลตำบลแม่ยาวไม่มีผู้เป็นโรคพิษสุนัขบ้า แม้ว่าปี 2553 มีผู้ถูกสุนัขกัดในพื้นที่ 2 ราย แต่ได้รับคำแนะนำจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องและส่งต่อให้ไปรับวัคซีนที่โรงพยาบาลเชิงรายประชาชนุเคราะห์ สุนัขจำนวนร้อยละ 91.31 จากจำนวนสุนัขที่ขึ้นทะเบียน แมวจำนวนร้อยละ 78.77 จากจำนวนแมวที่ขึ้นทะเบียนได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า มีการควบคุมการเพิ่มจำนวนโดยการทำหมันสุนัขและแมวจำนวน 25 ตัว และประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าร้อยละ 62

เทศบาลตำบลปริก อำเภอเสเดา จังหวัดสงขลา

เทศบาลตำบลปริกมีลักษณะทางสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม ผู้คนอาศัยอยู่กินกันอย่างเรียบง่าย พอเพียงและสันติสุข ประชาชนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนภารกิจต่างๆ กับเทศบาลเป็นอย่างดีและสม่ำเสมอ เช่น การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ภายใต้กรอบแนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนโดยชุมชนสู่การจัดการขยะฐานศูนย์ การจัดการชุมชนท้องถิ่นด้านสุขภาพะ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี การสร้างภาคีเครือข่ายการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเชิงประเด็น (Issues Based) และเชิงพื้นที่ (Area Based) เทศบาลได้เปิดพื้นที่และสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงการบริการสาธารณะอย่างทั่วถึง จนเป็นที่ยอมรับและมีความน่าเชื่อถือต่อสาธารณะ (Public Trust) ทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด และสังคมโดยทั่วไป

ข้อมูลพื้นฐาน

- * **สถานที่ตั้ง** ตำบลปรัก อำเภอสระเคา จังหวัดสงขลา
รหัสไปรษณีย์ 90120
โทรศัพท์ 074-298-300 โทรสาร 074-298-282
- * **ประชากร** 6,198 คน (ชาย 3,028 คน หญิง 3,170 คน)
- * **พื้นที่** 4.8 ตารางกิโลเมตร (ครอบคลุมจำนวน 7 ชุมชน)
- * **รายได้** 19,498,399.17 บาท (ไม่รวมเงินอุดหนุน เงินกู้
เงินยืมจากเงินสะสม)
- * **เงินอุดหนุน** 19,129,225.34 บาท

คณะผู้บริหาร

1. นายสุรียา ยีขุน นายกเทศมนตรีตำบลปรัก
2. นายอัปดุลรอซัค หวันเต๊ะ ประธานสภาเทศบาลตำบลปรัก
3. นางฟาหรีดะฮ์ มุเส็มสะเดา รองปลัดเทศบาลตำบลปรัก
รักษาราชการแทน ปลัดเทศบาลตำบลปรัก

สัดส่วนสมาชิกสภา

- ชาย จำนวน 12 คน
หญิง จำนวน - คน

สำหรับโครงการหรือกิจกรรมที่มีความเป็นเลิศด้านการเสริมสร้าง
เครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคมของเทศบาลตำบลปรัก ได้แก่

โครงการพัฒนาเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อนสู่ ตำบลสุขภาวะ

เทศบาลตำบลปรักมีแนวคิดในการสร้างตำบลสุขภาวะ ดังวิสัยทัศน์
ของเทศบาลที่ว่า “เศรษฐกิจพอเพียง ร้อยเรียงวิถีชุมชน คนเป็น

ศูนย์กลางการพัฒนา ประชาสังคมสันติสุข” คือ คนในเทศบาลตำบลปรัก
ต้องมีสัมมาชีพที่ปลอดภัย พึ่งตนเองได้ มีความพอประมาณ อยู่กินกันอย่าง
เรียบง่ายบนพื้นฐานความเอื้ออาทรต่อกัน โดยจัดให้มีระบบสวัสดิการ และ
ระบบอาสาสมัครเพื่อการดูแลสุขภาพ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ศาสนาและ
วัฒนธรรม ภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

เทศบาลตำบลปรักจึงมี
ระบบการบริหารจัดการตำบล
ที่มุ่งพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อ
ความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน
โดยมุ่งสร้างพลเมืองที่
กระตือรือร้น (Active
citizens) มีการวางแผนที่
ตอบสนองต่อปัญหา การจัด
ระบบการทำงานลักษณะ

พหุภาคี และมีการออกแบบระบบการทำงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ของ
ภาคประชาชนที่นำไปสู่การให้ภาคประชาชนจัดการตนเอง เกิดภาวะพึ่งพิงต่ำ
มีส่วนร่วมสูง และให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันจนกลายเป็น
วัฒนธรรมของคนในเทศบาลตำบลปรักมาจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้ เทศบาล
ได้ใช้ฐานคิดในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนสู่ตำบลสุขภาวะของปรักดังนี้

1. ปลุกฝังแนวคิดของตำบลสุขภาวะ โดยมุ่งเน้นให้ประชาชน
มีสุขภาพดี มีความสมดุลทั้งกาย สังคม และอุดมปัญญา มีที่อยู่อาศัยและ
คุณภาพชีวิตที่ดี ในสภาพสังคมที่เอื้ออาทร และมีการพึ่งพากันของคนใน
ตำบลร่วมคิด ร่วมทำ มุ่งสู่การทำงานที่เน้นคนเป็นศูนย์กลาง
2. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใต้ 3 ฐานคิด ได้แก่ อนุวัตร
(Adaptation) ปรีวรรต (Exchange) และพลวัตร (Dynamics) ซึ่งเกิดจาก

ปฏิบัติการจริงอันเป็นประสบการณ์ในการลองผิดลองถูก เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ รวมถึงไม่ยอมจำนนต่อปัญหาอุปสรรคและปัจจัยภายนอก จนทำให้เกิดชุดความรู้แบบฝังลึก (Tacit Knowledge) และแปลงเป็นความรู้แบบชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) สะท้อนออกมาเป็นรูปธรรมกลายเป็นแหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ รวมถึงส่งผลให้เกิดการบริหารจัดการควบคู่กับวัฒนธรรมการเรียนรู้ของท้องถิ่น

3. การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยมีกระบวนการพัฒนาผู้นำ 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มบุคลากรในเทศบาลที่เข้าใจ เข้าถึง และร่วมพัฒนาชุมชน นำไปสู่การมีจิตบริการและสำนึกรักบ้านเกิด (2) กลุ่มภาคประชาชน ที่เกิดจากกระบวนการพัฒนาตนเอง จนได้รับการยอมรับของชุมชนและกลายเป็นผู้นำตามธรรมชาติ ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้จะอยู่ตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในระดับชุมชน (3) กลุ่มประชาชน เทศบาลตำบลปริก สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นเวทีแสดงความสามารถและพัฒนาทักษะการสื่อสารของประชาชน ซึ่งการสั่งสมประสบการณ์จะนำไปสู่การสร้างภาวะผู้นำของประชาชนในพื้นที่ตำบลปริกได้

ในรอบปีที่ผ่านมาเทศบาลตำบลปริกได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นร่วมขับเคลื่อนสู่ตำบลสุขภาวะ โดยมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน (Interactive Learning Through Action) ของพี่น้องในชุมชน เช่น การจัดการสิ่งแวดล้อม พลังงานชุมชน การจัดการขยะ อาสาสมัครดูแลสุขภาพ สวัสดิการชุมชน กลุ่มอาชีพ เกษตรปลอดภัย ฯลฯ ซึ่งมีอยู่อย่างหลากหลายจนนำไปสู่การเป็นฐานการเรียนรู้ในระดับชุมชน อันเป็นการพัฒนาทั้งคนและกิจกรรมในคราวเดียวกัน ปัจจุบันในเขตเทศบาลตำบลปริกมีผู้รู้ที่เกิดจากการทำกิจกรรมและพัฒนาไปสู่การเป็นวิทยากรประจำฐานการเรียนรู้อยู่กระจัดกระจายไปทั่ว นอกจากนี้ยังมีภาคีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ได้แก่

ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล พัทลุง ตรัง และสงขลา รวม 43 ตำบล ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษาดูงานกับพี่น้องในชุมชนเป็นเวลา 4 คืน 5 วัน สิ่งเหล่านี้นอกจากจะเป็นการสร้างแรงเสริมพัฒนากระบวนการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษานอกระบบให้กับพี่น้องชาวปริกแล้ว ยังทำให้เกิดการหมุนเวียนทางด้านเศรษฐกิจในระดับชุมชนเป็นอย่างดีอีกทางหนึ่ง

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับฐานการเรียนรู้ทำให้เกิดประโยชน์ทั้งสองด้าน คือ ประชาชนในเทศบาลตำบลปริกได้มีโอกาสถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกับเทศบาลตำบลปริกให้กับผู้ที่มาศึกษาดูงาน ทั้งด้านการบริหารจัดการพื้นที่ การจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ การเปลี่ยนขยะเป็นพลังงาน การดูแลสุขภาพ สวัสดิการ กลุ่มอาชีพ การทำเกษตรที่ปลอดภัย นอกจากนี้ยังเกิดการสร้างเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นที่มีทั้งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) หัวหน้าส่วนราชการ แกนนำชุมชน กลุ่ม อสม. และกลุ่มกิจกรรม ทำให้ชาวปริกสามารถสร้างเครือข่ายในแนวราบ มีการไปมาหาสู่กัน เกิดความเป็นมิตรภาพและภราดรภาพขึ้น สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และนโยบายของเทศบาลตำบลปริกที่ต้องการเห็นประชาสังคมสันติสุขที่เกิดจากพลังของชุมชน

การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนโดยชุมชนเพื่อชุมชนนำไปสู่การจัดการขยะฐานศูนย์

เทศบาลตำบลปริกได้จัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา โดยเริ่มจากการสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการขยะแก่ชุมชน ด้วยการจัดกิจกรรมฝึกอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับชุมชนให้กับคณะกรรมการชุมชน ผู้นำชุมชน อาสาสมัคร อาสาสมัครสาธารณสุข

ชุมชนเมืองและกลุ่มเยาวชน จนกระทั่งสามารถขยายผลไปสู่กิจกรรมต่าง ๆ เชื่อมโยงกัน เป็น เครือข่ายโครงการการจัดการสิ่งแวดล้อมแบบบูรณาการที่ดำเนินการอย่างมีส่วนร่วมคู่ขนานกันระหว่างชุมชนกับ

เทศบาล นอกจากนี้ยังได้ประสานงานกับคณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อขอความร่วมมือในการจัดการศึกษาและถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ด้านการจัดการขยะในชุมชน ซึ่งได้จัดกิจกรรมผสมผสานกับกิจกรรมที่ดำเนินการโดยเทศบาลที่มีอยู่เดิม เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสนทนากลุ่มย่อยวิเคราะห์ปัญหา การเดินรณรงค์เคาะประตูบ้าน การศึกษาดูงานด้านการจัดการขยะของเทศบาลที่ประสบความสำเร็จ รวมถึงกิจกรรมการสูมตัวอย่างขยะและการวิเคราะห์เส้นทางของการเกิดขยะภายในชุมชน

ผลการศึกษาวิจัยพบว่าปริมาณขยะและประเภทขยะที่มากที่สุด ได้แก่ ขยะอินทรีย์ สูงถึงร้อยละ 64.17 ขยะประเภทกระดาษพลาสติก โลหะ แก้ว อะลูมิเนียม ร้อยละ 32.62 และอื่นๆ ร้อยละ 3.21 ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของคณาจารย์จากคณะกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในเทศบาลตำบลปริกก่อนหน้านี และได้ให้ข้อเสนอแนะว่า หากมีการคัดแยกขยะอย่างจริงจังจะทำให้ปริมาณขยะที่จะนำไปฝังกลบจากเดิมร้อยละ 64.17 เหลือเพียงร้อยละ 26.6 เท่านั้น

จากข้อมูลข้างต้นนี้เองที่ทำให้เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญสำหรับเทศบาลชาวบ้านและชุมชนที่เห็นว่า ต่อจากนี้ไปการจัดการขยะจะต้องเป็นเรื่องของทุกคน ไม่ใช่เป็นภาระหน้าที่ของเทศบาลแต่เพียงฝ่ายเดียว ชาวบ้าน ชุมชนสามารถเข้าใจถึงปัญหา รู้จักมูลค่าของเศษวัสดุเหลือใช้ จึงได้เกิดการกระตุ้นความคิดของชุมชนในด้านการจัดการขยะขยายผลส่งผ่านไปในแต่ละพื้นที่ของเทศบาลตำบลปริกอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ และมีกิจกรรมปลีกย่อยตามมาเช่น การทำน้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยหมักในระดับครัวเรือนเพื่อใช้กันเองในระดับชุมชน

ทั้งนี้ เทศบาลตำบลปริกอาศัยรูปแบบการดำเนินงานที่กำหนดโมเดลการจัดการแบบไตรภาคีที่มีภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันดำเนินงานเพื่อการจัดการขยะใน 3 ระดับ กล่าวคือ (1) การจัดการขยะต้นทาง โดยสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับแกนนำและประชาชนเกี่ยวกับการส่งเสริมการคัดแยกขยะในระดับครัวเรือน (2) การจัดการขยะกลางทาง โดยรณรงค์ส่งเสริมให้นำขยะรีไซเคิลมาเข้าสู่ระบบธนาคารขยะชุมชน (3) การจัดการขยะปลายทาง คือ ที่ฝังกลบขยะของเทศบาลจะมีการคัดแยกขยะอินทรีย์เพื่อนำไปทำปุ๋ยอีกครั้ง

เทศบาลตำบลปริกได้ดำเนินการจัดการขยะฐานศูนย์เริ่มจากพื้นที่นำร่องจนประสบความสำเร็จและขยายการดำเนินงานให้ครอบคลุมทั้งเทศบาล ทำให้สามารถลดค่าใช้จ่ายการจัดเก็บขยะ นอกจากนี้ เทศบาลยังได้นำปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักที่ได้มาใช้ในพื้นที่สวนสาธารณะของเทศบาลอีกด้วย

เมื่อชุมชนสามารถจัดการขยะให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่กระทำได้ ชุมชนจึงเป็นผู้เข้าใจธรรมชาติ วิถีชีวิต และวิถีการผลิตไปพร้อมๆ กัน เป็นการสร้างวิถีชุมชนบนเส้นทางเศรษฐกิจพอเพียง ให้เป็นฐานรากของวิถีในครัวเรือน ชุมชน และสังคมในอนาคต เป็นการสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนต้องรับผิดชอบต่อสังคมร่วมกัน และเกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายเชิงประเด็นในระดับชุมชนและข้ามพื้นที่ขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครือข่ายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีทั้งกลุ่มเด็ก เยาวชน องค์กรภาคีภาครัฐ เอกชน และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs)

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น
เพื่อรับ “รางวัลพระปกเกล้า” ประจำปี 2554

1. เลขานุการสถาบันพระปกเกล้า	ที่ปรึกษา
2. รองศาสตราจารย์นรินทร์ เศรษฐบุตร	ประธานกรรมการ
3. รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	รองประธานกรรมการคนที่ 1
4. รองศาสตราจารย์ ดร.นิยม รัฐอมฤต	รองประธานกรรมการคนที่ 2
5. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
6. อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ หรือผู้แทน	กรรมการ
7. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน หรือผู้แทน	กรรมการ
8. เลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
9. ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
10. รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิท พวงงาม	กรรมการ
11. รองศาสตราจารย์ตระกูล มีชัย	กรรมการ
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์	กรรมการ
13. พลเอกเอกชัย ศรีวิลาศ	กรรมการ
14. ดร.ถวิลวดี บุรีกุล	กรรมการ
15. ดร.ไพบุลย์ โพธิ์สุวรรณ	กรรมการ
16. ดร.วิชัย รูปขำดี	กรรมการ
17. นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์	กรรมการ
18. บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชน หรือผู้แทน	กรรมการ
19. บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์สยามรัฐ หรือผู้แทน	กรรมการ
20. บรรณาธิการบริหารหนังสือประชาคมท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
21. บรรณาธิการบริหารหนังสือผู้นำท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
22. ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
23. นายภควัต อัจฉริยปัญญา	กรรมการและเลขานุการ
24. นางสาวสุมาลย์ ชาวนา	ผู้ช่วยเลขานุการ
25. นางสาววิลาวัลย์ หงษ์นคร	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะผู้จัดงานของวิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น

บุคลากร

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถัย ก๊กผล	ผู้อำนวยการ
2. นางฉัตรระวี กิติโยดม	นักวิชาการ
3. นางสาววิลาวัลย์ หงส์นคร	นักวิชาการ
4. นายภควัต อัจฉริยะปัญญา	พนักงานฝึกอบรม
5. นางธนิษฐา สุขะวัฒนะ	พนักงานฝึกอบรม
6. นางสาวสุมามาลย์ ชาวนา	พนักงานฝึกอบรม
7. นางสาวอภิวรรณ ชักเซ็ค	พนักงานฝึกอบรม
8. นางสาวอดิพร แก้วเปี้ย	พนักงานบริหารโครงการ
9. นางสาวศิริสกร วัฒนะบุปผา	พนักงานบริหารงานทั่วไป
10. นางสาวรัชฎา เจือจันทร์	ผู้ช่วยนักวิจัย
11. นายศุภกิจ แดงขาว	ผู้ช่วยนักวิจัย

วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารบี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-9567-76 โทรสาร 0-2143-8175

ผลการตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี 2544

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใส และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
2. เทศบาลเมืองภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
3. องค์การบริหารส่วนตำบลสวนหม่อน อำเภอัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น
4. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี
2. เทศบาลนครนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
3. เทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
4. กรุงเทพมหานคร

ผลการตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี 2545

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. เทศบาลตำบลบัวใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา
3. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
4. องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ไปประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 12 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี
3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่
4. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
5. เทศบาลเมืองบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
6. เทศบาลตำบลท่าแซะ อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

7. เทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
8. องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
9. องค์การบริหารส่วนตำบลหัวดง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
10. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขอ อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
11. องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
12. องค์การบริหารส่วนตำบลพระพุทธบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

ผลการตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี 2546

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 5 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต
2. เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3. เทศบาลนครตรัง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
4. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองป่าก่อ กิ่งอำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย
5. องค์การบริหารส่วนตำบลวังเย็น อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 8 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนตำบลทับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
2. องค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
3. องค์การบริหารส่วนตำบลบางสัก อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง
4. องค์การบริหารส่วนตำบลหัวดง อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร
5. องค์การบริหารส่วนตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
6. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
7. องค์การบริหารส่วนตำบลบัวค้อ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
8. องค์การบริหารส่วนตำบลวังทอง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ผลการตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี 2547

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 12 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี
3. เทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
4. เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
5. เทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
6. เทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพนพิณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
7. เทศบาลตำบลสีชมพู อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น
8. เทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
9. องค์การบริหารส่วนตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
10. องค์การบริหารส่วนตำบลวังเย็น อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
11. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว
อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์
12. องค์การบริหารส่วนตำบลหาดสองแคว
อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 10 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลนครสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
2. เทศบาลเมืองศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
3. เทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
4. เทศบาลเมืองตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร
5. เทศบาลเมืองหล่มสัก อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์
6. เทศบาลตำบลตาคลี อำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์
7. เทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์
8. เทศบาลตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
9. องค์การบริหารส่วนตำบลหงาว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
10. องค์การบริหารส่วนตำบลลำภู อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

ผลการตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี 2548

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 20 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต
3. เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
4. เทศบาลนครตรัง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
5. เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
6. เทศบาลเมืองศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
7. เทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
8. เทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
9. เทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
10. เทศบาลตำบลปริก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
11. เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล
12. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาด
อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
13. องค์การบริหารส่วนตำบลหงาว อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

14. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด้าย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
15. องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงพางคำ
อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
16. องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
17. องค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
18. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง
อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่
19. องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งช้าง อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน
20. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 23 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
3. เทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
4. เทศบาลนครสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
5. เทศบาลเมืองพิจิตร อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
6. เทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
7. เทศบาลเมืองตะพานหิน อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร
8. เทศบาลเมืองบ้านพรุ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
9. เทศบาลตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
10. เทศบาลตำบลตากาลี อำเภอตากาลี จังหวัดนครสวรรค์

11. เทศบาลตำบลท่ามะเตือ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
12. เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา
13. เทศบาลตำบลเกาะสมุย อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
14. เทศบาลตำบลเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
15. องค์การบริหารส่วนตำบลวังหินลาด
อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น
16. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนข่า อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น
17. องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงดอย
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
18. องค์การบริหารส่วนตำบลพลกรัง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
19. องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักตะคร้อ
อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา
20. องค์การบริหารส่วนตำบลห้องแซง
อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร
21. องค์การบริหารส่วนตำบลโพตลาดแก้ว
อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี
22. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
23. องค์การบริหารส่วนตำบลจุมพล
อำเภอพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

ผลการตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าทองคำ และรางวัลพระปกเกล้า สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี 2549

รางวัลพระปกเกล้าทองคำสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 7 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต
3. เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
4. เทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
5. เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
6. เทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
7. เทศบาลตำบลอุโมงค์ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 17 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดน่าน
4. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
5. เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
6. เทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
7. เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
8. เทศบาลตำบลจันจว้า อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
9. เทศบาลตำบลหนองตองพัฒนา อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
10. เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล
11. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาด อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
12. องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
13. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
14. องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงดอย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
15. องค์การบริหารส่วนตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
16. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่
17. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 21 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2. เทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
3. เทศบาลเมืองลำพูน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
4. เทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
5. เทศบาลเมืองบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
6. เทศบาลเมืองป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
7. เทศบาลเมืองกันทรลักษ์ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ
8. เทศบาลตำบลเวียงฝาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
9. เทศบาลตำบลสันมหาพน อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
10. เทศบาลตำบลห้างฉัตร อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
11. เทศบาลตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย
12. เทศบาลตำบลภูเรือ อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย
13. เทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
14. เทศบาลตำบลกันทรารมย์ อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ
15. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนข่า อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น
16. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง
อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
17. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยรอ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
18. องค์การบริหารส่วนตำบลชาติตระการ
อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก
19. องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ศรี อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
20. องค์การบริหารส่วนตำบลโพนลาดแก้ว อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี
21. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ผลการตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี 2550

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 8 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
2. เทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
3. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
4. องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงพางคำ
อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
5. องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว
อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
6. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง
อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
7. องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง
อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม
8. องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 14 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดลำปาง
2. เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
3. เทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
4. เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
5. เทศบาลเมืองกำแพงเพชร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
6. เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
7. เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด
8. เทศบาลเมืองศรีสะเกษ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
9. เทศบาลเมืองกันทรลักษณ์ อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ
10. เทศบาลตำบลจันทวี อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
11. เทศบาลตำบลห้วยฉัตร อำเภอห้วยฉัตร จังหวัดลำปาง
12. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง
อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
13. องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงดอย
อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
14. องค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ผลการตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าทองคำ และ รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ประจำปี 2551

รางวัลพระปกเกล้าทองคำสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 6 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
2. เทศบาลนครตรัง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
3. เทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
4. เทศบาลเมืองเขาสามยอก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
5. เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล
6. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาด
อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร

รางวัลพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 10 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
2. เทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
3. เทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
4. เทศบาลตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
5. เทศบาลตำบลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
6. เทศบาลตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา
7. องค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
8. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
9. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยดง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร
10. องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 1 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

ผลการตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่นเพื่อรับรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2552

ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

จำนวน 10 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี
3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
4. เทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
5. เทศบาลตำบลแม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
6. เทศบาลตำบลประโคนชัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
7. เทศบาลตำบลปรัก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
8. เทศบาลตำบลพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ
9. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
10. องค์การบริหารส่วนตำบลสำน อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสามัคคี

จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
2. เทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
3. เทศบาลตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
4. องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง
อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

จำนวน 10 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่
3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
4. องค์การบริหารส่วนจังหวัดอำนาจเจริญ
5. เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
6. เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
7. เทศบาลตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
8. เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล
9. องค์การบริหารส่วนตำบลผาสิงห์ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน
10. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองบางขลัง
อำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 12 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
3. เทศบาลตำบลวังกะ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี
4. เทศบาลตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
5. เทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
6. เทศบาลตำบลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
7. เทศบาลตำบลเสิงสาง อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา
8. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกิว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
9. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง
อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
10. องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง
อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช
11. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองกระจิง
อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์
12. องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง
อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ จำนวน 6 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่
3. เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
4. เทศบาลตำบลชะบ้าย้อย อำเภอชะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
5. เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล
6. เทศบาลตำบลนาเยี่ย อำเภอนาเยี่ย จังหวัดอุบลราชธานี

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลนครพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. เทศบาลเมืองเขาสามยอต อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
3. เทศบาลตำบลนามะเือง อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
4. องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง
อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการตัดสินของคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น เพื่อรับรางวัลพระปกเกล้าทองคำ และรางวัลพระปกเกล้า ประจำปี 2553

รางวัลพระปกเกล้าทองคำ
สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ
ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ของประชาชน

จำนวน 6 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่
2. เทศบาลนครเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
3. เทศบาลตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
4. เทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
5. เทศบาลตำบลปริก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา
6. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
(ปัจจุบัน ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลแม่ยาว)

รางวัลพระปกเกล้า สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชน

จำนวน 12 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดภูเก็ต
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา
4. เทศบาลเมืองเมืองแกนพัฒนา อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
5. เทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
6. เทศบาลตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
7. เทศบาลตำบลเกาะคา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง
8. เทศบาลตำบลบ้านกลาง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
9. เทศบาลตำบลงไกรลาศ อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย
10. เทศบาลตำบลพนา อำเภอพนา จังหวัดอำนาจเจริญ
11. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย
12. องค์การบริหารส่วนตำบลยู่หวา
อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

รางวัลพระปกเกล้า สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสามัคคี

จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล
2. เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
3. เทศบาลนครยะลา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
4. เทศบาลเมืองปัตตานี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

รางวัลพระปกเกล้า สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐ เอกชน และประชาสังคม

จำนวน 8 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร
2. เทศบาลนครตรัง อำเภอเมือง จังหวัดตรัง
3. เทศบาลนครภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
4. เทศบาลนครลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
5. เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
6. เทศบาลตำบลวงแหวน อำเภอหาดดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
7. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ลาด
อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
8. องค์การบริหารส่วนตำบลวังแสง
อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ด้านความโปร่งใสและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 14 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดตรัง
2. เทศบาลนครนนทบุรี อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี
3. เทศบาลเมืองบุรีรัมย์ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
4. เทศบาลเมืองสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
5. เทศบาลตำบลบ้านแฮด อำเภอบ้านแฮด จังหวัดขอนแก่น
6. เทศบาลตำบลแม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
7. เทศบาลตำบลท่าเตื่อ อำเภอต๋อยเต่า จังหวัดเชียงใหม่
8. เทศบาลตำบลห้างฉัตร อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง
9. เทศบาลตำบลหนองล่อง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน
10. เทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
11. องค์การบริหารส่วนตำบลสามพี่น้อง
อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี
12. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่อาว
อำเภอแม่อาว จังหวัดเชียงใหม่
13. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง
อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์
14. องค์การบริหารส่วนตำบลเหล่าโพนค้อ
อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการเสริมสร้างสันติสุขและความสมานฉันท์ จำนวน 1 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลนครปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ใบประกาศเกียรติคุณสถาบันพระปกเกล้าสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย รัฐเอกชน และประชาสังคม จำนวน 9 แห่ง ได้แก่

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ
4. เทศบาลตำบลลานกระบือ
อำเภอลานกระบือ จังหวัดกำแพงเพชร
5. เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล
6. องค์การบริหารส่วนตำบลสำนักตะคร้อ
อำเภอเทพารักษ์ จังหวัดนครราชสีมา
7. องค์การบริหารส่วนตำบลसान อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน
8. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโสน อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
9. องค์การบริหารส่วนตำบลวังแดง อำเภอตรอน จังหวัดอุตรดิตถ์

วปท.55-02-1000.0

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 0-2141-9563-77 โทรสาร 0-2143-8175
เว็บไซต์ www.kpi.ac.th

รางวัลพระปกเกล้า'54
ISBN : 978-974-449-619-5

9 789744 496195